

MAANTEEAMET
AASTARAAMAT **2011**

Esikaane foto: Andi Roost (objekt: Nasva sild)

AUSTATUD LUGEJA

Kui kogu Eesti jaoks oli 2011. aasta meeldejäävaim sündmus euro kasutuselevõtt, siis Maanteeameti jaoks jäi kõige värvikamalt meelde erakordselt pikk talv. See lubas veel märtsikuu teisel poolel hoida lahti kõik kuus riiklikku jääteed – varem pole ilmaolud meile sellist võimalust pakkunud.

Samaks ajaks jõudis viimasesse faasi ligikaudu aasta aega pingeid tekitanud Pärnu ümbersõidu ehitussaaga. Nimelt andis Maanteeamet 16. märtsil Läti firma SIA Binders ja Eesti firma AS KOGER & PARTNERID esindajatele üle avalduse esimese ja teise etapi ehituslepingute lõpetamise kohta. Uue ehitajaga, mis koosnes Lemminkäinen Eesti ASi, AS TREFi ja AS Teede REV-2 konsortsiumist – kirjutati septembri algul alla lepingu objekti lõpuni ehitamiseks ning ehitustööd jätkusid sügisel.

Aprilli keskel leidis lahenduse ka teine pikk protsess: Maanteeamet sõlmis Nordecon ASi ja Ramboll Eesti ASi esindajatega Aruvalla-Kose teelõigu projekteerimis- ja ehituslepingu, milleni polnud suudetud jõuda ligikaudu kahe eelnenud aasta jooksul. Põhjuseks oli moodi läinud vaidlustamine.

Mais jõudis Maanteeamet töövõiduni kahes üsnagi erinevas valdkonnas, mis iseloomustavad ilmekalt laienenud asutuse suurt tegevusvälja. 9. mail kirjutati Lemminkäinen Eesti ASi ja ASi Teede Tehnokeskus esindajatega alla Haljala eritasandilise liiklussõlme projekteerimis- ja ehituslepingu, millega lepiti kokku, et koos liiklussõlmega rajatakse järjekordne I klassi nõuetele vastav Tallinna-Narva maantee lõik. Kuu lõpus, 31. mail, sõlmis Maanteeamet aga Tšehhi firmaga Iveco Czech Republic a. s. lepingu 110 maakonna- ja linnaliinibussi ostuks, mida finantseeriti Eesti Vabariigi ja Hispaania Kuningriigi vahel sõlmitud CO2 saastekvoodi ostu-müügi lepingu alusel laekuvast rahast.

Enne jaanipäeva, 20. juunil, lõpetati tolmuva katte rajamine Saaremaa rannamaantee viimasele, Asuka ja Võhma vahelisele 9,2kilomeetrisele kruusateel lõigule. Sellega sai valmis aastakümneid kestnud töö mööda saare põhjarannikut kulgeva tee tolmuva kate muutmise nimel.

Kõigi nende sündmustega samal ajal elas Maanteeamet kogu esimese poolaasta 1. juulil jõustunud uue liiklusseadusega seotud teavitustegevuse ja liiklusregistri täiendamise tähe all. Samal päeval avati meie koduleheküljel sõiduki registriandmete lihtpäringu võimalus. Nüüd saab registreerimismärgi järgi kontrollida sõiduki marki, mudelit, liiklusregistrisse kantud kasutamise piiranguid

ja registreeritud registripante, esmase registreerimise aega ning tehnonõuetele vastavuse kontrolli kehtivust.

Teise poolaasta põhisündmused olid seotud peamiselt teedeehitusega. Peale juba mainitud Pärnu ümbersõidu lõpuni ehitamise lepingu kirjutati septembri algul ühispakkujatega Nordecon ja Järva Teed alla ka Tallinna ringtee Luige eritasandilise ristmiku ehitusleping. Kuu lõpus lisandus AS Teede REV-2 ja OÜ Tilts Eesti filiaaliga sõlmitud Jõhvi liiklussõlme ehitusleping, mille alusel rajatakse vana lagunenud viadukti asemele uus kaksikviadukt.

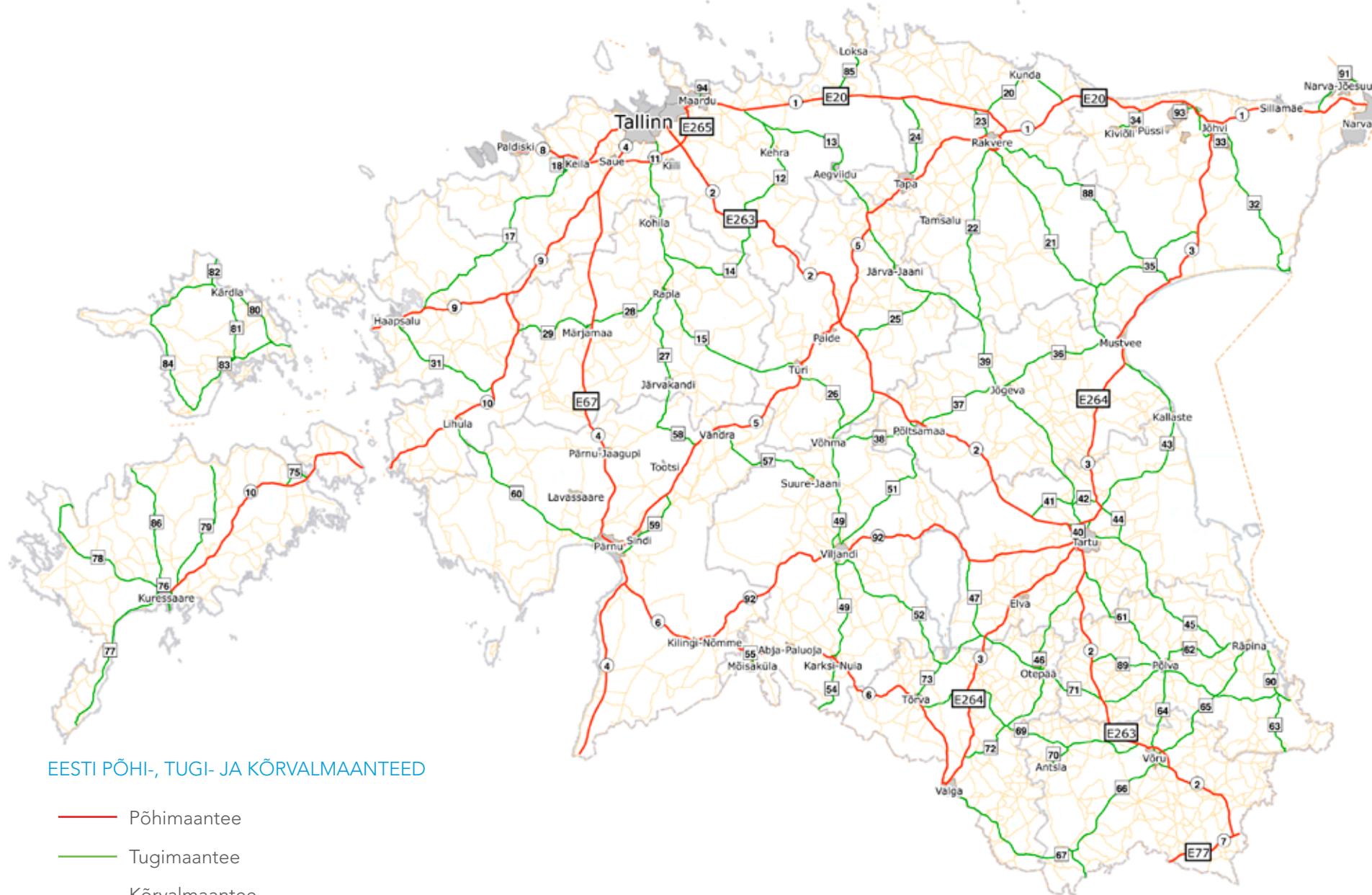
17. oktoobril Eesti-Läti piiril Lilli, Rūijena ja Valmiera vahelisel maanteel avatud kahe riigi piiriülese koostöö raames ehitatud teelõigud on aga kindlasti pretsedent, sest ühe projekti käigus renoveeriti kummalgi pool riigipiiri 14 km maanteed. Tänavu, 2012. aastal, ootame piiriülesele koostööle ka järke. Kavas on uuendada järgmine, Kilingi-Nõmmest üle Jäärja Läti piirini kulgev maanteelõik ja teisel pool piiri sama pikk teelõik kuni Mazsalacani. Oktoobri lõpus avati liiklusele Pärnu ümbersõidu viimane etapp – Papiiniidu pikenduse uus Liivi teelõik.

9. novembril sõlmis Maanteeamet ASiga Alarmtec lepingu kümne statsionaarse automaatse kiiruskaamera ostmiseks ja paigaldamiseks Tallinna-Narva maanteele. Seni olid sellised kaamerad seatud üles ainult Tallinna-Tartu ja Tallinna-Pärnu maanteele. 24. novembril lõpetati Jõgeva ja Tartu vahel Kaarepere liiklussõlme ehitus, mille käigus valmis samatasandiliste raudtee ülesõidukohtade asemele moodne maanteeviadukt.

Ühtekokku ehitati ja remonditi 2011. aastal 273 km jagu kattega teid, mis on rohkem kui kahel eelmisel hooajal. Ka rajatud 71 km jalgratta- ja jalgteid ületab kahe eelmise aasta samad näitajad. Mullusest veidi vähem ehitati kruusateedele tolmuva katteid (222 km), remonditi kruusateid (332 km) ja tehti pindamistöid (994 km). Peale selle ehitati või remonditi 31 silda ja viadukti. Võib öelda, et Eesti teedevõrk on arenenud kiiremini kui üldine heaolu ning kui rääkida ressursipuudusest, siis paraku on see mureks kõrvalteede hoolduse puhul. See on ka üks valdkondi, mida tuleb edendada jooksva rahastamisega.

Head asjad sünnivad tulemusliku koostöö ja järjekindla tegutsemise tulemusena. Maanteeamet tänab kõiki oma töötajaid ja koostööpartnereid ning soovib kõigile õnnestunud kordaminekuid ka järgmisteks aastateks.

Head lugemist!
Tamur Tsätko
Peadirektor

EESTI PÕHI-, TUGI- JA KÕRVALMAANTEED

- Põhimaantee
- Tugimaantee
- Kõrvalmaantee

SISUKORD

MAANTEEAMET	LK 4
PERSONAL	LK 6
RAHVUSVAHELINE TEGEVUS	LK 7
MAANTEEVÕRK	LK 8
SILLAD	LK 12
TEEKATETE SEISUKRD	LK 13
MAANTEEAMETI EELARE	LK 16
RIIGIMAANTEEDE HOOLDS	LK 22
PÄRNU ÜMBERSÕIDU PAPINIIDU PIKENDUS	LK 34
KARKSI-NUIA-LILLI-VALMIERA TEELÕK	LK 36
KAAREPERE VIADUKT	LK 38
TEEUURINGUTEST	LK 39
EESTI MAANTEEMUUSEUM	LK 40
LIIKLUSLOENDUS	LK 42
SÕIDUKITE STATISTIKA	LK 48
ÜHISTRANSPOORT	LK 52
UUS LIIKLUSSEADUS	LK 54
EESTI RAHVUSLIK LIIKLUSOHUTUSPROGRAMM	LK 55
JUHTIMISÕIGUS JA EKSA MID	LK 56
ÜLEVAADE LIIKLUSOHUTUSE OLUKORRAST	LK 58
LIIKLUSKASVATUS	LK 64
TÄHTSÜNDMUSED	LK 68

MAANTEEAMET

Maanteeamet on Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsemisalas tegutsev valitsusasutus, kellel on juhtimisfunktsioon, kes teeb riiklikku järelevalvet ja kohaldab riikliku sundi ning osutab avalikke teenuseid seaduses ettenähtud alustel ja ulatuses.

Oma ülesannete täitmisel esindab amet riiki. Amet juhindub oma tegevuses Eesti Vabariigi seadustest, Euroopa Liidu õigusaktidest, Eesti Vabariigile kohustuslikest rahvusvahelistest lepingutest, Vabariigi Valitsuse määrustest ja korraldustest, majandus- ja kommunikatsiooniministri määrustest ja käskkirjadest ning käesolevast põhimäärusest, samuti teiste ministrite asjassepuutuvatest määrustest.

Amet teostab seadusega sätestatud ülesannete ulatuses riigi poliitika ja arengukavade elluviimist, juhtimisfunktsiooni ja riiklikku järelevalvet ning kohaldab riikliku sundi teehoiu, liiklusohutuse, ühistranspordi ja liiklusvahendite keskkonnaohutuse valdkonnas ning peab arvestust liiklusregistrisse kantud sõidukite, sõidumeerikukaartide, juhilubade ja muude õigusaktidest tulenevate dokumentide üle.

Ameti põhiülesanded on:

1. teehoiu korraldamine ja tingimuste loomine ohutuks liiklemiseks riigimaanteedel;
2. liiklusohutuse suurendamine ja liiklusvahendite keskkonnakahjulikkuse vähendamine;
3. liikluse ja ühistranspordi korraldamine;
4. riikliku järelevalve korraldamine ameti tegevusvaldkonda reguleerivatest õigusaktidest tulenevate nõuete täitmise üle ja riikliku sunni kohaldamine;
5. riikliku teeregistri, liiklusregistri ja ühistranspordiregistri pidamine;
6. osalemine oma tegevusvaldkondi reguleerivate õigusaktide väljatöötamisel ning nende õigusaktide muutmiseks ettepanekute tegemine, samuti osalemine ameti tegevusvaldkondade eestikeelse terminoloogia korrastamises;
7. osalemine oma tegevusvaldkonnaga seotud poliitikate, strateegiate ja arengukavade väljatöötamisel ning rahvusvaheliste projektide ettevalmistamisel ja läbiviimisel;
8. riigi poliitika ja arengukavade elluviimine liiklusohutuse ja liiklusvahendite

keskkonnaohutuse valdkonnas ja liiklusregistrisse kantud sõidukite, sõidumeerikukaartide, juhilubade ja muude õigusaktidest tulenevate dokumentide üle nõuetekohase arvestuse pidamine.

Ameti struktuuriüksusteks on osakonnad ja regioonid. Regioon on ameti piirkondlik struktuuriüksus. Regioon teostab oma tegevuspiirkonnas riigi poliitika ja arengukavade elluviimist, juhtimisfunktsiooni ja riiklikku järelevalvet ning kohaldab riikliku sundi teehoiu, liiklusohutuse ja liiklusvahendite keskkonnaohutuse valdkonnas ning peab arvestust liiklusregistrisse kantud sõidukite, sõidumeerikukaartide, juhilubade ja muude õigusaktidest tulenevate dokumentide üle.

Ameti regioonid on:

1. põhja regioon tegevuspiirkonnaga Harju ja Rapla maakonnas;
2. lõuna regioon tegevuspiirkonnaga Jõgeva, Põlva, Tartu, Valga ja Võru maakonnas;
3. lääne regioon tegevuspiirkonnaga Hiiu, Lääne, Pärnu, Saare ja Viljandi maakonnas;
4. ida regioon tegevuspiirkonnaga Ida-Viru, Järva ja Lääne-Viru maakonnas.

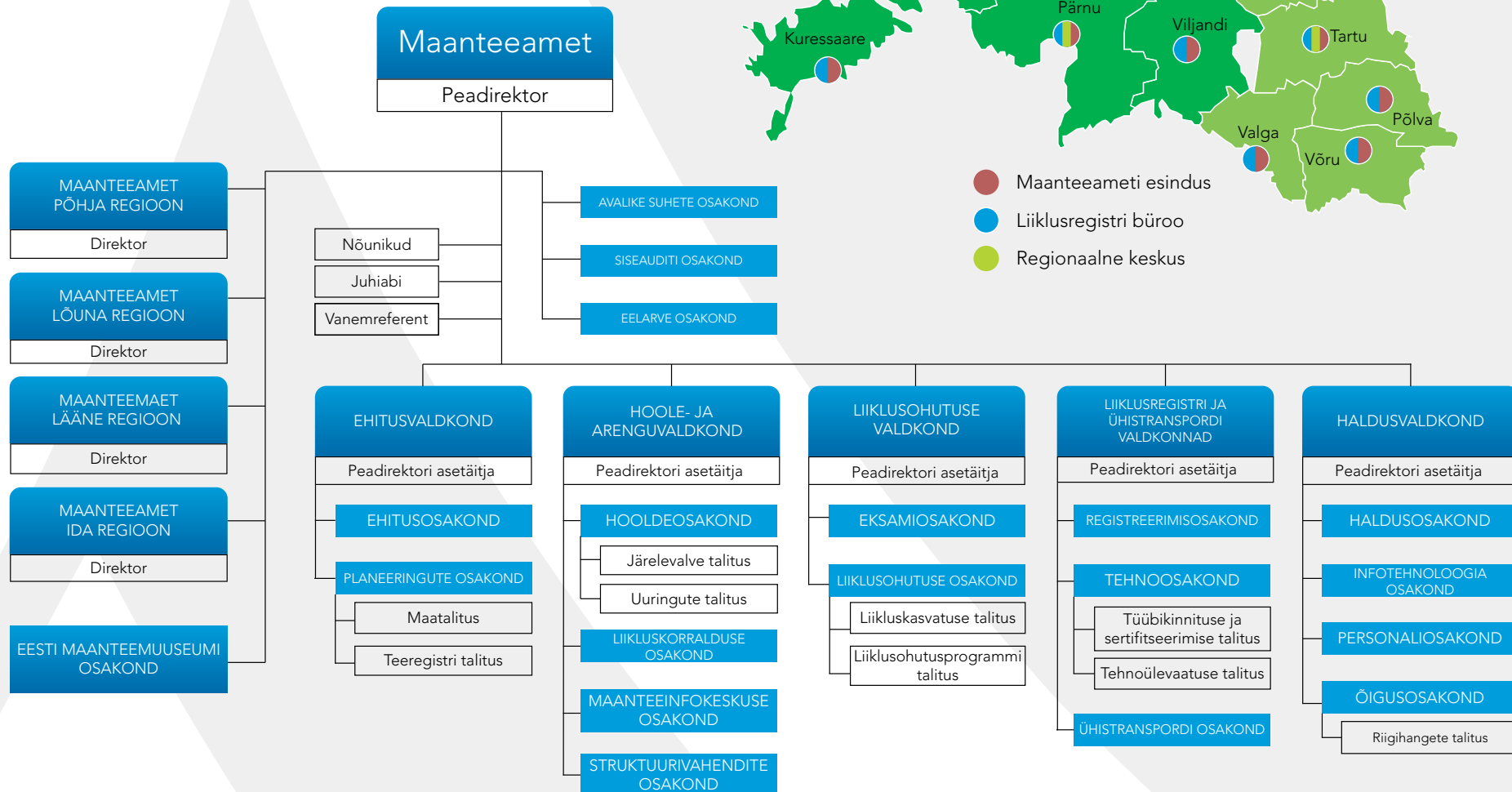
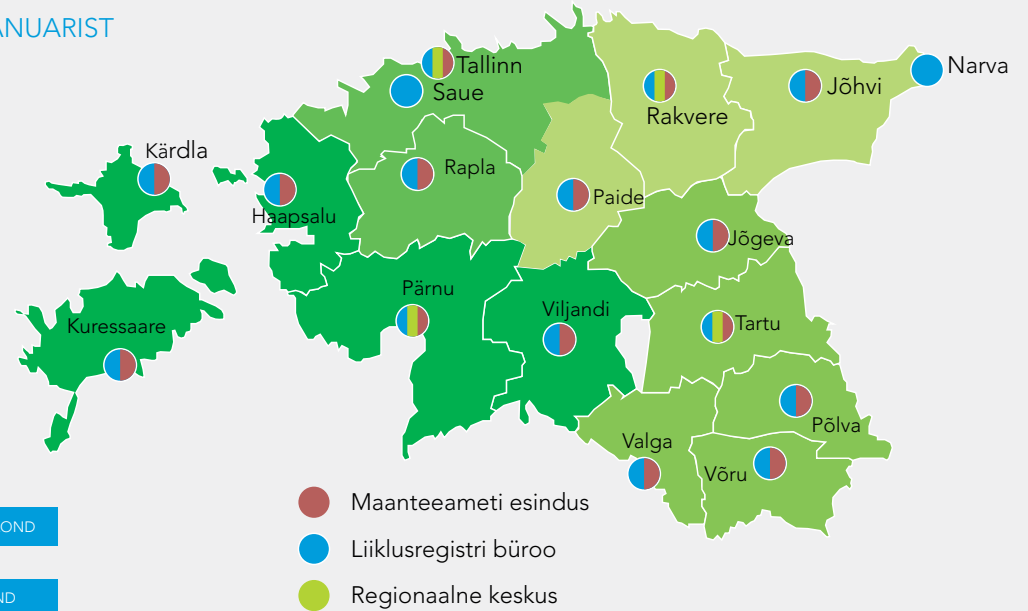
EESTI MAANTEEMUUSEUM

Alates 2002. aastast tegutseb Eesti Maanteemuuseum, mis asub Põlvamaal ajaloolise Tartu-Võru postitee ääres endises Varbuse postijaamas. Muuseumi missioon on pakkuda ühiskonna vajadusi rahuldavaid harivaid ja meelelahutuslikke tegevusi valitud sihtgruppidele, tuginedes kasvavale ja arenevale teedeala ajaloo andmepangale ning teemaspetsiifilise oskusteabe arendamisele. Euroopa Regionaalarengu Fondi toetusel valmisid 2010. aasta suveks originaalsed välialad, mis pakuvad muuseumi külastajale harivaid ning atraktiivseid puhke- ja tegevusvõimalusi.

MAANTEEINFOKESKUS

Alates 1997. aastast vahendab Maanteeamet liiklejatele informatsiooni tee- ja liiklusolude kohta Maanteeinfokeskuse kaudu. Informatsioon sisaldab hetke sõiduolusid riigimaanteedel, liikluspiiranguid ja liikluskorralduse muudatusi. Maanteeinfokeskus on Maanteeameti osakond, mis asub Tallinnas. Kuni 2012. aastani osutasid Maanteeinfokeskuse teenust ettevõtjad lepingu alusel. Keskus töötab ja vastab telefonile 1510 ööpäevaringselt.

MAANTEEAMETI STRUKTUUR ALATES 2012. AASTA 1. JAANUARIST

PERSONAL

Maanteeameti organisatsiooni struktuuri hakati muutma 1. juulil 2009, mil Maanteeameti ning selle kohalike ja hallatavate asutustega liideti Eesti Riiklik Autoregistrikeskus. Ühistegevust ja -tööd jätkati nüüd viie iseseisva asutusena: Maanteeamet, Põhja Regionaalne Maanteeamet, Lõuna Regionaalne Maanteeamet, Ida Regionaalne Maanteeamet ja Lääne Regionaalne Maanteeamet.

2010. aasta tõi Maanteeametile taas kaasa suuri uuendusi, sest Vabariigi Valitsuse, Rahandusministeeriumi ning Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi ühisotsusel käivitati tugiteenuste konsolideerimise etapiviisiline protsess.

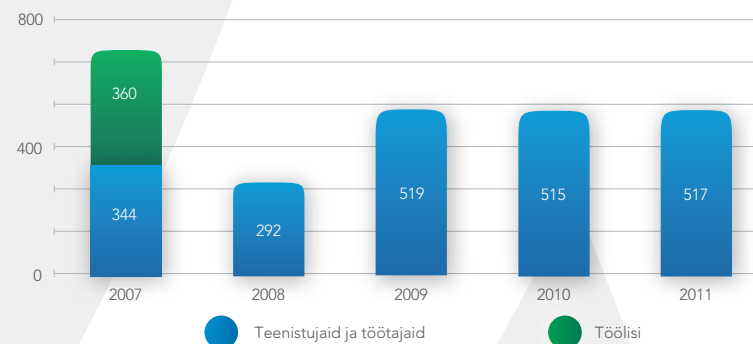
Selle esimene etapp nägi ette personali- ja palgaarvestuse konsolideerimise Maanteeameti organisatsioonis alates 1. juulist 2010. Maanteeametile tähendas see ühtse finantstarkvara kasutuselevõttu nii finants-, personali- kui ka palgaarvestuses, teiseks koondati palga- ja personaliarvestuse protsessid senise viie ameti asemel ühte üksusse – Maanteeametisse. Regionaalsetele maanteeametitele tähendas muudatus senise personali- ja palgaarvestuse tarkvara kasutamise lõpetamist ning personaliarvestuse pidamise kohustuse lõppemist.

Protsessi teises etapis konsolideeriti palga- ja personaliarvestus alates 1. jaanuarist 2011 Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi valitsus- asutuste tugiteenuste üksusse.

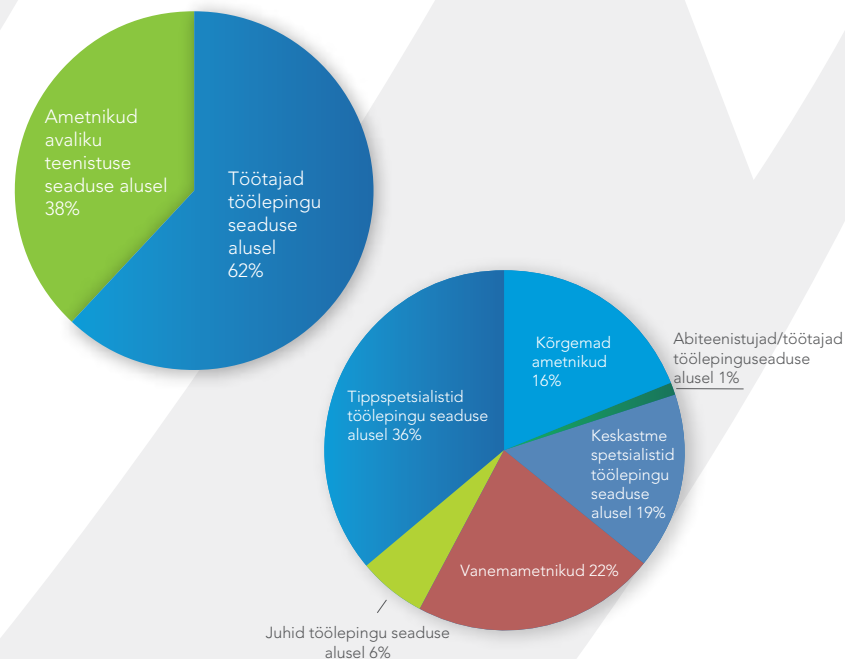
Organisatsioonile tervikuna andis ühtse tarkvara SAP kasutuselevõtt ja selles personaliarvestuse pidamine senisest täielikuma pildi oma personaliressursist ning ülevaate kesksete põhimõtete sõnastamise vajadusest. Samuti saadi väärtuslik praktiline sisend 2010. aasta alguses sündinud ideele ühendada Maanteeamet ja selle kohalikud asutused, et muuta nende ressursi- ja tööjaotus senisest efektiivsemaks.

2010. aasta alguses otsustas Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium ühendada ka Maanteeameti ja selle kohalikud asutused. Ühendasutuse näol tekkis avalikku teenust tarbiva kodaniku jaoks üks partner – Maanteeamet. Kohalikud asutused muudeti Maanteeameti struktuuriüksusteks, tänu millele tekkis keskasutuse ja regioonikeskuste vahel otsene kontakt ja koostöö. Ametil on üks eelarve, mille piires on võimalik suunata ressursse olulistesse valdkondadesse operatiivselt.

TEENISTUJATE JA TÖÖTAJATE ARV AASTATEL 2007 - 2011

PERSONALI KOOSSEIS 31.12.2011

RAHVUSVAHELINE TEGEVUS

Maanteeamet on paljude rahvusvaheliste organisatsioonide liige. Neist mitmes (BRA, CEDR, PIARC) on Maanteeametil hääleõigus juhtorgan is ning teistes füüsiline esindaja erialakomiteedes, mis tegelevad aktuaalsete teehoiu- ja registriküsimustega. Lisaks tehakse mitme organisatsiooniga koostööd.

Maanteeameti hallatav liiklusregister on ühendatud mitme rahvusvahelise infosüsteemiga. 2011. aastal osalesid Maanteeameti esindajad ülemaailmse teedeassotsiatsiooni (PIARC) teede- ja transpordiala spetsialistide suurima auditooriumiga kongressil Mehhikos kahe ettekandega.

31. mail allkirjastasid Maanteeameti ja Tšehhi firma Iveco Czech Republic a. s. esindajad lepingu 110 Iveco IRISBUS Crossway tüüpi bussi ostuks, mida rahastatakse Eesti Vabariigi ja Hispaania Kuningriigi vahel sügisel sõlmitud CO₂ saastekvoodi ostu-müügi lepingu alusel laekuvast rahast.

2011. aastal avati Eesti-Läti ühisprojektina Karksi-Nuia – Lilli – Ruhja/Rujiena – Valmiera tee rekonstrueeritud objekt, kohal olid ka Läti ja Soome esindajad. Ühisprojekt sai võimalikuks tänu sellele, et pärast Eesti liitumist Schengeni viisaruumiga 2007. aasta lõpus on Eestile tagatud juurdepääs kõigile senini suletud riigiteedele Eesti lõunapiiril.

Balti Maanteeliitu juhtis aastatel 2009–2011 Leedu. Seoses sellega on Eesti osalenud Leedus korraldatud BRA nõukogu korralistel istungitel jt plaanilistel üritustel. Balti Maanteeliiduga koostöös antakse välja ka teadusajakirja The Baltic Journal of Road and Bridge Engineering. Väljaanne kogub tuntuks kogu teadusmaailmas.

2011. aastal tehti aktiivsemalt koostööd Põhjamaade Maanteeliiduga. Balti Maanteeliidu (BRA) ja Põhjamaade Maanteeliidu (NRA) koostöömemorandumi ning Taani, Islandi, Norra, Rootsi ja Soome maanteeametitega jätkus ühistegevust nii teaduse, tehnika, koolituse kui ka muul alal. BRA ja NRA liikmed on vahetanud rohkesti teavet toimunud reformide kohta.

Augustis korraldati ühisseminar Läti Maanteeameti projektijuhtidega ning septembris peeti Eestis teedeala muuseumide (sh Poola) seminar NordBalti koostöö raames. Veel osalesid Maanteeameti esindajad põhjamaade sillaseminaril Kopenhaagenis ja pidasid ettekandeid IV restruktureerimise ühisseminaril Alandil.

Eesti Maanteeamet haldab veebisaiti www.balticroads.net, kus Soome, Eesti, Läti, Leedu ja Venemaa ühisprojektina edastatakse reaajas maanteeinfot.

* IRF – Rahvusvaheline Maanteeliit (International Road Federation), PIARC – Maailma Teede Assotsiatsioon (World Road Association), CEDR – Euroopa Teedirektorite Kogu (Conference of European Road Directors), BRA – Balti Maanteeliit (Baltic Road Association), EReg – sõidukite registreerimist ja juhilubade väljaandmist koordineeriv organisatsioon, EUCARIS – sõidukite registreerimise infosüsteem, CITA – Rahvusvaheline Mootorsõidukite Tehnilise Järelevalve Komitee (International Motor Vehicle Inspection Committee), CORTE – Teeliiklusalase Seadusandlusega Tegelevate Organisatsioonide Ühendus (Confederation of Organizations in Road Transport Enforcement), CIECA – Mootorsõidukijuhtide Juhtimisõiguse Andmise ja Eksamineerimise Arendamisega Tegelev Rahvusvaheline Komisjon (Commission Internationale des Examens de Conduite Automobile).

** SIRWEC – Rahvusvaheline Teede Meteoroloogia Komisjon, TachoNet – sõidumeerikukaartide infosüsteem, MVWG – Euroopa Liidu Mootorsõidukite Töögrupp (Motor Vehicle Working Group), WP29 – Working Party 29 (ÜRO transpordikomitee juures Genfis tegutsev rahvusvaheline töögrupp, mis tegeleb mootorsõidukite nõuete ja reeglite ühtlustamisega).

MAANTEEVÕRK

TEEDE OLEM

Riigimaanteede pikkus seisuga 01.01.2012 on 16 443 kilomeetrit ehk 28,1% Eesti teedevõrgu kogupikkusest, mis on 58 487 kilomeetrit. E-tee¹ pikkus Eestis on 995 km.

Riigimaanteede üldpikkus vähenes aastaga 57 kilomeetrit. Põhi- ja tugimaanteede pikkus jäi samaks, ent kõrvalmaanteede ja muude riigimaanteede pikkus suurenes 5 kilomeetri võrra. Põhiline pikkuse kahanemine (62 km võrra) tulenes sellest, et riigimaanteede nimekirjast arvati välja rambid ja ühendusteel. Riigimaanteedest on 1603 km (9,7%) põhimaanteed, 2400 km (14,6%) tugimaanteed ning 12 440 km (75,3%) kõrvalmaanteed ja muud riigimaanteed. Kattega teede pikkus suurenes eelmise aasta sama kuupäevaga (1. jaanuar) võrreldes 223 km. Kokku on kattega teid 10 657 km ehk 64,8% riigimaanteede üldpikkusest. Põhiline suurenemine tulenes katte rajamisest kruusateedele. Riigimaanteede tihedus on 379 km territooriumi 1000 km² kohta. Kogu registreeritud maanteevõrgu tihedus 1000 km² kohta on Eestis 1345 km. Riigimaanteedel asub 945 silda kogupikkusega 22 476 m, nendest kolm on puitsillad kogupikkusega 37 m.

Teeseadusest lähtuvalt on kõigi avalikult kasutatavate teede kohta andmete kogumiseks, töötlemiseks, säilitamiseks ja avalikustamiseks asutatud riiklik teeregister. See veebipõhine avalik andmebaas sisaldab andmeid nii riigimaanteede kui ka kohalike teede kohta ning asub aadressil <http://teeregister.riik.ee>. Teeregistri vastutav ja volitatud töötaja on Maanteeamet. Riigimaanteede kohta esitab registrisse andmeid Maanteeamet ja kohalike teede teave tuleb kohalikelt omavalitsustelt.

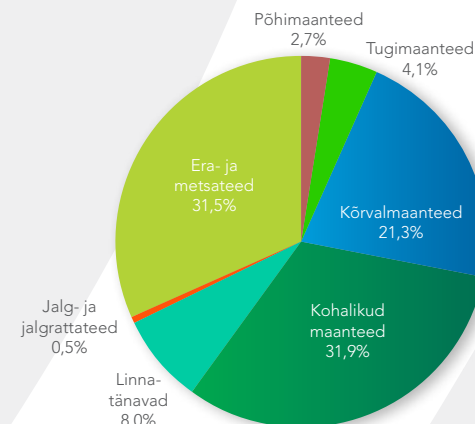
Riikliku teeregistri andmeid täiendatakse ja sinna lisatakse uut teavet pidevalt, võttes aluseks teetööde vastuvõtudokumentid ja lisainventeerimise tulemused. Koostöös Maa-ametiga on kasutusel Eesti põhikaardile tuginev riigimaanteede kiht.

Ka samalaadse kohalike teede kaardikihi loomine on jõudnud lõpusirgele. Teeregistri andmete visualiseerimiseks kaardil on Maa-ameti geoportaal (X-GIS) Maanteeameti kaardirakendus, kus praegu saab kuvada riigimaanteede andmeid.

¹UNECEs (United Nations Economic Commission for Europe) heaks kiidetud ja süstematiseeritud rahvusvahelisse võrku kuuluvad Euroopa (maan)teed.

TEEDE OLEM

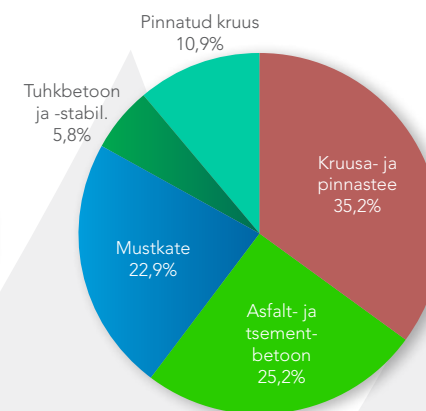
Joonis 1

Riigimaanteed	16443 km
sh põhimaanteed	1603 km
tugimaanteed	2400 km
kõrvalmaanteed	12440 km
Kohalikud teed	23647 km
sh maanteed	18689 km
tänavad	4744 km
jalg- ja jalgrattateed	214 km
Era- ja metsateed*	18398 km
Kokku:	58487 km

KATTELIIGID RIIGIMAANTEEDEL

Joonis 2

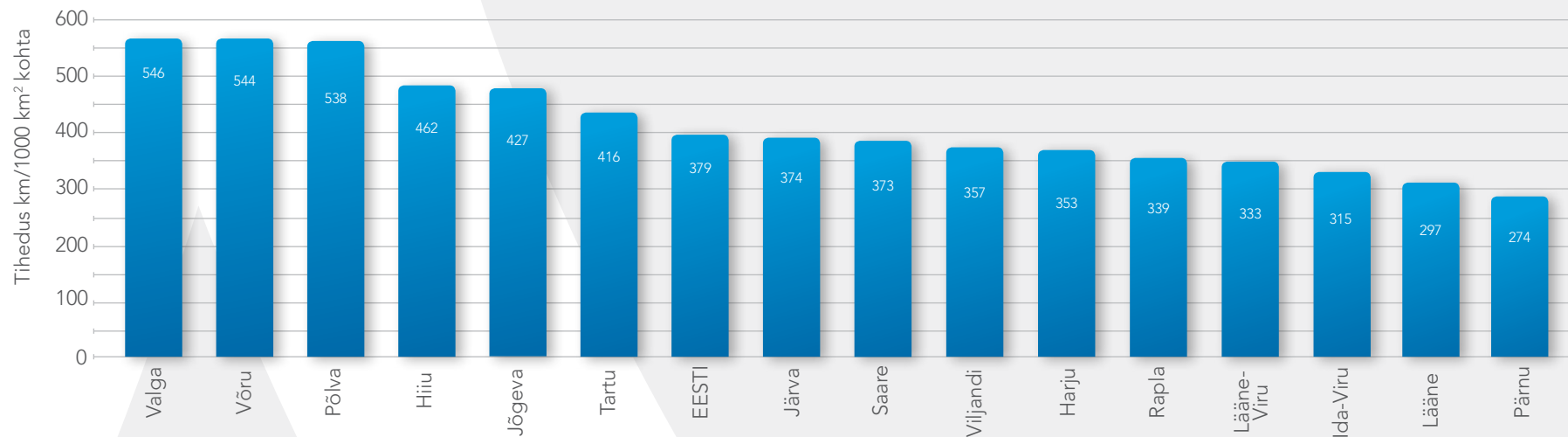

Asfalt- ja tsementbetoon	4152 km
Mustkate	3769 km
Tuhkbetoon ja -stabiliseerimine	949 km
Pinnatud kruus	1787 km
Kivikate	1 km
Kruusa- ja pinnasteed	5785 km
Kokku:	16443 km

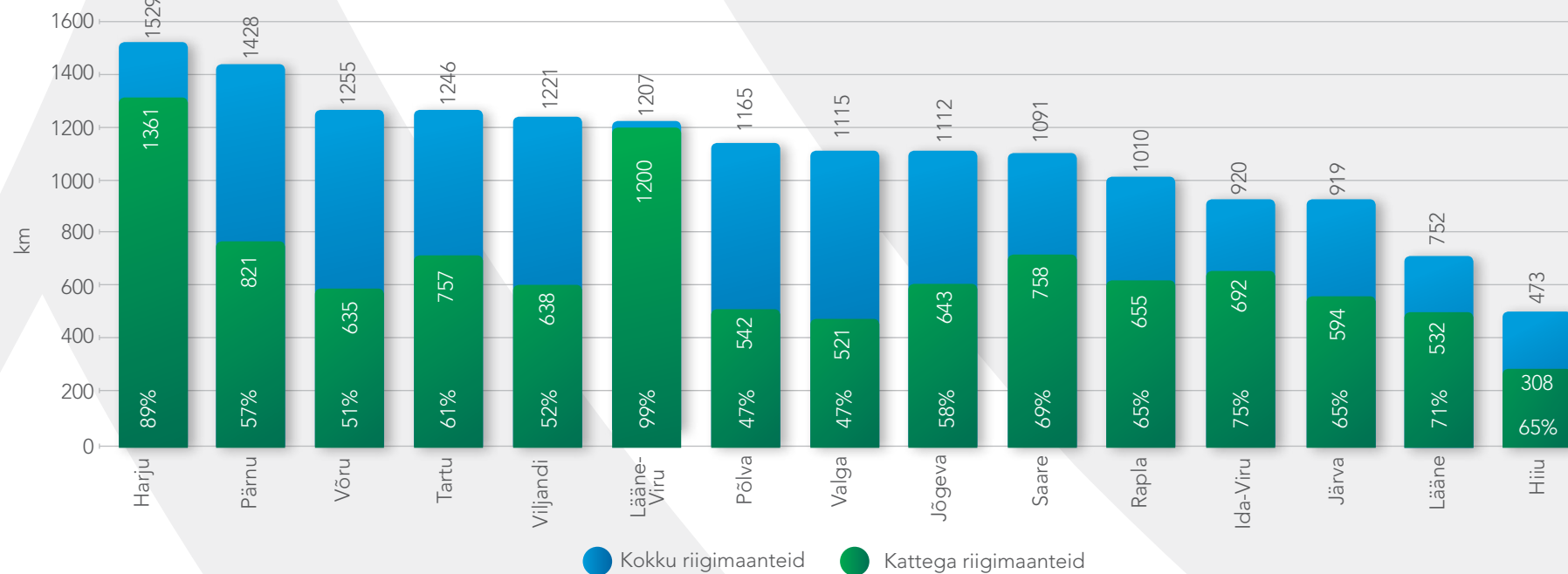
Märkused

Riigimaanteede olem on seisuga 01.01.2012
* andmed võetud Statistikaameti lehelt.

RINGMAANTEEDE TIHEDUS MAAKONNITI

KATETE OSATÄHTSUS RIIGIMAANTEEDEL 2011. AASTAL MAAKONNITI

RIIGIMAANTEEDE OLEM MAAKONNITI 1. JAANUARIL 2012

Maakond	Kokku	Sealhulgas								Kattega teid			
		Tsement- betoon	Asfalt- betoon	Mustkate	Tuhk- betoon ja -stabiliseerimine	Pinnatud kruus ja freespuru	Kivikate	Kruusatee	Pinnasteed	1.01.2011		1.01.2012	
										km	%	km	%
Harju	1 529,458	3,725	606,799	392,694	102,009	255,795	0,000	168,436	0,000	1374,162	84,9	1361,022	89,0
Hiiu	472,838	0,000	37,307	209,267	0,000	61,713	0,000	164,551	0,000	305,988	63,6	308,287	65,2
Ida-Viru	920,234	0,000	429,964	80,663	47,312	133,657	0,000	228,025	0,613	669,068	70,1	691,596	75,2
Jõgeva	1 112,474	0,000	138,301	323,675	93,532	87,084	0,000	469,882	0,000	638,700	57,3	642,592	57,8
Järva	919,133	0,000	315,240	75,589	58,941	144,602	0,000	324,761	0,000	588,731	61,0	594,372	64,7
Lääne	751,598	0,000	172,555	150,515	9,809	199,086	0,445	219,188	0,000	520,715	66,9	532,410	70,8
Lääne-Viru	1 206,719	0,000	586,496	198,618	358,778	55,971	0,000	6,856	0,000	1197,551	98,4	1199,863	99,4
Põlva	1 164,607	0,000	130,268	370,248	5,287	36,319	0,000	622,485	0,000	542,495	44,3	542,122	46,5
Pärnu	1 428,094	0,000	369,831	259,331	28,932	162,729	0,000	606,586	0,685	808,590	54,9	820,823	57,5
Rapla	1 010,174	0,000	248,622	195,347	88,144	122,720	0,110	355,231	0,000	631,834	59,8	654,943	64,8
Saare	1 090,833	0,000	82,211	437,586	0,000	238,553	0,000	332,483	0,000	746,209	65,8	758,350	69,5
Tartu	1 245,691	0,000	328,189	329,184	17,433	81,882	0,000	480,762	8,241	756,445	59,2	756,688	60,7
Valga	1 115,195	0,000	178,240	269,112	43,500	30,139	0,000	576,562	17,642	493,509	44,2	520,991	46,7
Viljandi	1 221,128	0,000	198,893	283,559	13,842	141,662	0,000	583,172	0,000	601,853	48,1	637,956	52,2
Võru	1 254,510	0,000	325,678	193,465	81,037	35,290	0,000	619,040	0,000	616,088	47,3	635,470	50,7
KOKKU:	16 442,686	3,725	4 148,594	3 768,853	948,556	1 787,202	0,555	5 758,020	27,181	10 491,938	63,6	10 657,485	64,8
rambid ja ühendusteel	69,624	0	62,95	5,334	0,333	1,007	0	0	0	65,377	98,6	69,6	100,0

Teekate	2007		2008		2009		2010		2011	
	km	%	km	%	km	%	km	%	km	%
Asfalt- ja tsementbetoon	3 753	22,8	3 900	23,7	4 039	24,5	4 116	24,9	4 152	25,3
Mustkate	3 907	23,7	3 855	23,4	3 780	22,9	3 798	23,0	3 769	22,9
Tuhkbetoon ja -stabiliseerimine	936	5,7	929	5,6	948	5,8	948	5,8	949	5,8
Pinnatud kruus	1 084	6,6	1 238	7,5	1 420	8,6	1 629	9,9	1 787	10,9
Kivikate					1	0,0	1	0,0	1	0,0
Kattega teed kokku	9 679	58,7	9 922	60,2	10 188	61,9	10 492	63,6	10 657	64,8
Kruusa- ja pinnasteed	6 786	41,2	6 565	39,8	6 284	38,1	6 008	36,4	5 785	35,2
KOKKU:	16 465	100,0	16 487	100,0	16 472	100,0	16 500	100,0	16 443	100,0

PÕHI-, TUGI- JA KÕRVALMAANTEEDE OLEM MAAKONNITI

km

Maakond	Põhimaanteed					Tugimaanteed					Kõrvalmaanteed				
	Kokku	Kattega teid				Kokku	Kattega teid				Kokku	Kattega teid			
		01.01.2011		01.01.2012			01.01.2011		01.01.2012			01.01.2011		01.01.2012	
		km	%	km	%		km	%	km	%		km	%	km	%
Harju	251,707	251,707	100	251,707	100	164,792	164,9	100	164,792	100	1112,959	924,4	83,7	944,523	84,9
Hiiu	0	0	100	0	100	139,98	139,98	100	139,98	100	332,858	165,965	49,8	168,307	50,6
Ida-Viru	152,146	152,124	100	152,146	100	158,763	158,731	100	158,763	100	609,325	349,717	57,7	380,687	62,5
Jõgeva	78,793	78,793	100	78,793	100	158,426	158,426	100	158,426	100	875,255	398,344	45,5	405,373	46,3
Järva	126,858	126,858	100	126,858	100	114,683	114,683	100	114,683	100	677,592	341,749	50,5	352,831	52,1
Lääne	106,739	106,739	100	106,739	100	74,807	74,807	100	74,807	100	570,052	339,04	59,4	350,864	61,5
Lääne-Viru	110,476	110,476	100	110,476	100	211,816	211,909	100	211,816	100	884,427	872,717	98,7	877,571	99,2
Põlva	31,029	31,029	100	31,029	100	252,858	252,858	100	252,858	100	880,72	257,371	29,2	258,235	29,3
Pärnu	217,32	217,32	100	217,32	100	108,552	108,538	100	108,552	100	1102,222	480,127	43,6	494,951	44,9
Rapla	48,07	48,07	100	48,07	100	163,418	163,418	100	163,418	100	798,686	420,037	52,6	443,455	55,5
Saare	73,338	73,338	100	73,338	100	185,578	182,55	98,4	182,609	98,4	831,917	489,456	58,8	502,403	60,4
Tartu	150,998	150,998	100	150,998	100	174,761	174,761	100	174,761	100	919,932	426,008	46,2	430,929	46,8
Valga	87,952	87,91	100	87,952	100	164,504	164,504	100	164,504	100	862,739	241,095	27,9	268,535	31,1
Viljandi	96,353	96,353	100	96,353	100	206,612	192,822	93,2	206,612	100	918,163	310,409	33,8	334,991	36,5
Võru	71,265	71,233	100	71,265	100	120,521	120,542	100	120,521	100	1062,724	423,749	39,9	443,684	41,7
KOKKU:	1 603,044	1 602,948	100	1 603,044	100	2 400,071	2 383,429	99,3	2 397,102	99,9	12 439,571	6 440,184	51,8	6 657,339	53,5

SILLAD

2011. aastal jätkus järjekordne riigimaanteedel asuvate sildade neli aastat kestev ülevaatustsükkel (BMS, ingl *bridge management system*).

Aastal 2004 alustas AS Teede Tehnokeskus riigimaanteedel sildade seisukorra süstemaatilist inspekteerimist saja kõige halvemas olukorras oleva silla ülevaatamisega. Aastail 2005–2007 kestis esimene terviktsükkel, mille käigus tehti kindlaks sillaelementide kahjustused, tehti gabariitide kontrollmõõtmised ja jäädvustati üle 16 500 foto.

Et võrdlusbaas oleks võimalikult ühtlane, vaadatakse igal aastal korraga üle ainult ühe piirkonna sillad. Värskest on täiendatud sellealast veebisaiti, kuhu on koondatud kõigi riigimaanteedel asuvate peaaegu tuhande silla registriandmed, sillaelementide kahjustused ja ülevaatusfotod. Andmebaasi

aadressil <http://bms.teed.ee> täiendatakse pidevalt. Sildade seisukorra hindamine elementide kaupa (talad, sambad, käsipuud jne) on andnud võimaluse luua mahukas andmebaas, mis on hindamise järjepidevuse tagamiseks hädavajalik.

Möödunud aastal kontrolliti 289t Lääne Regionaalse Maanteeameti haldusalas olevat silda. Et viimase kümnekonna aasta jooksul on sildade remondiks eraldatud märksa rohkem raha kui varem, on nende seisukord hüppeliselt paranenud. Kui 2007. aastal oli sildade keskmine seisundiindeks 72,7%, siis 2011. aastal juba 84,8%. Põhi- ja tugimaanteedel sillad on üsna võrdväärse olukorras ja nende seisundiindeks on peaaegu sama (vastavalt 87,4% ja 87,8%). Kõrvalmaanteedel sillad on mõnevõrra kehvas seisukorras – keskmine seisundiindeks on 80,9%. Keskmiselt on viimastel aastatel remonditud või asendatud 32 silda aastas, mis on mõnevõrra rohkem, kui 2007. aastal BMS-analüüsi käigus soovitatud.

RIIGIMAANTEDE SILDADE OLEM MAAKONNITI 1. JAANUARIL 2012

Maakond	Kokku		Põhimaanteed		Sealhulgas tugimaanteed		Kõrvalmaanteed		sh puitsillad (kõrvalmaanteedel)	
	tk	jm	tk	jm	tk	jm	tk	jm	tk	jm
Harju	149	4 743	64	2 524	13	391	72	1 828	1	7
Hiiu	16	119			11	91	5	28		
Ida-Viru	65	1 848	21	807	14	429	30	612		
Jõgeva	53	1 454	10	357	8	420	35	677		
Järva	48	1 009	20	518	5	65	23	426		
Lääne	41	1 103	9	392	9	93	23	618	1	13
Lääne-Viru	49	1 123	11	406	14	262	24	455		
Põlva	57	1 092			19	447	38	645		
Pärnu	114	2 669	15	590	12	456	87	1 623		
Rapla	67	1 662	5	177	11	288	51	1 197		
Saare	38	297	4	31	7	72	27	194		
Tartu	47	1 396	11	849	12	179	24	368		
Valga	56	1 027	7	108	16	301	33	618	1	17
Viljandi	71	1 301	13	256	12	288	46	757		
Võru	74	1 633	7	199	14	442	53	992		
KOKKU:	945	22476	197	7214	177	4224	571	11038	3	37

TEEKATETE SEISUKORD

Alates 1995. aastast on riigimaanteedel mõõdetud teekatte taset (IRI, ingl *international roughness index*) ja inventeeritud teekatete defekte. 1996. aastast on mõõdetud tee konstruktsiooni kandevõimet (FWD) ja 2001. aastast teekatte roopa sügavust. Need neli teekatte seisukorra näitajat koos liiklussagedusega on PMSi (ingl *pavement management system*) põhinäitajad).

Uuendusena on alates 2011. aastast alustatud teekatte tekstuuri (makro- ja megatekstuur) mõõtmist, mida mõõdetakse koos teekatte tasega. Selleks on kasutusel uus, täpsem laserseade.

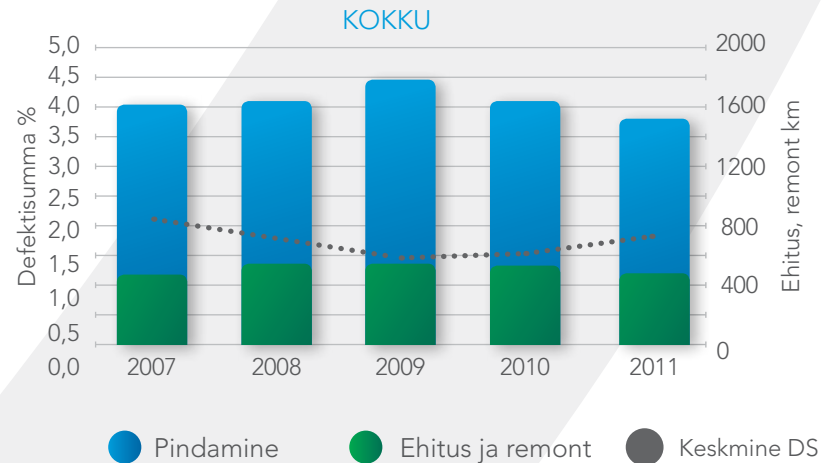
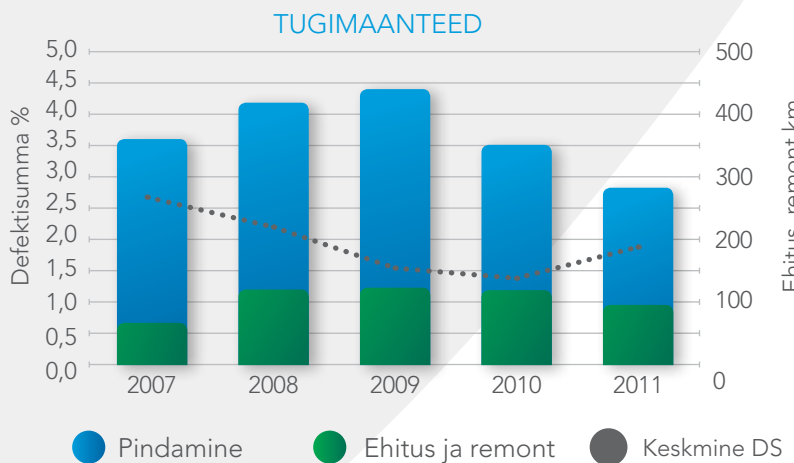
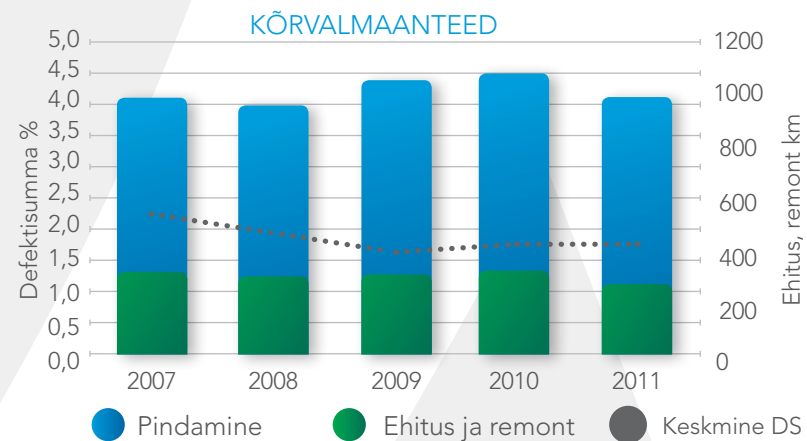
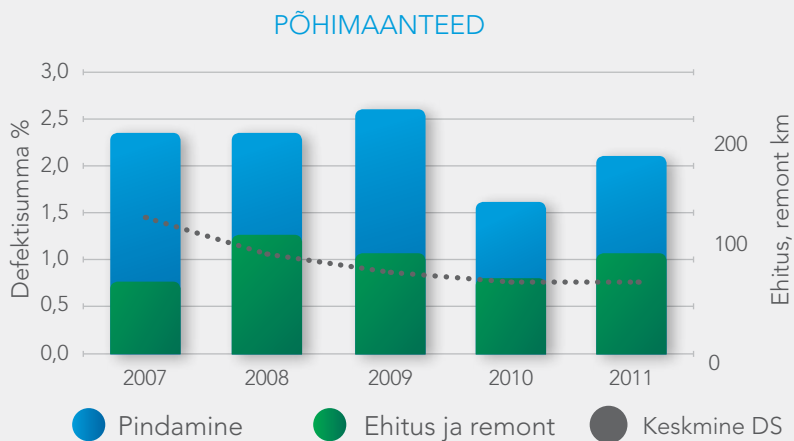
Teekatte seisukorra andmed on üks osa riikliku teeregistri andmebaasist ning kõigile avalikult kättesaadavad. Teekatte seisukorra analüüsimiseks (seisukorra pingerida, remondivajadus, tasuvusarvutused jne) kasutab Maanteeamet kahte arvutitarkvara: EPMS ja HDM-4. EPMS on spetsiaalselt Eestis väljatöötatud tarkvara teekatte seisukorra analüüsiks ja HDM-4 on rahvusvaheline tarkvara tasuvusanalüüside tegemiseks.

Aastate 2007–2011 keskmiste defektsummade arengu graafikud näitavad 2009. aastani langust, kuid nüüd on see peatunud. Remonditööde (sh pindamistööde) üldmahud ajavahemikul 2005–2011 on avaldanud märkimisväärset mõju keskmise defektsumma vähenemisele, kuid viimase aasta tulemustest paistab, et seniste remondimahtude juures on saavutatud tase, millest allapoole eriti palju minna ei saa.

Põhimaanteedel, kuhu on suunatud kõige rohkem raha, on defektide hulk vähenenud enamasti seoses uue teekatte rajamisega. Tugi- ja kõrvalmaanteedel, kuhu uusi teekatteid on ehitatud suhteliselt vähem, kahandab defektsummat põhiliselt pindamistööde mahu suurenemine.

Tasasuse muutumise graafikud osutavad selle näitaja ühtlasele paranemisele kõigi teerühmade puhul, kuid võrreldes aastatega 2005–2007 on paranemise kiirus veidi aeglustunud. Kogu kattega riigimaanteedel võrgu keskmine IRI väärtus on aastatel 2007–2011 paranenud tänu sellele, et teekatete ehituseks, remondiks ja korrashoiuks ette nähtud raha hulk on säilinud ja remondiobjekte on planeeritud otstarbekalt. Kui põhimaanteedel keskmise tasega tasasuse võib rahule jääda, siis tugi- ja kõrvalmaanteedel keskmise tasega tasasuse tase on siiani liialt kõrge ja olukord paraneb soovitud aeglasemini. Teekasutaja jaoks tähendab see nendel teedel liikudes väikest sõidumugavust ja suuri kaudseid kulutusi.

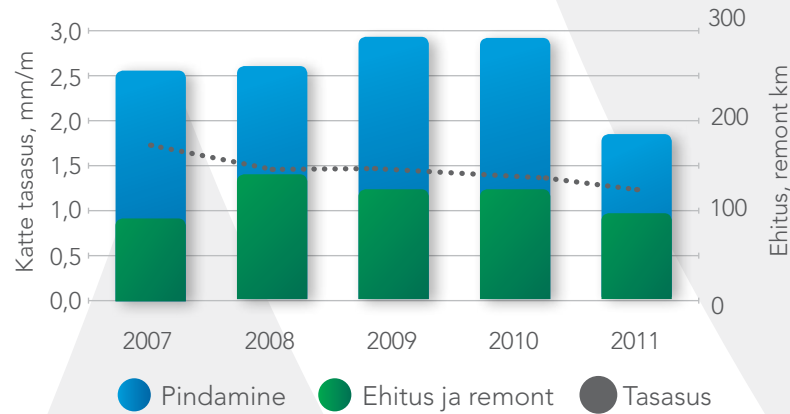
AASTATEL 2007 - 2011 TEHTUD KATETE EHITUS-, REMONDI- JA PINDAMISTÖÖD NING SELLEST TULENEV DEFEKTISSUMMA (DS) MUUTUMINE

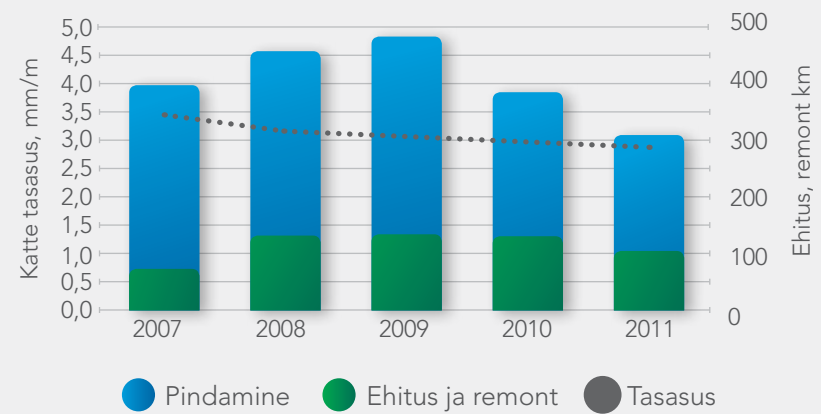

AASTATEL 2007 - 2011 TEHTUD KATTE EHITUS-, REMONDI- JA PINDAMISTÖÖD NING SELLEST TULENEV TEEKATTE TASASUSE MUUTUMINE

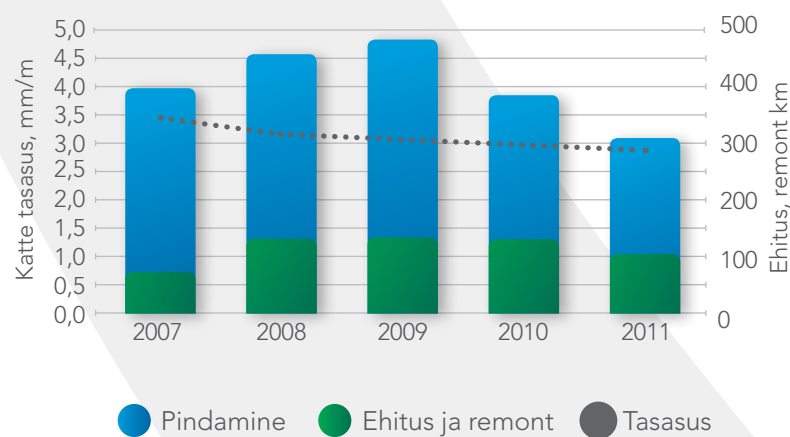
PÕHIMAANTEED

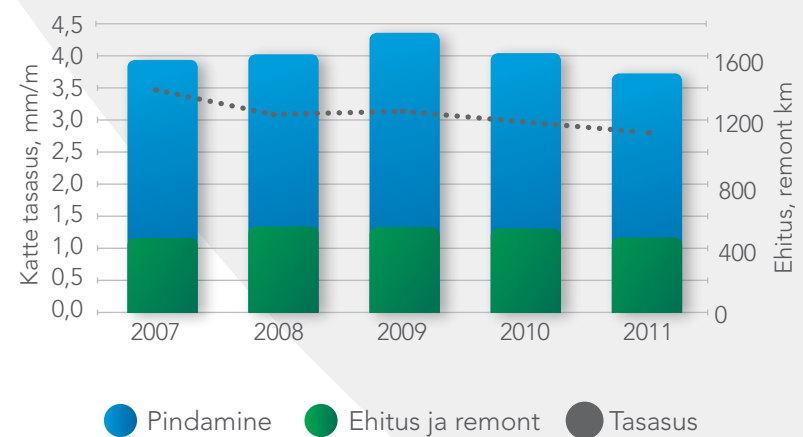
KÕRVALMAANTEED

TUGIMAANTEED

KOKKU

MAANTEEAMETI EELARVE

Maanteeameti eelarve sisaldab raha maanteehoiuks ja endise Autoregistrikeskuse tööks. Teehoiu rahastamiseks nähakse riigieelarves ette vahendid üldsummas, mille suurus vastab vähemalt 75%-le kütuseaktsiisist (v.a erimärgistatud kütused) ja 25%-le erimärgistatud kütuste aktsiisi kavandatud laekumisest. Teehoiuraha jaotus riigimaanteede ja kohalike teede vahel määratakse teeseadusega.

Peale teeseadusest tuleneva ekvivalentse määra kütuseaktsiisist arvestatakse alates 2009. aastast ka omatulu, mis laekub majandustegevusest. Omatulu hulka kuulub karjääride renditulu, üüri- ja renditulu ning tulu suuremõtmelise ja/või raskekaalulise autoveo veolubade väljastamisest. Suurema osa tulude saamiseks on tehtud kulutusi või kahjustatud teede seisukorda, seega on see sisuliselt käive. Riigilõivuseadusest tulenevalt jookseb Maanteeameti omatulude realt läbi ka liiklusregistri toimingute riigilõiv, mis laekub seoses bussiveo liinilubade ning autode, rongide ja väikelaevade juhilubade väljastamisega.

Riigimaanteede ümberehitamiseks on olnud võimalik taotleda toetust Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist (ÜF), Euroopa Regionaalarengu Fondist (ERF) ja INTERREGi programmist. Välistoetuste kasutamise aluseks on Vabariigi Valitsuse korraldusega kinnitatud strateegilised kavad Euroopa Liidu rahastatavatele projektidele aastail 2002–2007 (I perioodil) ja 2007–2013 (II perioodil).

ÜFi toetus on mõeldud üleeuroopalisse transpordivõrku (TEN-T) kuuluvate maanteede arendamiseks. Eestis kuuluvad sellesse võrku kuus maanteed, mis moodustavad kokku 6% riigimaanteede kogupikkusest. Need maanteed on järgmised:

- E67 (tee nr 4), Tallinn–Pärnu–Ikla,
- E20 (tee nr 1), Tallinn–Narva,
- E263 (tee nr 2), Tallinn–Tartu–Võru–Luhamaa,
- E264 (tee nr 3), Jõhvi–Tartu–Valga,
- E265 (tee nr 11), Tallinna ringtee koos teega nr 8, Tallinna–Paldiski maanteeaga.

ERFi toetust on võimalik kasutada kõigi teiste, st TEN-T võrku mittekuuluvate maanteede arendamiseks.

INTERREGi toetussummad on teiste organisatsioonide omadega võrreldes tagasihoidlikud ja nende kasutamist reguleeritakse piiriülese koostöö programmidega. 2011. aastal toimus koostööprogrammi „Estonia-Latvia Programme 2001-2013” raames sildfinantseerimine, mille käigus lõpetati ehitus Karksi-Nuia – Lilli teel.

Maanteeameti 2011. aasta riigieelarve seadus kinnitati Vabariigi Valitsuse korraldusega nr 500 (28.12.2010) summas 250,5 miljonit eurot. See summa sisaldab ka ELi toetusi.

Eelarvekulud jagunevad tegevuskuludeks (personali- ja majandamiskulud) ja investeeringuteks ning sisaldavad ka eeldatavaid kulutusi kohalike omavalitsuste projektidele (Ülemiste liiklussõlme rekonstrueerimine Tallinnas ning Tallinna–Tartu–Luhamaa ja Jõhvi–Tartu–Valga maanteed ühendav idapoolne ringtee). Kohalike omavalitsuste projekte rahastatakse Maanteeameti kui rakendusüksuse eelarve kaudu. Tegevuskulude hulka kuuluvad maanteede hooldetööd, mille eesmärk on tagada teede nõutav seisunditase ning luua teekasutajatele aasta ringi mugavad ja ohutud liiklustingimused. Tegevuskuludeks liigitatakse veel organisatsiooni ülalpidamiskulud ja liiklusregistri toimingute arvestuslikud kulud.

Investeeringute summat kasutatakse teedevõrgu arendamiseks (uute maanteede ja sildade ehitamiseks, eritasandiliste ristmike rajamiseks jmt) ning maanteede ja sildade remondiks, mille eesmärk on taastada kulumise ja kahjustuste tagajärjel halvenenud kvaliteet. Peale teedevõrgu arendamise ja korrashoiu kuuluvad investeeringukulude alla ka kulutused liikluse korraldamisele ja kontrollimisele maanteedel (liiklusjärelvalve süsteemi arendamine, liiklusloendus, teeilmajaamade paigaldamine, liiklusregistri infosüsteemi arendus) ning selleks vajalike arvutiprogrammide arendamisele. 2011. aastal olid maanteehoiu vahendite jagamise põhimõtte järgi Maanteeameti kasutada ka summad, mis olid ette nähtud ELi fondide kaasabil rahastatavate ja teiste riigituludest rahastatavate olulise tähtsusega põhimaanteede objektide jaoks. Ülejäänud põhi-, tugi- ja kõrvalmaanteede remondi raha ning põhiosa tegevuskulude (sh maanteede hoolde) summadest olid regionaalsete maanteeametite kasutuses.

Ülevaate raha eraldamisest ja kasutamisest kuluartiklite kaupa, samuti üksikasjalisema kasutamise jaotuse Maanteeameti ja regionaalsete asutuste vahel annavad tabelid järgnevatel lehekülgedel.

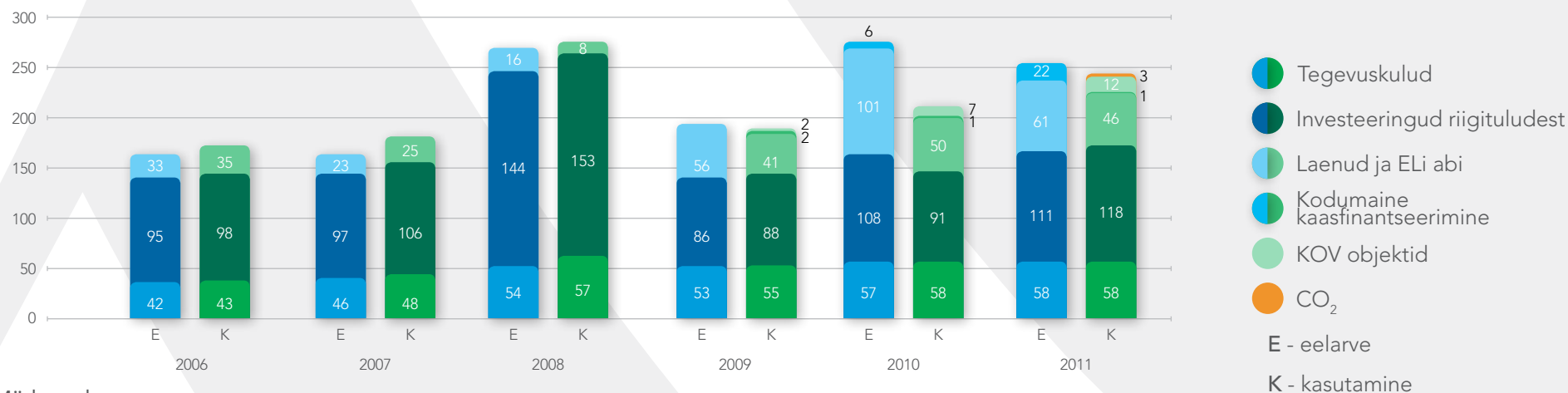
MAANTEEHOIUKS ERALDATUD RAHALISED VAHENDID JA NENDE DÜNAAMIKA AASTAIL 2006 - 2011

mln eur

Aasta	Eelarve		Kasutatud vahendeid						
	Kokku	Sellest laenu- ja abi	Kokku	Tegevuskulud	sellest				
					Riigituludest	Laenu- ja EL abi	kodumaine kaasfinantseerimine	KOV objektid	Saastekvootide eest soetatud bussid
2006	170,069	33,298	175,885	43,460	97,849	34,576	0	0	0
2007	165,979	22,816	179,720	48,317	106,477	24,734	0,192	0	0
2008	214,232	16,234	218,961	56,881	153,324	7,989	0	0,767	0
2009	202,536	62,058	187,261	54,581	87,687	40,584	1,917	2,493	0
2010	271,241	106,605	206,179	58,224	91,202	49,595	0,639	6,519	0
2011	251,818	83,523	237,616	58,198	117,774	45,790	1,135	11,786	2,933

Märkused

1. Riigieelarve vahendite hulka kuuluvad ka omatulud.
2. Kasutatud vahendid on koos 2010. aastast ületulnud vahenditega.
3. Alates 01.07.09 on Maanteeametiga ühinenud Autoregistrikeskus ning nende II poolaasta rahalised vahendid on kajastatud ka tabelis.

Märkused

1. Ületäitmine on tingitud omatulude ületäitmisest.
2. Eelarve on ilma ülekantud vahenditeta, kasutatud vahendid on kõik koos.
3. Alates 2009. aasta II poolaastast on andmed koos Autoregistrikeskusega.

MAANTEEHOIUVAHENDID 2011. AASTAL

tuhandetes eurodes

	Kinnitatud vahendid	Saadud rahalised vahendid (kassakulu)	%
KATTEALLIKAD, KOKKU	270 998,7	237 615,9	87,7
<i>sealhulgas</i>			
- 2011. a riigieelarvest	251 817,7	218 490,4	86,8
riigituludest	167 353,4	143 938,2	86,0
omatulud	941,0	1 117,1	118,7
Euroopa Liidu abirahad	61 313,9	57 581,4	93,9
KOV projektid	22 209,3	11 786,0	53,1
saastekvoodidest		2 933,3	
kodumaine sihtfinantseerimine		1 134,4	
- 2010. a ülekantud vahendid	19 181,0	19 125,5	99,7
riigituludest	19 181,0	19 125,5	99,7
KULUTUSED, KOKKU	270 998,7	237 615,9	87,7
<i>sealhulgas</i>			
1. Maanteeameti regioonide kasutuses, kokku	144 852,1	145 443,6	100,4
<i>sellest</i>			
1.1.Kinnitatud riigieelarvest, kokku	139 925,2	140 516,7	100,4
<i>sealhulgas</i>			
- personalikulud	6 309,0	6 288,5	99,7
- majandamiskulud	41 297,1	40 807,8	98,8
- investeeringud	91 484,0	90 483,5	98,9
teede ja rajatiste remont	89 224,8	88 984,2	99,7
projekteerimine	1 645,7	1 227,2	74,6
maade ostmise	504,2	184,5	36,6
hooned	109,3	87,6	80,1
- omatulud	745,2	836,9	112,3
- kodumaine sihtfinantseerimine, CO ₂ ja INTERREG		2 011,9	
- muud kulud	89,9	88,2	98,1
1.1.1. Maanteeameti asutused, kokku	139 925,2	140 516,7	100,4
<i>sellest</i>			
Põhja Regionaalne Maanteeamet	30 128,7	29 667,8	98,5
Ida Regionaalne Maanteeamet	27 260,0	26 674,4	97,9
Lõuna Regionaalne Maanteeamet	43 971,2	43 902,7	99,8
Lääne Regionaalne Maanteeamet	38 565,2	40 271,8	104,4

tuhandetes eurodes

	Kinnitatud vahendid	Saadud rahalised vahendid (kassakulu)	%
1.2. 2010. a ülekantud vahendid riigieelarvest	4 926,9	4 926,9	100,0
sealhulgas			
- tegevuskulud	227,6	227,6	100,0
- investeeringud	4 699,2	4 699,2	100,0
sellest			
- teede ja rajatiste ehituseks ja rekonstrueerimiseks	4 671,2	4 671,2	
2. Maanteeameti (keskus) kasutuses, kokku	126 146,6	92 172,3	73,1
sellest:			
2.1. Investeeringud, kokku (riigieelarve + välisabi)	80 134,6	56 592,5	70,6
sellest			
- teede ja rajatiste ehitusja rekonstrueerimine	74 245,3	49 829,1	67,1
- projekteerimine	1 111,6	719,0	
- maade ostmine	3 478,8	2 421,9	69,6
- IT tark- ja riistvara soetused, Liiklusloenduse automaatsüsteem, kaamerad, teeilmajaam	945,9	386,8	40,9
- transpdivahendid			
- hooned, inventar	33,4	29,5	88,4
- ühistransport	319,6	281,1	88,0
- CO ₂ bussid		2 925,0	
2.2. Personalikulud	3 725,7	3 563,0	95,6
2.3. Majandamiskulud ja muud	5 542,4	5 667,3	102,3
2.4. Eraldised (liikmemaksud)	84,7	84,7	100,0
2.5. Omatulud	195,8	280,2	143,1
2.7. Kohalike omavalitsuste objektid	22 209,3	11 786,0	53,1
2.8. 2010. aasta riigieelarvest ülekantud vahendid	14 254,1	14 198,6	99,6
sellest			
- tegevuskulud	443,3	407,0	91,8
- investeeringud	13 810,8	13 791,6	99,9
sellest			
- maade ostmine	1 016,5	1 016,5	100,0
- teede ja rajatiste ehituseks ja rekonstrueerimiseks	12 359,8	12 349,6	99,9
- automatiseeritud liiklusjärelvalve süsteem, liiklusloenduse automaatsüsteem, teeilmajaamad ja IT seadmed	317,1	308,0	97,1
- infosüsteemi tarkvara	98,0	98,0	100,0
- inventari soetamine	19,5	19,5	100,0

RIIGIMAANTEEDE HOIUKS ERALDATUD VAHENDITE KASUTAMINE

tuhandetes eurodes

	Vahendid kokku			sh regionaalsed maanteeametid		
	Kinnitatud vahendid	Kasutamine (tegelikud kulud)	%	Kinnitatud vahendid	Kasutamine (tegelikud kulud)	%
VAHENDEID, KOKKU	270 998,7	238 922,8	100,0	144 852,1	147 814,3	100,0
<i>sellest:</i>						
1. TEEDELE	219 354,4	196 662,2	82,3	132 873,2	136 177,1	92,1
1.1. Maanteede hooldeks	38 813,9	38 642,7	16,2	38 813,9	38 642,7	26,1
<i>sealhulgas</i>						
- kattega teede suvihooldeks		17 468,1			17 468,1	
- kruusateede suvihooldeks		7 605,8			7 605,8	
- teerajatiste hooldeks		603,6			603,6	
- talihooldeks		12 965,3			12 965,3	
1.2. Maanteede remondiks	73 029,9	70 869,6	29,7	59 398,5	60 503,4	40,9
<i>sealhulgas</i>						
- kattega teede remondiks	44 196,9	42 027,5		31 498,0	32 093,9	
- korduspindamiseks	13 329,9	13 487,3		13 329,9	13 487,3	
- kruusateede remondiks	9 065,9	9 056,4		9 065,9	9 056,4	
- teerajatiste remondiks	6 437,2	6 298,4		5 504,6	5 865,8	
1.3. Ehituseks ja ümberehituseks	107 510,6	87 149,9	36,5	34 660,9	37 031,0	25,1
<i>sealhulgas</i>						
- maanteedele	90 744,6	75 546,9		31 310,0	34 211,4	
- teerajatistele	16 766,0	11 603,1		3 350,9	2 819,6	
2. HOONETELE	144,6	122,9	0,1	134,4	112,7	0,1
<i>sealhulgas</i>						
- teepiirkondade ja keskuste remondiks, ehituseks ja ümberehituseks	144,6	122,9	0,0	134,4	112,7	
3. SOETISTEKS	1 406,5	834,5	0,3	2,9	2,9	0,0
<i>sealhulgas</i>						
- masinatele ja sõidukitele	2,9	2,9		2,9	2,9	
- infotehnoloogiale	436,7	329,8				
- inventarile	42,7	38,8				
- liiklusjärelvalve süsteem, liiklusloenduse automaatsüsteem ja teeilmajaamad	924,3	463,0				

tuhandetes eurodes

	Vahendid kokku			sh regionaalsed maanteeametid		
	Kinnitatud vahendid	Kasutamine (tegelikud kulud)	%	Kinnitatud vahendid	Kasutamine (tegelikud kulud)	%
4. PROJEKTEERIMISEKS	3 143,8	3 157,2	1,3	1 908,3	1 808,3	1,2
5. MAADE OSTUKS JA MAA-KORRALDUSEKS	4 999,6	3 622,9	1,5	504,2	184,5	0,1
6. LIIKLUSKASVATUSEKS	1 014,3	1 016,4	0,4	155,8	157,9	0,1
7. MUUDEKS KULUDEKS (ülalpidamiskulud jm)	14 747,6	14 432,5	6,0	8 495,8	8 501,8	5,8
8. UURINGUD	1 000,8	1 207,8	0,5	0,0	0,0	0,0
9. OMAVAHENDID (teistele asutustele tehtud tööd ja teenused)	941,0	1 117,1	0,5	745,2	836,9	0,6
10. ARK tootmiskulud	1 597,8	1 627,1	0,7	0,0	0,0	0,0
11. ERALDISED (kutsehaigushüvitised ja liikmemaksud)	116,9	116,9	0,0	32	32	0,0
12. Üleriigilise ühistranspordisüsteemi arendamine	322,1	286,0	0,1	0,0	0,0	0,0
13. KOV projektid	22 209,3	11 786,0	4,9	0,0	0,0	0,0
14. CO ₂ Bussid	0,0	2 933,3	1,2	0,0	0,0	0,0

Märkus

Kinnitatud vahendid on koos 2010. aastast ületunud vahenditega. Välisabi vahendid tulevad üle 0-ga.

RIIGIMAANTEEDE HOOLDUS

Riigimaanteede hooldustööd jagunesid hooldeettevõtjate vahel järgmiselt.

- AS TREV-2 Grupp – 3294 km (20%). Töid teevad AS TREV-2 Grupp Rapla maakonnas ning tütarettevõtted AS Põlva Teed Põlva maakonnas ja OÜ Valga Teed Valga maakonnas.
- Lemminkäinen Eesti AS – 935 km (5,7%). Töid teeb ettevõtte Virumaa osakond Ida-Viru maakonnas.
- OÜ Sakala Teed – 1242 km (7,6%). Töid tehakse Viljandi maakonnas.
- Nordecon AS – 2074 km (12,6%). Töid teevad Nordecon ASi osakond Harju maakonna Keila piirkonnas ning tütarettevõtted OÜ Hiiu Teed Hiiu maakonnas ja AS Järva Teed Järva maakonnas.
- AS Vooremaa Teed – 1108 km (6,7%). Töid tehakse Jõgeva maakonnas.
- AS Üle – 1589 km (9,7%). Töid teevad AS Üle Harju maakonna Kose ja Kuusalu piirkonnas ning tütarettevõtte OÜ Lääne Teed Lääne maakonnas.
- AS Võrumaa Teed – 1250 km (7,6%). Töid tehakse Võru maakonnas.
- AS Pärnumaa Teed – 1427 km (8,7%). Töid tehakse Pärnu maakonnas.
- AS Saaremaa Teed – 1091 km (6,6%). Töid tehakse Saare maakonnas.
- AS Tartumaa Teed – 1244 km (7,6%). Töid tehakse Tartu maakonnas.
- AS Virumaa Teed – 1188 km (7,2%). Töid tehakse Lääne-Viru maakonnas.

Maanteede hooldeks kasutati 2011. aastal 38,6 mln eurot. Sellest kulus talihooldeks 13 mln eurot ja suvihooldeks 25,6 mln eurot. Ühe kilomeetri riigimaantee kohta tehti 2350 eurot hooldekulutusi (2010. aastal 2300 eurot ja 2009. aastal 2380 eurot).

TALITEEDEST

Maanteeamet korraldab kuut taliteed ja 2011. aastal oli võimalik avada liiklus kõigil neist:

- Haapsalu-Noarootsi talitee – pikkus 3,5 km, oli avatud 51 päeva, rajas OÜ Paralepa Sadam;
- Rohuküla-Sviby talitee – pikkus 9,5 km, oli avatud 34 päeva, rajas OÜ Lääne Teed;
- Tärkma-Triigi talitee – pikkus 18–22 km, oli avatud 26 päeva, rajas AS Saaremaa Teed;
- Heltermaa-Rohuküla talitee – pikkus 25 km, oli avatud 32 päeva, rajas AS Hiiu Teed;
- Munalaia-Kihnu talitee – pikkus 12 km, oli avatud 25 päeva, rajas AS Pärnumaa Teed;
- Kuivastu-Virtsu talitee – pikkus 10–12 km, oli avatud 24 päeva, rajas AS Saaremaa Teed.

Taliteede rajamiseks kulus 278 410 eurot. Ametlikult avatud aegadel kasutas taliteid kokku 55 663 sõidukit, mis teeb ühe sõiduki ülesõidu hinnaks 5 eurot.

TEEILMAJAAMADE INFOSÜSTEEM

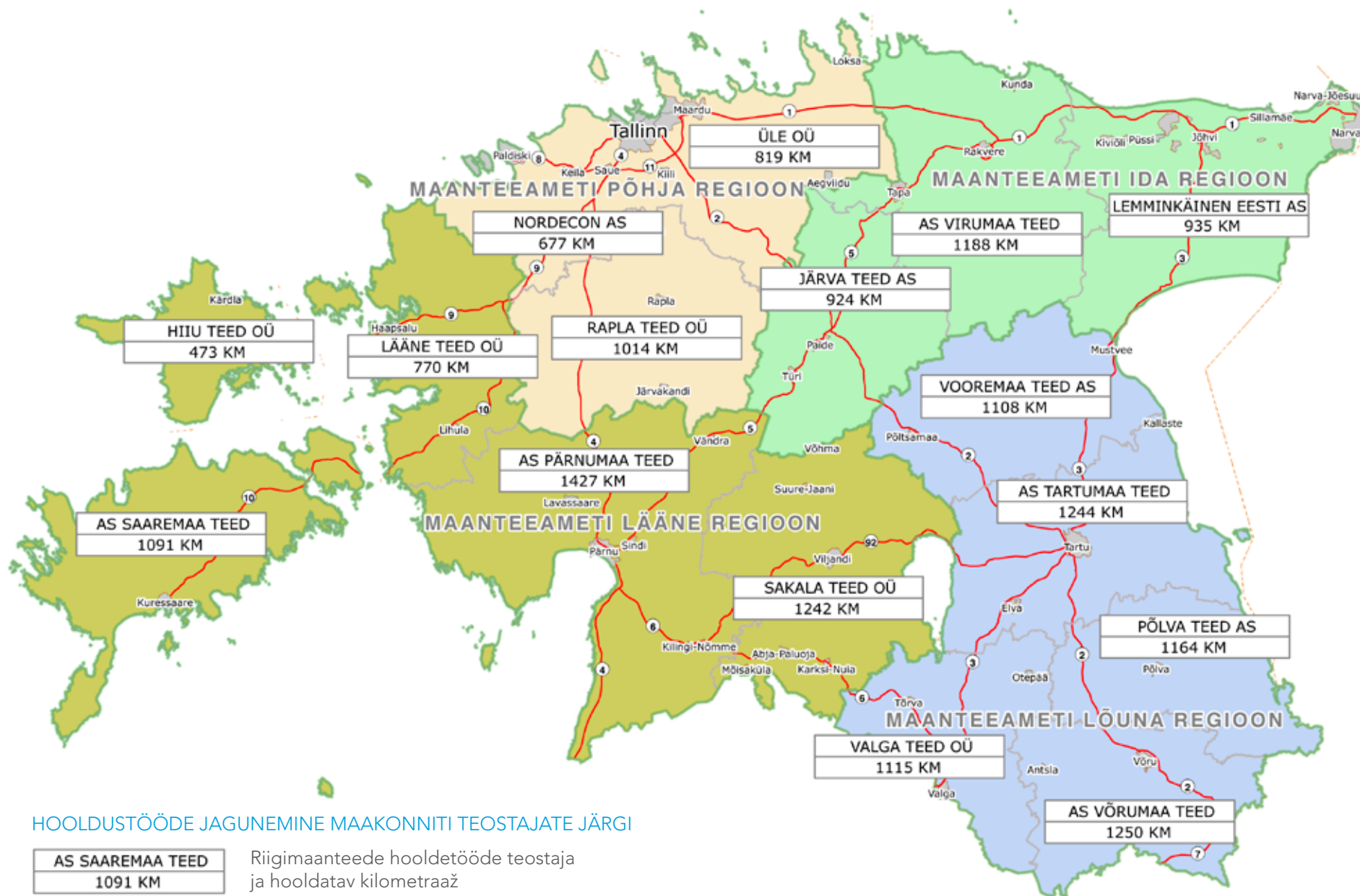
Teeilmajaamade infosüsteemi areng jätkus 2011. aastal, mil seati üles 11 uut teekaamerat. Peale selle hakkas kolm teekaamerat (Jüris, Kangrus ja Valjalas) näitama pilti reaalajas.

Suurema uuendusena vahetati kõikides teeilmajaamades välja modemid. Nüüdsest kogutakse teeilmajaamadest andmeid iga 10 minuti tagant ning paranenud on ka side kvaliteet.

Teeilmajaamade infosüsteemi kuulub 2011. aasta lõpu seisuga 60 teeilmajaama, 43 teekaamerat ja neli VMS märki.

HOOLDUSTÖÖDE JAGUNEMINE MAAKONNITI TEOSTAJATE JÄRGI

AS SAAREMAA TEED
1091 KM

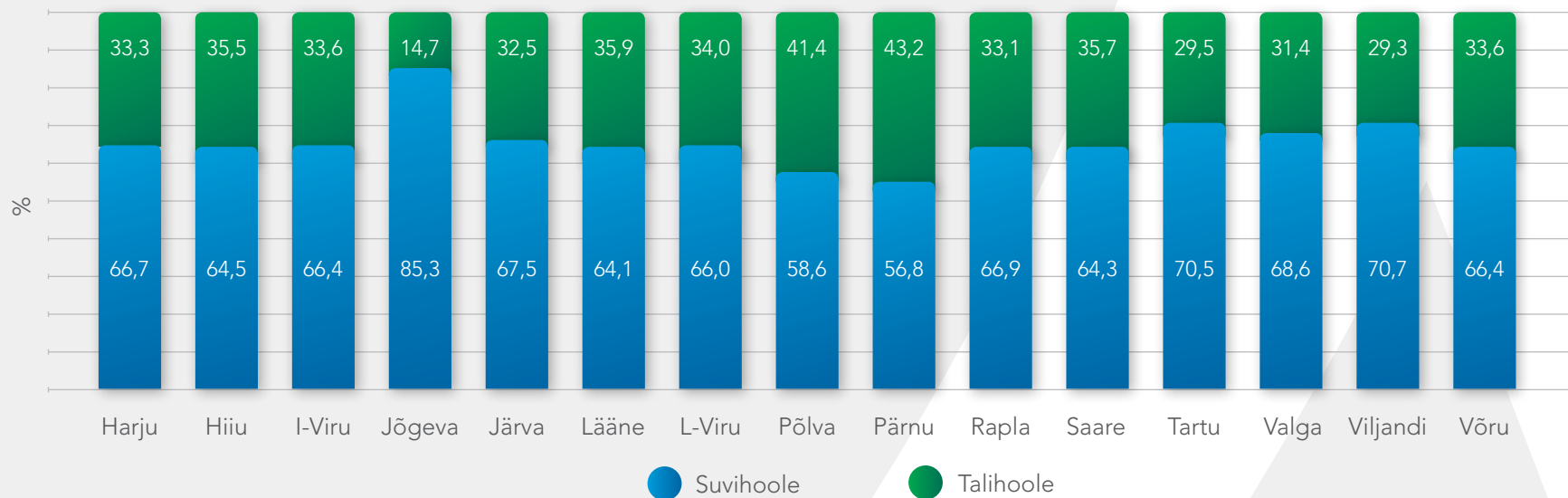
Riigimaanteede hooldetööde teostaja ja hooldatav kilometraaz

RIIGIMAANTEEDE JAGUNEMINE HOOLDE TEGIJATE JÄRGI

km

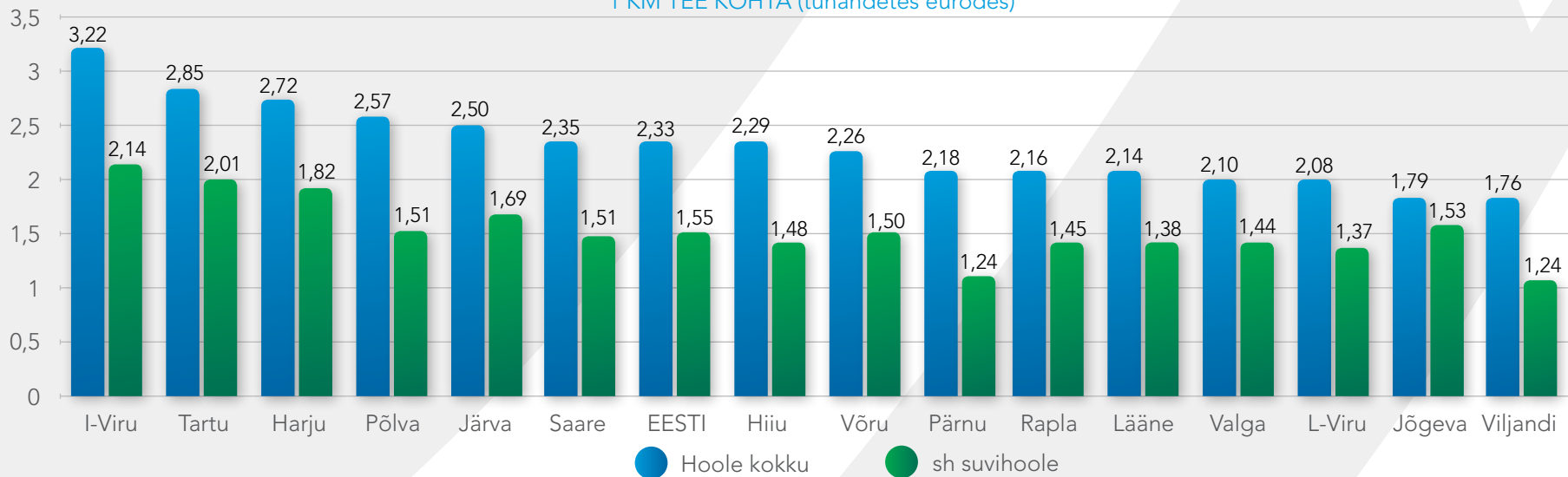
Haldav regioon Hoolde tegija	Kokku maanteid	sealhulgas			sellest							Rambid ja ühendus- teed
		Põhi- maanteid	Tugi- maanteid	Kõrval- maanteid	Kattega			Kruusa- ja pinnasteid				
					Kokku	sealhulgas		Kokku	sealhulgas			
						Põhi- maanteid	Tugi- maanteid		Kõrval- maanteid	Tugi- maanteid	Kõrval- maanteid	
Maanteeameti põhja regioon	2 509,801	270,278	329,474	1 910,049	1 986,134	270,278	329,474	1 386,382	523,667	0,000	523,667	40,314
NORDECON AS	676,663	112,499	55,456	508,708	565,845	112,499	55,456	397,890	110,818	0,000	110,818	11,864
RAPLA TEED OÜ	1 014,481	48,070	165,245	801,166	656,093	48,070	165,245	442,778	358,388	0,000	358,388	0,597
ÜLE OÜ	818,657	109,709	108,773	600,175	764,196	109,709	108,773	545,714	54,461	0,000	54,461	27,853
Maanteeameti lääne regioon	5 002,780	513,708	731,910	3 757,162	3 095,158	513,708	728,941	1 852,509	1 907,622	2,969	1 904,653	5,950
AS PÄRNUMAA TEED	1 426,975	217,320	108,552	1 101,103	820,823	217,320	108,552	494,951	606,152	0,000	606,152	2,605
AS SAAREMAA TEED	1 090,833	73,338	185,578	831,917	758,350	73,338	182,609	502,403	332,483	2,969	329,514	0,865
HIIU TEED OÜ	472,838	0,000	139,980	332,858	308,287	0,000	139,980	168,307	164,551	0,000	164,551	0,043
LÄÄNE TEED OÜ	770,336	126,697	73,587	570,052	551,148	126,697	73,587	350,864	219,188	0,000	219,188	0,168
SAKALA TEED OÜ	1 241,798	96,353	224,213	921,232	656,550	96,353	224,213	335,984	585,248	0,000	585,248	2,269
Maanteeameti lõuna regioon	5 882,447	420,037	865,859	4 596,551	3 088,790	420,037	865,859	1 802,894	2 793,657	0,000	2 793,657	9,778
AS TARTUMAA TEED	1 244,207	149,739	173,299	921,169	755,800	149,739	173,299	432,762	488,407	0,000	488,407	4,678
AS VÕRUMAA TEED	1 250,405	71,265	120,521	1 058,619	636,190	71,265	120,521	444,404	614,215	0,000	614,215	0,726
PÕLVA TEED AS	1 164,233	31,029	252,858	880,346	534,926	31,029	252,858	251,039	629,307	0,000	629,307	1,237
VALGA TEED OÜ	1 115,477	87,952	164,504	863,021	521,620	87,952	164,504	269,164	593,857	0,000	593,857	0
VOOREMAA TEED AS	1 108,125	80,052	154,677	873,396	640,254	80,052	154,677	405,525	467,871	0,000	467,871	3,137
Maanteeameti ida regioon	3 046,922	398,335	472,828	2 175,759	2 486,667	398,335	472,828	1 615,504	560,255	0,000	560,255	13,582
AS VIRUMAA TEED	1 187,607	110,476	203,083	874,048	1 187,607	110,476	203,083	874,048	0,000	0,000	0,000	2,744
JÄRVA TEED AS	923,949	136,399	103,807	683,743	592,332	136,399	103,807	352,126	331,617	0,000	331,617	4,289
LEMMINKÄINEN EESTI AS	935,366	151,460	165,938	617,968	706,728	151,460	165,938	389,330	228,638	0,000	228,638	6,549
KOKKU	16 441,950	1 602,358	2 400,071	12 439,521	10 656,749	1 602,358	2 397,102	6 657,289	5 785,201	2,969	5 782,232	69,624

MAANTEEHOOLDE KULUDE JAOTUS MAAKONNITI

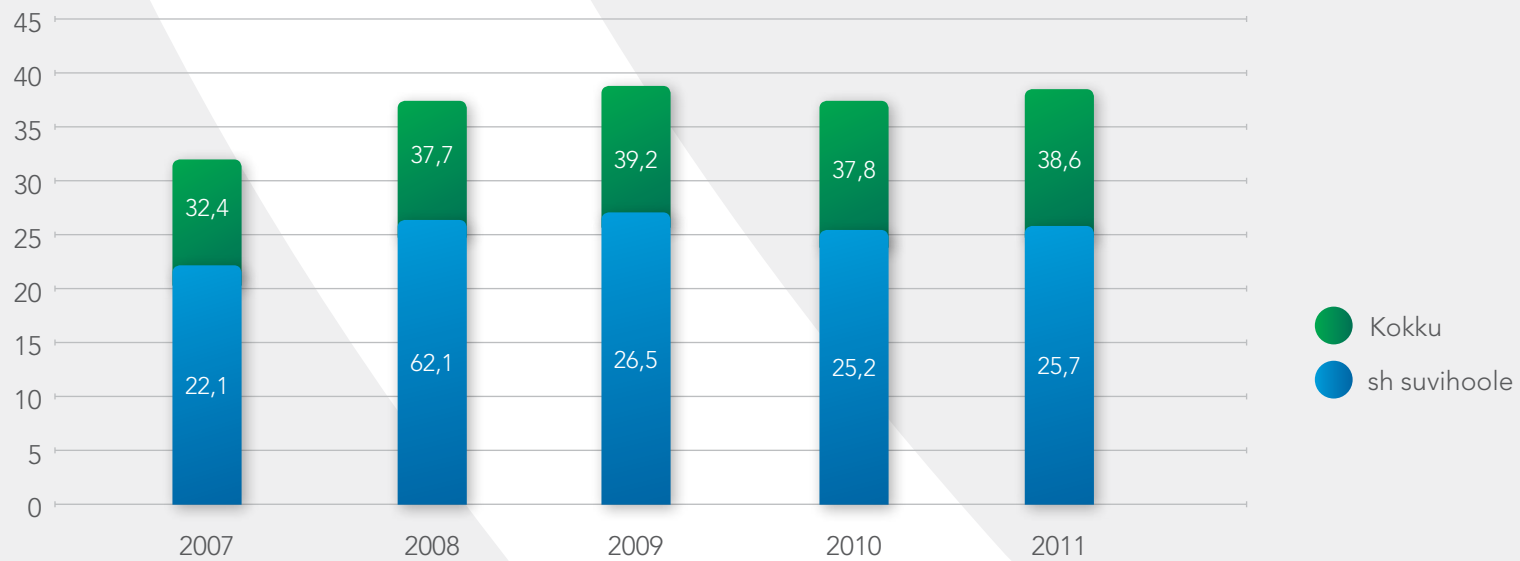
26

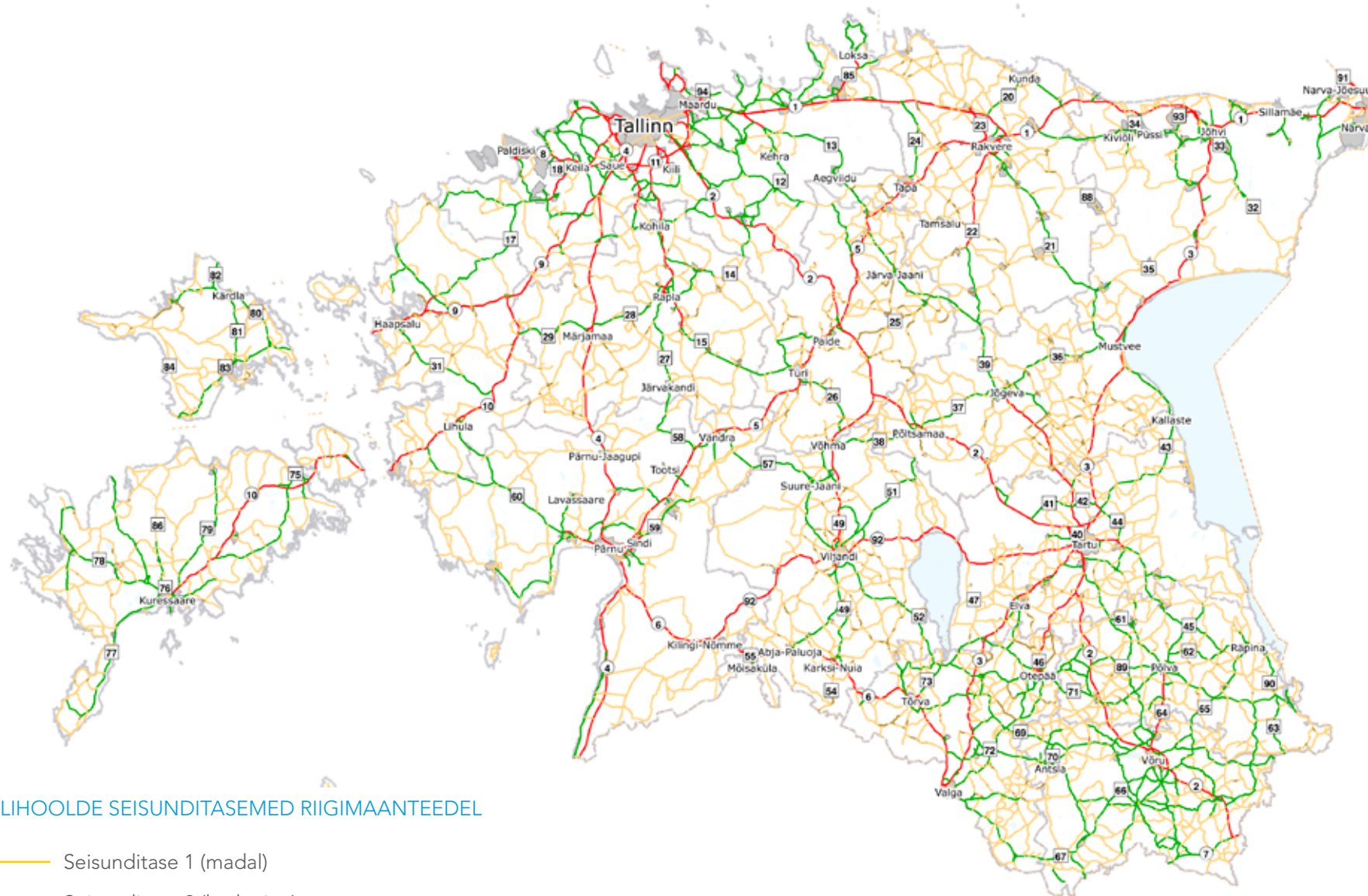
1 KM TEE KOHTA (tuhandetes eurodes)

HOOLDEKULUD AASTATEL 2007 - 2011

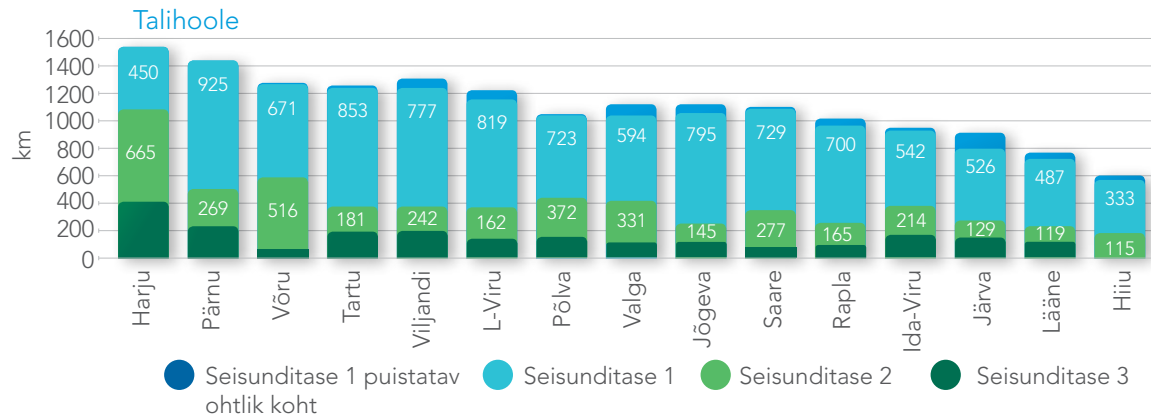
Kulutused (miljonites eurodes)					
	2007	2008	2009	2010	2011
Hoole kokku	32,358	37,721	39,159	37,829	38,643
<i>sealhulgas</i>					
Suvihoole					
mln eur	22,126	26,070	26,466	25,232	25,678
%	68,4	69,1	67,6	66,7	66,4
Talihoole					
mln eur	10,232	11,651	12,693	12,597	12,965
%	31,6	30,9	32,4	33,3	33,6

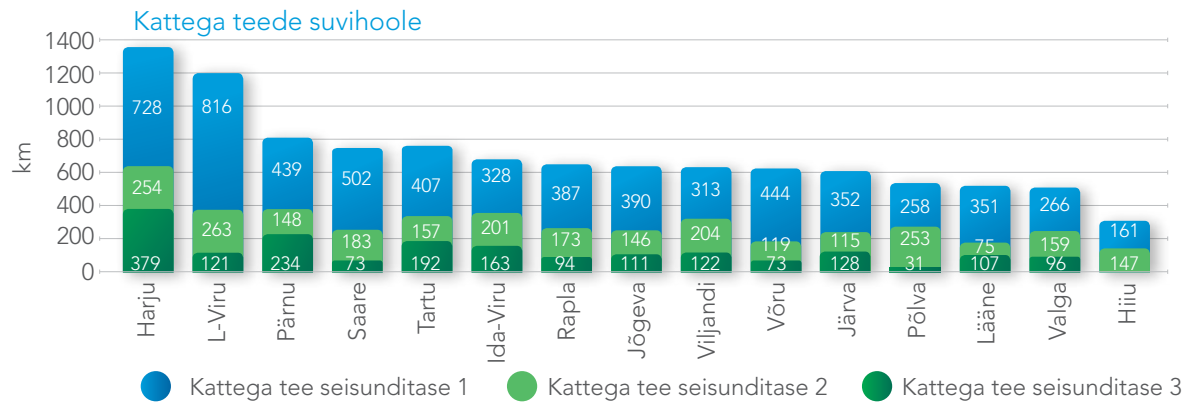

TALIHOOEDE SEISUNDITASEMED RIIGIMAANTEDEL

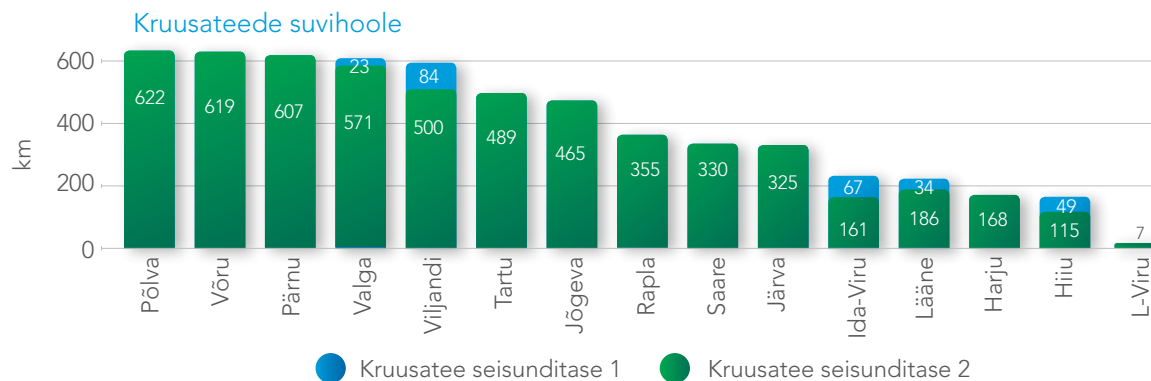
- Seisunditase 1 (madal)
- Seisunditase 2 (keskmine)
- Seisunditase 3 (kõrgem)

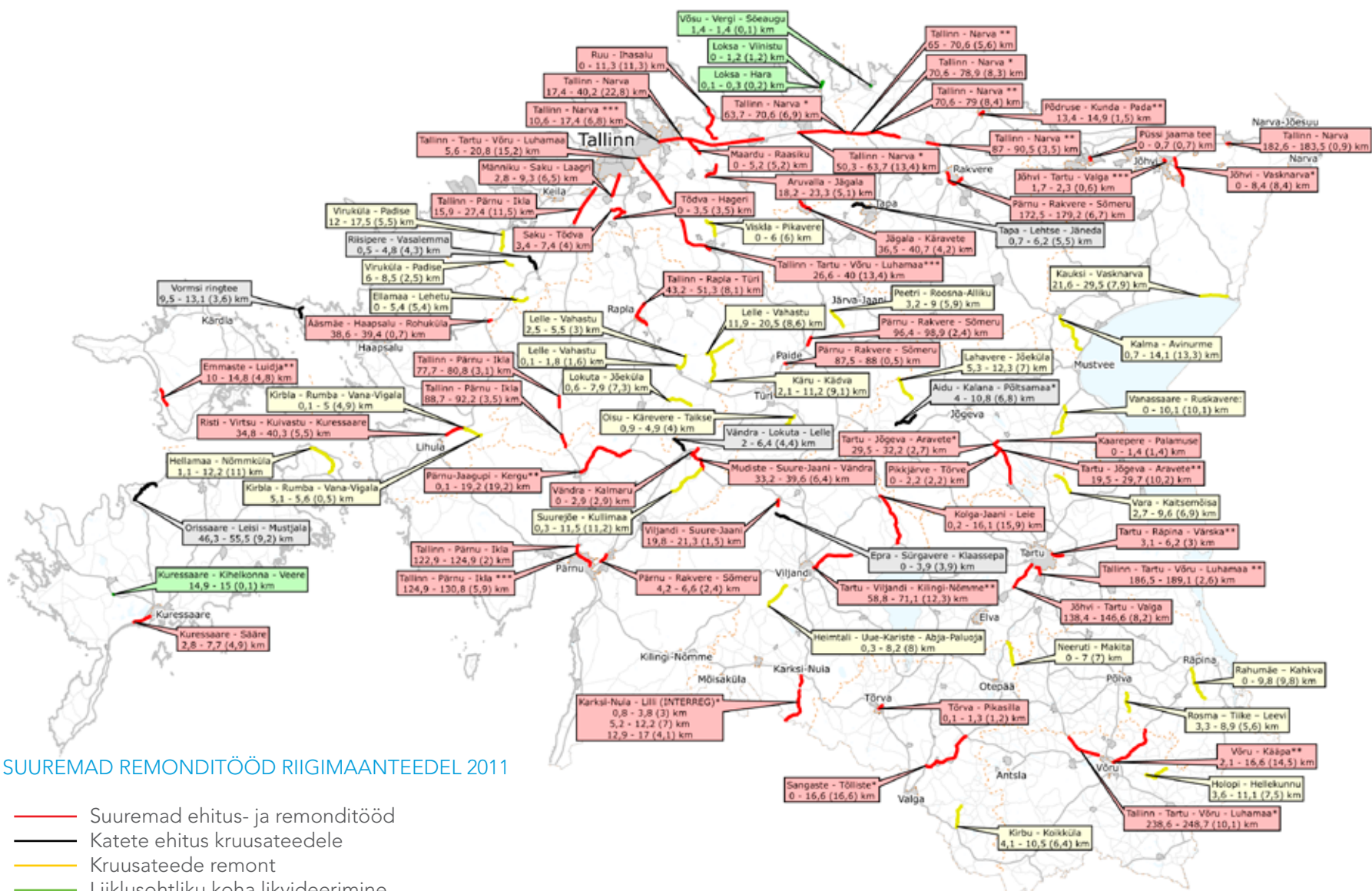
Kokku talihoodel: seisunditase 3 - 2045km; 2 - 3901km; 1 - 9924km

Kokku kattega teede suvihoodel: seisunditase 3 - 1924km; 2 - 2595km; 1 - 6142km

Kokku kruusateede suvihoodel: seisunditase 3 - 3 km; 2 - 5521 km; 1 - 257km

SUUREMAD REMONDITÖÖD RIIGIMAANTEDEL 2011

- Suuremad ehitus- ja remonditööd
- Katete ehitus kruusateede
- Kruusateede remont
- Liiklusohutliku koha likvideerimine
- *** 2010. aastast üle tulevad ja 2012. aastal jätkuvad objektid
- ** 2012. aastal jätkuvad objektid
- * 2010. aastast ületulevad objektid

EHITUS-, REMONDI- JA HOOLDETÖÖD RIIGIMAANTEDEL KOKKU

Töö nimetus	Möötüühik	Maht kokku	sealhulgas		
			põhimaanteed	tugimaanteed	kõrvalmaanteed
1. Maanteede ja katete ehitus	tuh eur	75 546,8	35 987,8	18 842,8	20 716,2
1.1. ehitatud katteid	tuh eur	75 443,0	35 987,8	18 842,8	20 612,4
	km	337,6	16,4	63,5	257,8
- asfaltbetoonkatteid	tuh eur	68 472,8	35 987,8	18 037,2	14 447,8
	km	113,1	16,4	49,6	47,1
- muid teel või segistis sideainetega segatud katteid	tuh eur	1 704,0			1 704,0
	km	60,8			60,8
- freespurust kattega	tuh eur	2 359,1			2 359,1
	km	92,9			92,9
- pinnatud kruusateid	tuh eur	2 907,1		805,6	2 101,5
	km	70,8		13,9	57,0
1.2. ehitatud kruusateid	tuh eur	103,8			103,8
	km	2,2			2,2
2. Sildade, viaduktide ja tunnelite ehitus ja rekonstrueerimine	tuh eur	11 603,1	6 048,7	4 026,8	1 527,6
- sildu	tk/m	16/559,1	6/309,63	2/48,5	8/200,99
- viadukte ja tunnelid	tk/m	7/216,5	4/57,6	3/158,9	
3. Maanteede remont *	tuh eur	64 571,2	24 761,3	17 125,0	22 685,0
3.1. remonditud katteid	tuh eur	42 027,5	23 199,1	13 812,8	5 015,6
	km	130,8	75,5	32,7	22,5
- asfaltbetoonkatteid	tuh eur	40 516,4	23 199,1	12 703,7	4 613,6
	km	118,5	75,5	27,5	15,5
- muid teel või segistis sideainetega segatud katteid	tuh eur	1 511,1		1 109,1	402,0
	km	12,2		5,2	7,0
3.2. remonditud kruusateid	tuh eur	9 056,4			9 056,4
	km	377,2			377,2
3.3. tehtud korduspindamist	tuh eur	13 487,3	1 562,2	3 312,2	8 613,0
	km	1017,4	88,6	186,9	742,0
4. Sildade, viaduktide ja tunnelite remont	tuh eur	6 298,4	1 433,4	2 100,5	2 764,5
- sildu	tk/m	20/479,67	2/90,15	5/134,19	13/255,33
- viadukte ja tunnelid	tk/m	1/203		1/203	
5. Maanteede hoole**	tuh eur	38 642,7	9 993,1	8 733,3	19 916,3
<i>sellest</i>					
- suvihoole	tuh eur	25 073,9	5 775,2	4 883,3	14 415,5
- talihoole	tuh eur	12 965,3	4 005,0	3 716,1	5 244,2
- teerajatiste hoole***	tuh eur	603,5	212,9	134,0	256,6
Maanteede ehitus-, remondi, ja hooldetööd kokku	tuh eur	196 662,3	78 224,3	50 828,5	67 609,5
Projekteerimine	tuh eur	3 157,2			
Hoonete remont,ehitus ja rekonstruktsioon	tuh eur	124,5			
Ehitus-, remondi- ja hooldetööd kokku	tuh eur	199 944,0	78 224,3	50 828,5	67 609,5

Märkus

Kajastab kõiki riigitulude (sh omatulu) ja Euroopa Liidu abi arvel tehtud töid; *Maanteede remont sisaldab ka hooldelepingute alusel tehtud perioodilise hooldetööd; **Maanteede hoole sisaldab ainult rutiinse hooldetööd; *** Teerajatiste hoole põhi-, tugi- ja kõrvalmaanteedele on osaliselt jagatud proportsionaalselt.

MAANTEEDE EHITUS-, REMONDI- ja HOOLDETÖÖDE MAHUD AASTATEL 2007 - 2011

Töö nimetus	Kasutatud vahendeid, tuh eur					Ehitatud ja remonditud teid - km, sildu - tk/m				
	2007	2008	2009	2010	2011	2007	2008	2009	2010	2011
1. Maanteede ja katete ehitus	37 271	47 143	71 699	56 904	75 547					
<i>sellest</i>										
1.1. ehitatud katteid	37 181	45 316	71 699	56 904	75 443	319,7	264,2	394,1	369,8	337,9
- asfaltbetoonkatteid	27 758	34 271	64 686	48 933	68 473	34,6	43,5	168,9	79,0	113,1
- freespurust ja muid teel ning segistis segatud katteid	6 974	7 979	4 806	5 817	4 063	200,5	132,2	153,0	235,9	153,6
- pinnatud kruusateid	2 449	3 066	2 207	2 154	2 907	84,6	88,5	72,2	54,9	71,2
1.2. ehitatud kruusateid	90	1 826			104		13,6			2,2
2. Sildade, viaduktide ja tunnelite ehitus	13 084	5 937	9 021	7 900	11603					
- sildu					3109	20/445,8	13/315	19/170,7	16/ 247,6	16/559,12
- viadukte ja tunneleid					8494	3/123	3 /308	1/58,2	12/ 542,52	7/216,5
3. Maanteede remont	72 994	80 591	34 708	64 986	64 571					
3.1. remonditud katteid	55 624	56 466	12 099	41 970	42 027	143,0	268,5	136,9	146,9	130,7
<i>sellest</i>										
- asfaltbetoonkatteid	53 335	54 769	10 745	38 935	40 516	130,3	250,6	118,6	123,9	118,5
- muid teel ja segistis segatud katteid	2 289	1 697	1 354	3 036	1 511	12,7	17,9	18,3	23,0	12,2
3.2. remonditud kruusateid	3 845	8 363	9 092	8 971	9 057	202,4	330,9	532,6	433,5	377,2
3.3. tehtud korduspindamist	13 525	15 762	13 516	14 045	13 487	1108,8	1065,8	1212,0	1072,6	1017,4
4. Sildade, viaduktide ja tunnelite remont	2 703	8 513	3 273	6 782	6 298					
- sildu					5 143	15/286,6	17/ 279,4	33/761,73	22/765,4	20/479,67
- viadukte ja tunneleid					1 155	1/111	2/ 262	4/282,8		1/203
5. Maanteede hoole	32 356	37 723	39 156	37 829	38 643					
<i>sellest</i>										
- suvihoole	22 126	26 071	26 464	25 232	25 678					
- talihoole	10 230	11 652	12 693	12 597	12 965					
Maanteede ehitus-, remondi- ja hooldetööd kokku	158 408	179 907	157 857	174 401	196 662					

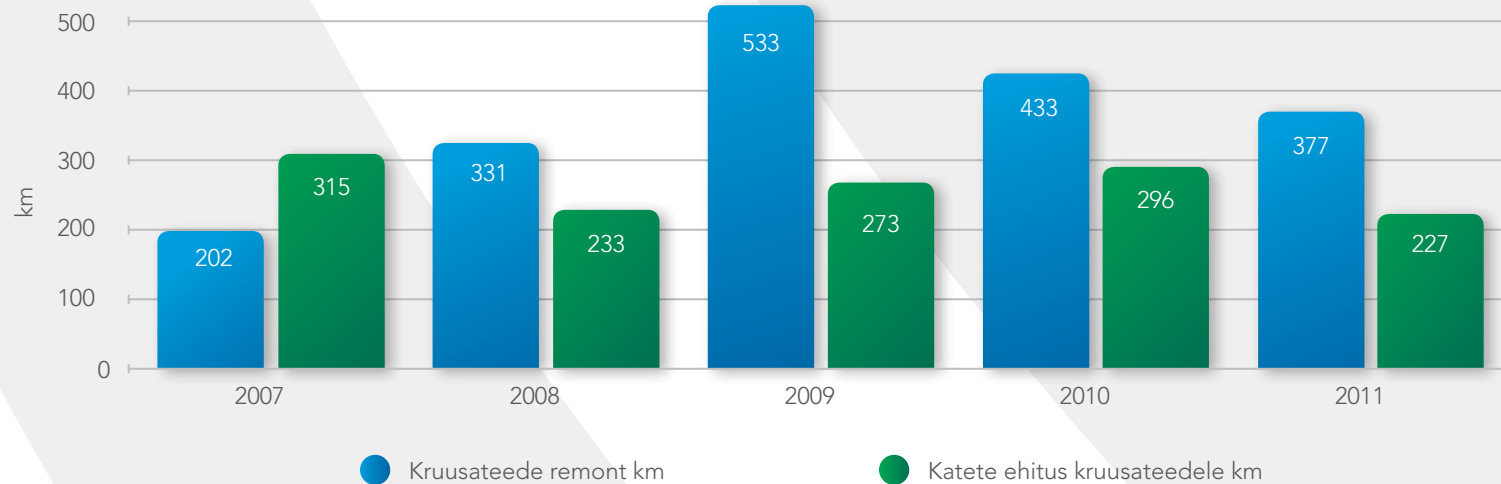
KRUUSATEEDE KATTED

2011. aastal rajati suurema liiklussagedusega kruusateelõikudele 227 km katteid. Enamasti kasutati kergeid ja odavaid lahendusi: taastusremondi jäägina tekkivat freespuru (92,9 km ulatuses) ja kruusateede kahekordset pindamist (70,8 km).

Kõige rohkem ehitati katteid Viljandi maakonnas (39 km), Valga maakonnas (27 km), Rapla maakonnas (24 km), Ida-Viru maakonnas (22 km) ja Võru maakonnas (20 km).

Teelõikudena võib esile tuua Karksi-Nuia – Lilli, Lüganuse – Oandu – Tudu, Arula – Pringi, Arula – Sihva, Nõo – Kambja ja Kolga-Jaani – Leie lõigu. Aasta-aastalt on kruusateede osakaal riigimaanteed võrgus vähenenud. Seisuga 01.01.2012 moodustasid kruusateed 35,2% Eesti riigimaanteedest ehk 5786 kilomeetrit riigimaanteedvõrgu üldisest 16 443 kilomeetrist.

KRUUSATEEDE REMONT JA KATETE EHTAMINE 2007 - 2011

PÄRNU ÜMBERSÕIDU PAPINIIDU PIKENDUS

16. aprillil 2010 kuulutas Maanteeamet välja Pärnu ümbersõidu Papiniidu pikenduse ehitushanke. Sama aasta 13. augustil sõlmis Maanteeamet Eesti ehitusfirmadega Tallinna Teede AS ja Merko Ehitus AS ehituslepingu, mille kohaselt pidi uus, 2,13kilomeetrine teelõik Papiniidu silla ja Riia maantee vahel valmima 2011. aasta sügiseks.

Pärnu ümbersõidu Papiniidu pikenduse ehitus hõlmab Papiniidu silla ja Riia maantee vahelise ühendustee ehitust ning on üks osa Pärnu ümbersõidu ehituse koondprojektist. Pärnu ümbersõidu projekti peamine eesmärk on parandada liiklustingimusi ja -ohutust ning teekeskonda, samuti arendada üle-euroopalise transpordivõrgustiku TEN-T ühendusi ja viia Pärnu ümbersõit vastavusse kehtivate standarditega. Septembris 2010 alanud tööde käigus ehitati Papiniidu silla ja raudteejaama juures Riia maanteega ühinev kaheajaline teelõik täiesti uuele trassile, mis kulgeb paralleelselt raudtee ja Pärnu jõega.

Pärnu ümbersõidu Papiniidu pikendusel ehitati välja Papiniidu silla ja Riia maantee vaheline uus, 2,13 km pikkune 1 + 1 sõidurajaga teelõik. Samuti rekonstrueeriti 280meetriste lõik Papiniidu tänaval, 910meetriste lõik Riia maanteel ja 255meetriste lõik Paide maanteel. Veel ehitati 3,16 km kergliiklusteid ja kaks kergliiklustunnelit ning kolm samatasandilist fooriristmikku: Papiniidu pikendus – Papiniidu tänav, Papiniidu pikendus – Riia maantee ja Riia maantee – Paide maantee.

Papiniidu pikendus on viimane etapp Pärnu ümbersõidu neljaetapisest väljaehitamisest, kuid see sai valmis enne ümbersõidu esimese (Ehitajate tee) ja teise etapi (läänepoolne ühendustee) valmimist. Esimesel kahel etapil tuli ehitaja töökatkestuse tõttu korraldada uus hange, mis lükkaski lepingu lõpptähtaja ligikaudu aasta võrra edasi.

30. oktoobril 2011 avati Papiniidu pikenduse uus Liivi tee teelõik liiklusele. Teised Papiniidu pikenduse ehitusega seotud olnud linnatänavad olid olnud kogu ehitusperioodi liiklejatele avatud. Uuel, 1,5kilomeetrisel teelõigul Papiniidu tänava ja Riia maantee vahel on lubatud piirkiirus 70 km/t, teistel lõikudel 50 km/t.

Ehitustööd läksid maksma 95,4 mln krooni, millest 80% tuli Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist.

KARKSI-NUIA – LILLI – VALMIERA TEELÕIK

On teada, et 1930. aastatel oli ühe variandina kavas arendada Tallinna-Riia maantee välja marsruudil Rapla – Türi – Viljandi – Karksi-Nuia – Lilli – Valmiera. Sõja järel kujunesid siiski välja uued eelistused. Kõige kauemaks jäi Eestis võimaluste puuduse tõttu välja ehitamata riigimaantee nr 54 (Karksi-Nuia – Lilli), Lätis aga riigimaantee nr P-17 (Valmiera – Ruhja – Eesti-Läti piir) 7,8 km pikkune teelõik Kööna (läti Koņi) – Eesti piir.

On huvitav teada, et just seda, tollal kruusaga kaetud teed mööda kulges omariikluse taastamise ajal kolme riigi pealinna vahel Balti kett. Lootus rajada Karksi-Nuia – Lilli teele vahemikus 0,82–16,975 km kõvakate tekkis koos teabe saamisega Eesti-Läti piiriülese koostööprogrammi loomise kohta.

2008. aasta jaanuaris kutsus Maanteeameti lääne regioon (tollane Pärnu Teedevalitsus) Karksi-Nuia vallamajas kokku esimese koostöökoosoleku. Koos Läti Vidzeme teederegiooniga otsustati igal juhul alustada ettevalmistusi programmi toetusvahendite taotlemiseks. Toetus pidi olema 85% objekti kogumaksumusest, mis tähendas suurepärasest võimalust kaasata väljastpoolt riigieelarvet raha teele tolmuvaba katte ehitamiseks. Aktiivselt osales ka Karksi vald, kes oli juba aastaid taotlenud kõnealuse tee väljaehitamist.

Projekti juhtpartneriks sai Maanteeameti lääne regioon. Projekti käigus kavandati õgvendada, remontida ja viia eelpuistega kolmekordse pindamisega kergkatte alla Eesti poolel 14 km kulunud kruusateed Karksi-Nuiast Lillini. Läti poolel kavandati samalaadne töö tee nr P17 (Valmiera – Ruhja – Eesti piir) 7,8 km pikkusel teelõigul Kööna (Koņi) – Eesti piir, samuti plaaniti remontida ära vilets asfaltkate 6,4 km pikkusel teelõigul Sāde (läti Seda) jõest Ruhja suunas.

Eesti Maanteeameti lääne regiooni partneriks sai Läti Transpordiministeerium, kes delegeeris osa volitusi Läti Maanteeametile.

13. mail 2009 tegi seirekomitee otsuse rahastada projekti Karksi-Nuia – Sāde (Seda) jõgi kuni 5,176 miljoni euroga Euroopa Regionaalarengufondi (ERF) vahendite abil. Sama aasta 11. septembril allkirjastasid Siseministeerium

ja Maanteeameti lääne regiooni vastava toetuslepingu, millega oli antud roheline tuli töövõtja väljavalimiseks.

EHITUSTÖÖD ALGASID 2010. AASTAL

Ühisprojekti juhtpartneri, Maanteeameti lääne regiooni korraldatud rahvusvahelise hankega said ehituslepingu ühispakkumise teinud Valga Teed OÜ, Põlva Teed OÜ, Rapla Teed OÜ ja Kolm Teed OÜ. Konsortsiumi esindajaks valiti Valga Teed OÜ ja leping allkirjastati 8. juulil 2010.

Järelevalve hanke võitis Taalri Varahaldus AS. Projekti administratiivse juhtimise hanke võitis Advisio OÜ, kelle põhiülesanne oli (ja on praeguseni) tööde raportite dokumentide kogumine, kontrollimine ja komplekteerimine tellijale, kes esitab need igapooleaastastööperioodijärel Siseministriumile esmatasandi kontrolliks.

Vähempakkumise tulemusena kujunes kahe riigi ühisprojekti kogumaksumuseks 3 194 786,60 eurot, sellest Eesti poolel 1 657 865,16 eurot ja Läti poolel 1 536 921,40 eurot. Sellest summast kandis kumbki partner omafinantseeringuna kulusid 15%. Äärmiselt teretulnud oli Eestile võimalus saada Rahandusministriumilt sildfinantseerimist jooksvate kulude katteks, mis makstakse Euroopa Regionaalarengufondi toetuste laekumise järel tagasi.

Eestisse rajatud 14 km pikkuse kena kergkattega teelõigu tunnistas vastuvõtukomisjon ekspluatatsioonikõlblikuks 29. septembril 2011. Lätis võeti 7,8 km kergkattega teed ja 6,4 km remonditud asfaltteed ekspluatatsiooni sama aasta novembris. Ühisprojekti käigus ehitatud teede kogupikkus oli 28,2 km ning need avati Eesti ja Läti laulukooride saatel pidulikult Lilli piiripunktis 17. oktoobril 2011.

KOOSTÖÖ JÄTKUB

Tänu ERFi vahendite kaasamisele Eesti-Läti piiriülese koostööprogrammi kaudu oli võimalik luua kahe riigi piirialal 22 km pikkuse tee tolmuvaaba katte alla viimisega teeäärsetele elanikele inimväärsed elamistingimused, samuti parandati ühendust kahe riigi vahel.

Jätkuna senitehtule on nüüd jõudnud juba Läti Maanteeameti algatusel ehitushanke järgmine Eesti-Läti programmi koostööprojekt, mida veavad Eesti Maanteeameti lääne regiooni ja Läti Maanteeameti Vidzeme teederegiooni. Projekti sisuks on Kilingi-Nõmme – Kiisa – Mazsalaca tee kogupikkusega 33,6 km ning projekti juhtpartner on Eesti Maanteeameti lääne regiooni.

Veel on käivitumas Läti Vidzeme teederegiooni ja Eesti Maanteeameti lõuna regiooni ühine projekt Mõniste-Ape tee kordategemiseks. Maanteeameti lõuna regiooni piiriülese koostöö raames asunud ellu viima projekti ka Värskä-Petseri lõigus.

KAAREPERE VIADUKTI RAJAMISE JÄREL MUUTUS RAUDTEEÜLETUS OHUTUMAKS

Mahukas tee-ehitus Kaareperes lõpetati 2011. aasta sügisel – liiklussõlm avati pidulikult 24. novembril. Kokku 5,46 miljoni euro eest ehitati samatasandiliste raudtee ülesõidukohtade asemele viadukt, rajati ligikaudu 2 km jalgratta- ja jalgteid ning parkla. Kaarepere liiklussõlme ehitust rahastas 80% ulatuses Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfond.

Kaarepere viadukt on Eestis ainulaadne ehitus, mis on oluline nii maantee- kui ka raudteeliikluse jaoks. Tänu sellele muutus liiklemine Piibe maanteel ohutumaks ja mugavamaks.

Tee-ehituse käigus kaotati kolm samatasandilist raudtee ülesõidukohta. Tartu-Jõgeva-Aravete tugimaanteele ehitati 73 m pikkune ja 11 m laiune viadukt ning Pikkjärve-Tõrve ja Kaarepere-Palamuse maanteede trassi muudeti nii, et sõidukid pääseksid tugimaanteele ilma raudteed ületamata. Kokku ehitati ümber 7,2 km teid.

Peale selle ehitati Kaarepere ja Pikkjärve külla 1,8 km jalgratta- ja jalgteid, mille äärde paigaldati neli istepinki. Kaarepere rongijaama juurde rajati parkla. Tee-ehitusest saadud freespurust ehitati tolmuvaba kate kahele Jõgevamaa teelõigule: Mullavere-Visusti tee 3,4kilomeetrisele ja Luua-Vaidavere tee 1,3-kilomeetrisele lõigule.

80% Kaarepere liiklussõlme rajamise kuludest kattis Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfond, 383 000 eurot panustas AS EVR Infra ja ülejäänud summa tuli Maanteeametilt.

Ehituse tellis Maanteeameti lõuna regioon. Eelprojekti ja esialgse tehnilise projekti koostas OÜ Reaalprojekt. Projekteerimis-ehitushanke võitis ASi Nordecon ja ASi Ramboll Eesti ühispakkumus. Viadukti projekteeris AS Ramboll Eesti. OÜ Reaalprojekti koostatud teede tehnilist projekti kohandas ja ehitustöid tegi AS Nordecon. Omanikujärelevalvet tegi AS Taalri Varahaldus.

TEEUURINGUTEST

Maanteeameti teedealaste uuringute komisjoni eestvedamisel sõlmis Maanteeamet 2011. aastal Tallinna Tehnikaülikooli ja Tallinna Tehnikakõrgkooliga teadus- ja arendustööde koostöölepped. Nendes rõhutatakse soovi tugevdada omavahelisi sidemeid ja vajadust kaasata Eesti teehoiu arengusse rohkem intellektuaalset potentsiaali. Osapoolte laiemaks huviks on tagada nüüdisaegsete teadmistega teedeinseneride koolitus.

2010. aastal paigaldati muldkehadesse kandevõime uuringute jaoks andurid, et registreerida teekonstruktsiooni läbikülmumisi. 2011. aasta uuringute põhjal on kogutud konstruktsioonide läbikülmumise kulgemise ja ulatuse kohta märkimisväärselt palju teavet, näiteks selgus, et läbikülmumine ulatus aasta alguses esinenud külmade korral 2 meetrini. Valminud uuringuaruannete alusel tehti ettepanekuid parandada talviste eriveoste määrust, asendades ühtlasi kaudsena õhutemperatuuri mõõtmise otsesema ehk teekonstruktsiooni läbikülmumise mõõtmisega.

Aasta lõpus valmis kauaoodatud katendiarvutusprogramm KAP, mis võimaldab hakata katendeid edaspidi dimensioneerima ühtse ja ajakohastatud tarkvaraga. KAP on Maanteeameti koduleheküljel vabavarana kättesaadav.

Teadus- ja arendustööde kokkuleppe raames tehti esimene katsetöö Tallinna Tehnikakõrgkoolis – tard- ja lubjakivist aluste võrdluskatsetuste kohta. Katsetused näitasid, et lubjakivikillustik on nõrgem kui tardkivist killustik, st selle vastupidavus dünaamilisele koormusele on väiksem. Lähiaastatel on Maanteeametil plaanis killustikaluste teadusuuringute töid jätkata, et selgitada välja vanade teede all olevate lubjakivist aluste vastupidavus ajale.

Maanteeameti tellimusel valmis uuring „Riigimaanteede ja sildade tugevdamise maksumuse hindamine tulenevalt 52 t veoste aastaringse liikumise võimalusest“. Selles analüüsi Soome ja Skandinaavia riikide katendiprojekteerimise kogemuste baasile tuginedes põhjalikult läbi 52 t täismassiga veokite tarbeks tugevdamist vajavate teede ulatus ning leiti vajalikud investeeringumahud. Eeldusel, et praegune teedevõrk koos sildadega vastab kehtivatele nõuetele, kuluks riigimaanteede ja sildade tugevdamisele kokku 766 miljonit eurot. Kulu-tuluanalüüsi põhjal ületavad kümneaastase investeeringuperioodi diskonteeritud kulud 25aastase vaatlusperioodi tulused ligikaudu viis korda.

EESTI MAANTEEMUUSEUM

2011. aasta alguses loogiliseks tervikuks liidetud külastusvaldkonnale oli see muuseumisuvi igati edukas ja kordaläinud. Kokku käis maanteemuuseumis ligikaudu 36 000 külastajat. Viimase kolme aasta jooksul pidevalt kasvanud külastajate arv kannab selget sõnumit, et muuseumil on, mida huvilistele pakkuda.

2010. aastal avatud uuenduslikku ja haarava lahendusega vabaõhunaäitusekeskkonda „Teeae” täiendatakse ja muudetakse pidevalt, et pakkuda külastajale iga kord erisugust elamust. „Teeaja” tunnustamine mitme maineka auhinnaga (näiteks EASi 2011. aasta turismiuuendaja tiitliga) nii kohalikul, riiklikul kui ka rahvusvahelisel tasandil on suurendanud publiku huvi muuseumi vastu ja teadlikkust selle tegevuse suhtes. Kindlasti mängivad vähemalt sama kaalukat rolli ka kogu hooaja jooksul toimuvad üritused ja teemapäevad.

HOOAJANÄITUS JA TEADUSTEGEVUS

Maanteemuuseumi näitusekeskkonna „Teeae” alguses paiknenud suvine hooajanäitus keskendus reisimisele Nõukogude Eestis. See oli silmaringi avardav, meelelahutuslik ja pakkus ka lihtsalt toredat tegevust. Väljapaneku põhiosa moodustasid reisimisvõimalusi tutvustanud 14 stendi. Fotode ja selgitavate tekstide kaudu keskenduti eelkõige küsimustele, kuidas ja kuhu neil aastakümneil reisiti ja mida reisile kaasa võeti.

Muuseumi teadustöös oli endiselt esikohal teede- ja liiklusajaloo uurimine. Põhilised uurimisteemad olid talupoegade teedekohustus ja liikumisvõimalused 19. sajandil, autotranspordi leviku ja arenguga kaasnenud muutused inimeste igapäevaelus, Tallinna-Tartu maantee ajaloolise teeruumi uuring ja Eesti sillapärandid.

TALLINNA-TARTU MAANTEENÄITUS „186”

Näituse „186” eesmärk on tutvustada Eesti tähtsaima maantee kujunemislugu ning näidata, et nüüdisaegse autotee ääres on säilinud märkimisväärsel hulgal erinevatest ajastutest pärit kultuuri- ja ajaloopärandid.

Väljapanek koosneb 16 teeäärsest infotahvist, millele lisandub kolm suurt

infotahvliit Käreveres, Kükital ja Kosel. Voldikuid koos objektide kirjelduse ja ristsõnaga leidub ka Tallinna-Tartu maantee ääres asuvates bensiinijaamades ja söögikohtades ning sellel maanteel sõitvates SEBE bussides.

KOGUD

2011. aasta jooksul täiendati maanteemuuseumi kogusid 6825 ühikuga. See näitaja sisaldab nii uute museaalide soetamist kui ka seniste museaalide süstematiseerimist ja arvelevõtmist andmebaasis MUIS. Kokku kuulus muuseumi kogudesse aasta lõpus 25 611 museaali.

Muuseum täiendas oma esemekogu mitme masinaga: saime juurde buldooseriga roomiktraktori T-100, aerosaani ja mootorrattad Minsk. Väga haruldane on Eesti tehnilise mõtte arengut kajastav Boris Upine konstrueeritud teehooldusmasinate mudelite kogu. See koosneb Upine enda käsitsi valmistatud seitsmest liikuvate osadega mudelist, millest kaks töötab elektri jõul. Hobusõidukitest ostis muuseum juurde aaderdatud saani ning postijaama-teemalistest museaalidest lisandus kogusse postisarv ja hulk kirjatarbeid.

Muuseumisõbrad annetasid muuseumi kogu täienduseks näiteks roller Tulitsa, sõjaeelse autopresendi, vanu liiklusmärke, foto- ja arhiivimaterjali ning mitmesuguseid pisiesemeid ja suveniire. Abikogusse lisandus erinevaid mõõdu- ja kaaluvahendeid, hobuvarustust ja pakkтары ehk mesipuu. Abikogu sai lisa ka vanaautoklubide tegevust kajastavate fotoseeriatega.

PROGRAMMID JA LIIKLUSKASVATUS

Peale „Teeajaga” seotud jooksvate programmide korraldati muuseumis suve jooksul hulgaliselt põnevaid üritusi ja teemapäevi.

Nagu tavaks saanud, avati hooae maikuu postijaamapäevaga. Kui neljarattalisi uunikume on muuseumis ennegi nähtud, siis sedapuhku olid tulipunktis tsiklid ja mootorrattad. Samal kuul osales maanteemuuseum üleeestilises muuseumiöös „Öös on aardeid”, millesse lisati oma panusena näiteks hooajanäituse avamine sel õhtul.

Juunikuus käivitati ürituste sari „Ka nii võib”, kus keskenduti alternatiivsete ja vähemtuntud liikumisviiside tutvustamisele.

115 aasta möödumist esimesest Eestis toimunud avalikust autoesitlusest tähistas maanteemuuseum konkursiga „Maanteede uhkus“. Ürituse eesmärk oli märgata ja tunnustada meie teedel liikuvaid erilisi sõiduvahendeid.

Hooaja enim pressikajastust saanud sündmuseks kujunes suve viimane üritus, septembrikuine vanavanemate päev. Selle põhiteemaks oli sünnipäeva pidanud Moskvitš.

Muuseumis tähistatud liikluskasvatuse aastal arvestatakse nii hooaja kui ka Maanteeameti liiklusohutukampaaniatega. Liiklusohutusprogrammidesse oodatakse osalema nii koolieelikuid kui ka põhikooli lõpuklasside õpilasi. Maanteemuuseumil on välja kujunenud ja tavaks saanud sellised liikluskasvatuse üritused nagu ohutu liiklemise päev koolilastele mais, liikluspäev peredele juunis ja liiklusnädal koolilastele septembris.

LIIKLUSLOENDUS

2011. aastal täiendati püsiloenduspunktide võrku ühe uue loenduspunktiga Muuga sadama teel. Aasta lõpuks oli Eestis kokku 112 loenduspunkti, mis mõõdavad sõidukite arvu, klassi ja kiirust.

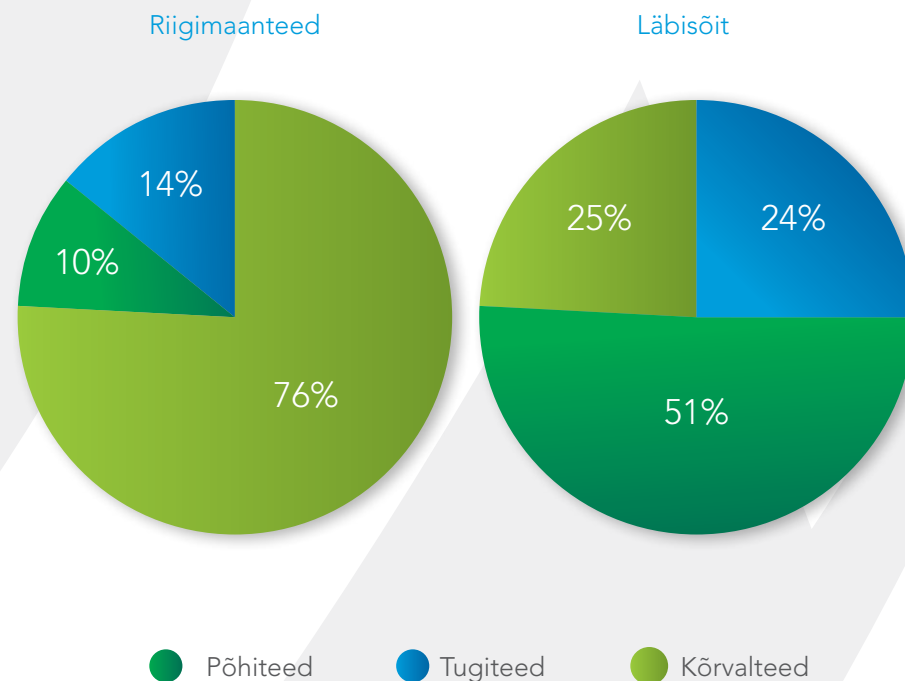
Muutused Eesti majanduses kajastuvad otseselt ka liiklusloendustulemustes. Kui aastatel 1998–2007 kasvas liiklussagedus järjest, ulatudes põhi- ja tugimaanteedel kesktlääbi 6–10%ni aastas, siis aastatel 2008–2010 liiklussagedus kahanes ning 2011. aastal pöördus näitaja taas kergele tõusuteele.

2011. aastal kasvas võrreldes 2010. aastaga liiklussagedus riigimaanteedel 0,5%, sealhulgas põhimaanteedel 2,5% ja tugimaanteedel 1,3%. Kõrvalmaanteedel liiklussagedus hoopis vähenes (3,5%).

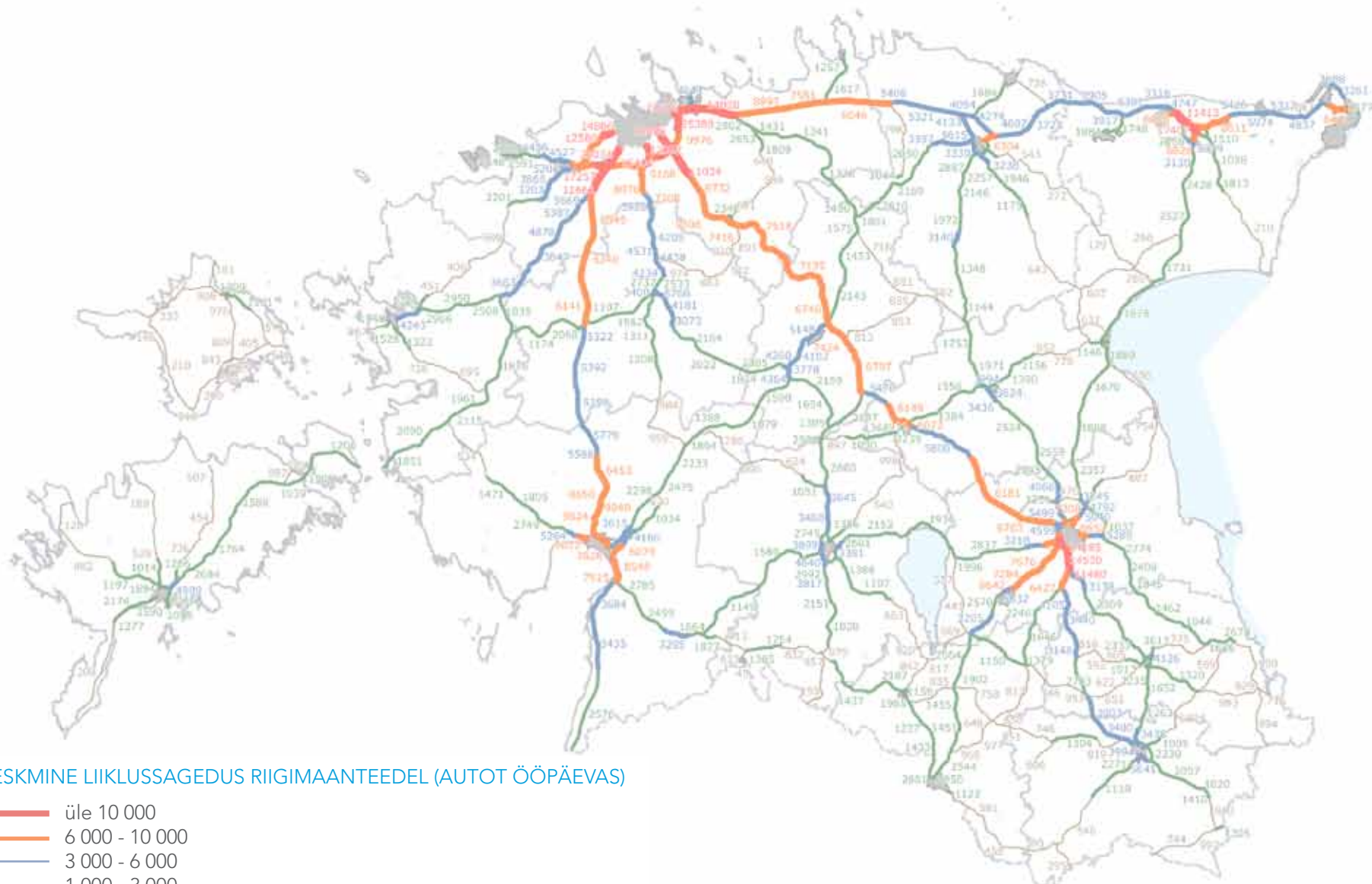
Suurima liiklusega teelõik asub endiselt Tallinna-Pärnu-Ikla maanteel Tallinna linna piiril. Seal mõõdeti teelõigul 13,0–13,7 km aasta keskmiseks liiklussageduseks 29 034 sõidukit ööpäevas.

2011. aastal uuendati püsiloenduspunktide sideseadmeid, mis võimaldab nüüd koguda liiklusloendusandmeid ja teavet ummikute kohta kõigist püsiloenduspunktidest iga 15 minuti tagant. 2012. aasta suvel on plaanis teha see teave Maanteeameti koduleheküljel kättesaadavaks ka avalikkusele. 2012. aasta lõpuks on kõigil riigimaanteedel loenduslõikudel tehtud reaalne liiklusloendus. Selle eesmärk on rakendada liikluse modelleerimist ning tagada alates 2013. aastast voolikloenduse mahu märkimisväärne vähendamine võrreldes praeguse tasemega.

LÄBISÕIDU JAGUNEMINE RIIGIMAANTEEDEL 2011 AASTAL

KESKMIINE LIKLUSSAGEDUS RIIGIMAANTEDEL (AUTOT ÖÖPÄEVAS)

- üle 10 000
- 6 000 - 10 000
- 3 000 - 6 000
- 1 000 - 3 000
- kuni 1 000

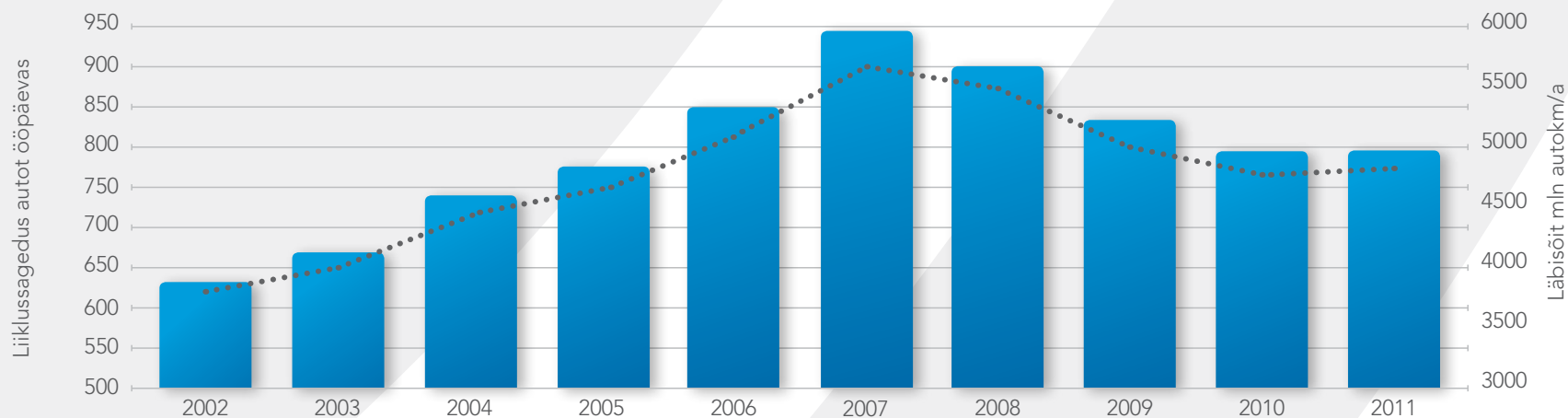
SÕIDUKITE ARV MAAKONNITI SEISUGA 01.01.2012

	Sõiduautod		Bussid		Veoa autod		Mootorrattad		Haagised	
	Kokku	sh era	Kokku	sh era	Kokku	sh era	Kokku	sh era	Kokku	sh era
Harjumaa	214 281	139 338	1 648	138	33 405	6 887	7 963	6 753	23 478	10 455
sh Tallinn	145 867	91 692	1 302	72	22 893	3 722	4 803	3 917	14 614	5 503
Hiiumaa	6 495	5 404	24	8	963	437	369	339	997	698
sh Kärdla	2 062	1 653	4	1	429	133	108	99	372	208
Ida-Virumaa	52 513	44 653	671	75	5 621	2 053	1 189	1 084	4 321	2 561
sh Narva	17 289	15 296	123	31	1 488	503	332	303	1 048	545
sh Kohtla-Järve	12 624	10 724	359	11	1 050	383	185	174	781	515
sh Jõhvi	4 647	3 428	46	3	744	174	115	103	475	256
Jõgevamaa	17 646	14 259	122	33	2 569	1 118	908	845	2 542	1 822
sh Jõgeva	3 127	1 988	21	10	446	127	119	108	329	219
Järvamaa	16 577	13 523	70	25	2 351	900	719	667	2 067	1 403
sh Paide	3 701	2 879	14	7	467	131	151	130	439	262
Läänemaa	14 587	10 808	76	17	2 423	767	570	535	1 898	1 359
sh Haapsalu	5 602	3 609	26	4	1 158	174	186	165	619	428
Lääne-Virumaa	29 872	23 951	226	22	4 823	1 896	1 198	1104	4 013	2 516
sh Rakvere	7 437	5 580	110	5	1 194	361	279	251	1 007	629
Põlvamaa	18 775	16 198	83	33	2 514	1 251	903	867	2 262	1 625
sh Põlva	3 718	3 052	20	3	668	170	181	173	587	307
Pärnumaa	38 710	30 525	121	23	6 017	2 259	1 876	1 713	5 390	3 332
sh Pärnu	16 006	11 949	56	8	2 392	642	733	644	2 078	1 101
Raplamaa	18 971	15 477	113	37	2 769	1 212	886	816	2 497	1 649
sh Rapla	2 524	1 923	39	1	374	93	117	106	386	195
Saaremaa	18 690	15 119	95	14	2 599	1 094	1 035	938	2 965	2 111
sh Kuressaare	7 066	5 420	50	0	1 110	284	322	283	1 217	775
Tartumaa	61 055	47 374	461	44	9 173	2 680	2 564	2 278	9 279	4 988
sh Tartu	36 430	27 151	360	23	5 429	1 159	1 420	1 231	5 598	2 596
Valgamaa	16 132	13 825	52	14	2 204	1 005	635	586	2 013	1 422
sh Valga	5 578	4 894	11	3	790	307	180	168	628	456
Viljandimaa	25 827	21 267	242	49	3 664	1 667	1 322	1 233	3 373	2 463
sh Viljandi	8 780	6 824	158	16	1 373	413	462	417	1 173	766
Võrumaa	19 777	17 057	147	39	2 910	1 382	734	672	2 463	1 686
sh Võru	6 589	5 478	20	3	1 060	344	252	221	866	501
Määramata	4 107	3 474	5	5	332	286	346	332	391	315
Kokku:	574 015	432 252	4 156	576	84 337	26 894	23 217	20 762	69 949	40 405

LIIKLUSSAGEDUS JA ÜLDINE LÄBISÖIT RIIGIMAANTEDEL AASTATEL 2002 - 2011

	Liiklussagedus				Läbisõit mln autokm aastas
	Põhimaanteed	Tugimaanteed	Kõrvalmaanteed	Riigimaanteed kokku	
2002	3 062	1 182	241	632	3 790
2003	3 229	1 156	250	669	4 019
2004	3 534	1 238	277	740	4 372
2005	3 808	1 279	291	776	4 663
2006	4 190	1 440	303	850	5 113
2007	4 741	1 589	334	945	5 676
2008	4 552	1 418	334	901	5 422
2009	4 255	1 325	301	834	5 013
2010	4 058	1 277	283	795	4 788
2011	4 153	1 285	269	796	4 776

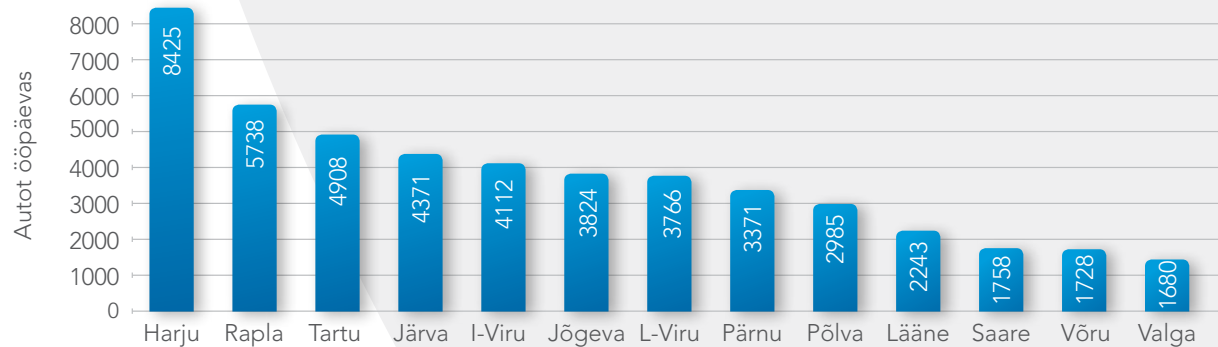
LIIKLUSSAGEDUS JA ÜLDINE LÄBISÖIT RIIGIMAANTEDEL AASTATEL 2002 - 2011

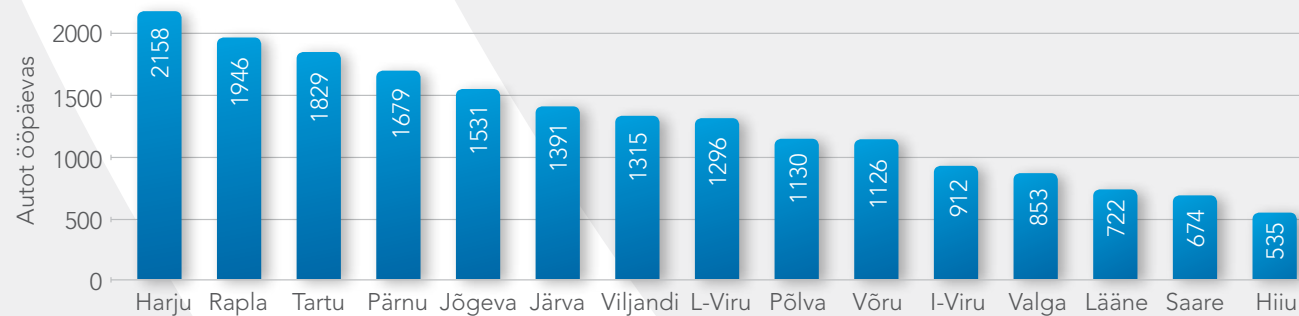

KESKMISED LIIKLUSSAGEDUSED MAAKONDADES 1 KM KOHTA

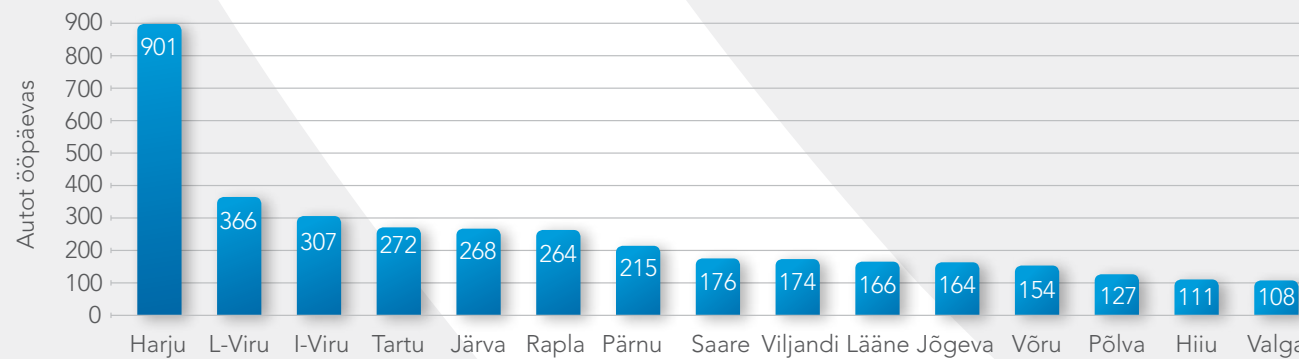
Põhimaanteedel

Tugimaanteedel

Kõrvalmaanteedel

LIIKLUSREGISTRIS 2011. AASTAL ESMASELT REGISTREERITUD SÕIDUAUTOD (TOP 15)

MARK	2011	2010	2009	2008	2007	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997	1996	1995	1994	1993	1992	1991	Vanemad	Kokku
VOLKSWAGEN	1602	48	93	376	448	266	178	175	125	178	254	444	513	479	362	357	185	142	39	35	17	40	6356
FORD	837	21	54	255	218	106	111	138	196	233	208	277	321	184	124	49	21	19	5	3	12	26	3418
AUDI	240	81	90	321	386	177	173	104	114	121	156	232	233	270	221	232	120	44	21	24	13	29	3402
TOYOTA	1778	42	53	135	266	147	114	103	129	89	64	49	42	35	20	10	13	8	6	11	3	23	3140
VOLVO	381	28	42	177	300	185	161	177	206	255	194	238	204	169	117	67	15	9	6	4	7	26	2968
BMW	297	109	82	201	214	106	149	141	149	169	172	196	174	138	110	116	55	42	26	20	16	38	2720
OPEL	687	5	25	70	80	145	52	66	88	95	128	211	186	129	88	62	35	25	9	12	3	5	2206
ŠKODA	1814	5	33	36	65	28	26	10	16	22	17	14	15	11	6	0	1	0	0	1	0	0	2120
MERCEDES-BENZ	252	135	70	124	169	146	100	86	105	95	104	134	118	96	64	62	35	31	30	34	25	84	2099
PEUGEOT	1256	39	8	15	19	24	26	11	14	11	24	33	26	22	11	16	8	7	0	4	2	8	1584
NISSAN	1042	6	3	24	25	26	47	55	65	43	47	47	25	24	20	16	9	12	3	8	5	9	1561
RENAULT	1132	4	6	15	17	20	26	31	39	47	35	47	25	28	26	12	10	2	4	2	4	0	1532
HONDA	951	15	17	28	52	29	25	24	20	17	13	23	30	13	16	5	9	5	4	5	1	4	1306
MITSUBISHI	495	12	4	12	27	16	20	26	24	26	40	57	55	53	31	18	13	8	7	5	4	15	968
HYUNDAI	749	7	4	14	18	16	16	22	16	29	20	21	12	10	1	0	0	0	0	0	0	0	955

SÕIDUKITE JAOTUMINE KÜTUSELIIGI JÄRGI SEISUGA 01.01.2012

Kütuseliik	Kokku	Sõiduautod	Veoad	Bussid	Mootorrattad sh mopeedid
Bensiin	462 271	420 073	18 750	250	23 198
Diislikütus	223 306	153 850	65 543	3 899	14
Gaas	80	31	42	7	0
Elekter	68	61	2	0	5
Kokku	685 725	574 015	84 337	4 156	23 217

KERETÜÜBI JÄRGI

Keretüüp	Arv
UNIVERSAAL	19294
LUUKPÄRA	9358
SEDAAN	8480
MAHTUNIVERSAAL	6051
KUPEE	742
LAHTINE	353
ELAMU	84
SIHOTSTARBELINE	24
VÕISTLUSAUTO	16
LIMUSIIN	9
PIKAP	1
	44412

USTE ARVU JÄRGI

Uksi	Arv
5	31824
4	10050
3	1708
2	821
0	7
1	2
	44412

MOOTORI VÕIMSUSE JÄRGI

Mootori võimsus	Arv
kuni 59	2929
60 - 74	6460
75 - 99	13810
100 - 124	12107
125 - 149	4542
150 - 199	3170
200 - 249	948
250 - 299	257
300 - 399	149
400	3
405	2
408	15
412	9
423	2
426	2
449	2
450	2
456	2
588	1
	44412

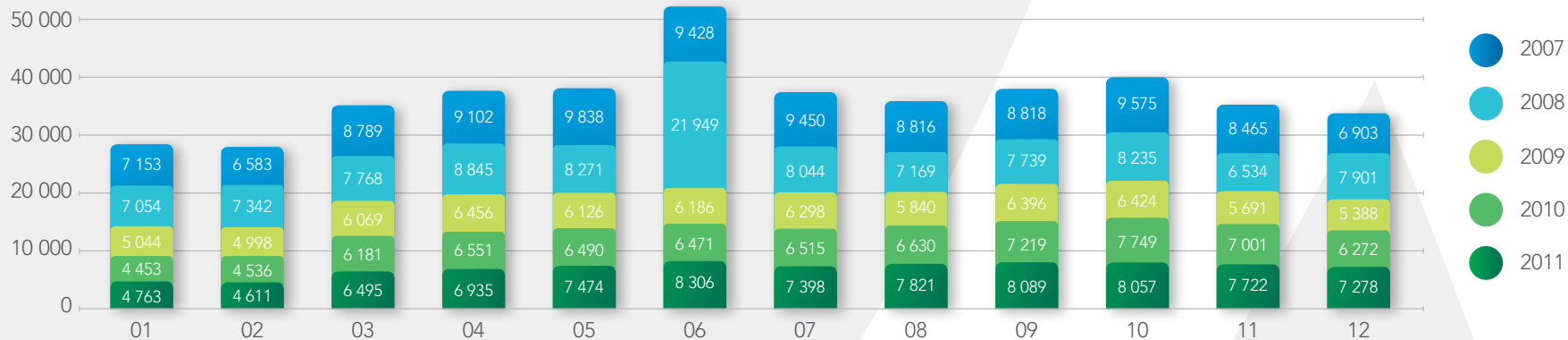
VÄRVI JÄRGI

Värv	Arv
Must	9596
Hall	6588
Hõbedane	5481
Tumesinine	3321
Valge	2828
Punane	2622
Sinine	2474
Tumehall	2454
Roheline	1373
Pruun	1328
Beež	1265
Tumeroheline	1210
Helehall	1050
Tumepunane	846
Helesinine	460
Lilla	359
Heleroheline	249
Tumepruun	204
Kuldne	203
Oranž	149
Kollane	141
Helebeež	140
Helepruun	48
Helekollane	10
Roosa	6
Määramata	3
Helepunane	2
Tumekollane	2
	44412

MOOTORI MAHU JÄRGI

Mootori maht cm ³	Arv
kuni 950	110
951 - 1150	300
1151 - 1250	1859
1251 - 1350	571
1351 - 1450	2544
1451 - 1550	1208
1551 - 1650	6403
1651 - 1750	516
1751 - 1850	3625
1851 - 1950	4117
1951 - 2150	9166
2151 - 2350	1905
2351 - 2550	5264
2551 - 2750	608
2751 - 2950	1167
2951 - 3450	3476
3451 - 3950	496
3951 - 4950	724
4951 - 5950	251
üle 5951	102
	44412

SÕIDUAUTODE OMANIKUVAHETUSED KUUDE LÕIKES AASTATEL 2007-2011

50

LIIKLUSREGISTRIS 2011. AASTAL ESMASELT REGISTREERITUD UUTE SÕIDUAUTODE ARV

ŠKODA	1805
TOYOTA	1743
VOLKSWAGEN	1579
PEUGEOT	1255
RENAULT	1132
NISSAN	1024
HONDA	948
FORD	831
SUBARU	753
HYUNDAI	734
OPEL	680
CITROEN	593
MITSUBISHI	495
KIA	470
DACIA	389
VOLVO	355
SEAT	314
SUZUKI	292
MAZDA	263
BMW	249
CHEVROLET	216
AUDI	215
MERCEDES-BENZ	197
JEEP	107
FIAT	102
LEXUS	87
LAND ROVER	56
PORSCHE	45
MINI	21
SAAB	17
ALFA ROMEO	16
CHRYSLER	15
DODGE	14
JAGUAR	9
FIAT ADRIA	7
INFINITI	6
CADILLAC	4
BENTLEY	3
FIAT MCLOUIS	3
LOTUS	3
LAMBORGHINI	2
ASTON MARTIN	1
CHAUSSON RIGANO	1
FERRARI	1
FIAT DETHLEFFS	1
FIAT TRIGANO	1
FORD RIMOR	1
IVECO	1
MASERATI	1
MERCEDES-BENZ ADRIA	1
KOKKU	17 058

TEHNOÜLEVAATUSE LÄBINUD SÕIDUKID BÜROODE JÄRGI (V.A TRAKTORID JA NENDE HAAGISED), periood: 1.01.2011 - 31.12.2011

Büroo	Ülevaatuseid			Korralisi ülevaatuseid				Sõidukite arv	Sõidukite vanus
	Kokku	Korras	Kordus	Kokku	Korras	Kordus	Korduva %		
Haapsalu	7 086	6 301	779	6 874	6 090	778	11,32	6 083	12
Jõgeva	13 710	12 693	1 016	13 428	12 411	1 016	7,57	12 205	14
Jõhvi	25 394	23 290	2 102	23 906	21 837	2 067	8,65	21 413	13
Kuressaare	12 364	11 324	1 038	12 227	11 189	1 036	8,47	11 087	13
Kärdla	4 117	3 822	294	4 012	3 717	294	7,33	3 669	14
Narva	15 284	14 175	1 108	14 124	13 018	1 105	7,82	12 753	13
Paide	13 927	13 111	816	13 371	12 558	813	6,08	12 435	13
Põlva	13 158	11 733	1 417	12 773	11 348	1 417	11,09	11 210	13
Pärnu	36 471	33 723	2 733	34 263	31 520	2 728	7,96	31 143	12
Rakvere	24 204	22 389	1 810	23 324	21 540	1 782	7,64	21 255	13
Rapla	7 380	6 986	384	7 003	6 609	384	5,48	6 556	12
Saue	60 180	55 849	4 299	49 784	45 966	3 793	7,62	46 642	11
Tallinn	144 057	131 490	12 479	134 261	121 922	12 252	9,13	120 830	10
Tartu	61 220	55 833	5 280	57 010	51 880	5 027	8,82	51 417	12
Valga	13 262	12 174	1 085	12 839	11 753	1 083	8,44	11 639	14
Viljandi	19 102	17 809	1 290	18 768	17 475	1 290	6,87	17 279	13
Võru	11 565	10 749	809	11 004	10 188	809	7,35	10 067	13
Kokku:	482 481	443 451	38 739	448 971	411 021	37 674	8,39	407 683	12

RIKETE ESIKÜMMME 2011

Rikke grupp	Rikke alamgrupp	Rikete arv
Identifitseerimine ja varustus	Lisaseadmed ja kasutustõkis	37 453
Pidurid	Sõidupidur, rikke- ja seisupidur, aeglusti	20 111
Valgustusseadmed	Lähi- ja kaugtule laternad	19 656
Veermik ja kere	Kere	19 446
Valgustusseadmed	Numbritule laternad	19 289
Veermik ja kere	Korrosioon ja välimus	16 664
Valgustusseadmed	Eesmised,- külje- ja taga ääretule laternad	15 759
Veermik ja kere	Esi- ja tagatelg	15 281
Mootor	Väljalaskesüsteemid	13 546
Mootor	Lambda-anduriga ja katalüsaatoriga ottomootorite heitgaasid	9 061

SAASTEKVOOTIDE EEST SOETATUD BUSSID

31. mail 2011 allkirjastasid Maanteeameti ja Tšehhi firma Iveco Czech Republic a. s. esindajad lepingu, millega Eesti ostis 110 Iveco Irisbus Crossway tüüpi bussi koguväärtusega 18,86 miljonit eurot. Bussiostu rahastatakse Eesti Vabariigi ja Hispaania Kuningriigi vahel sügisel sõlmitud lubatud heitkoguse ühikutega kauplemise lepingu alusel laekuvatest vahenditest.

Lepingu kohaselt sai Maanteeamet 52 bussi kätte 2011. aasta novembri- ja detsembrikuu jooksul ning ülejäänud bussid antakse üle 2012. aasta kolmandas kvartalis. 14. detsembril 2011 andis Maanteeamet esimestest tarnitud sõidukitest kümme madalapõhjalist Iveco Irisbus Crossway bussi üle Tallinna Autobussikoondisele. Kõik ülejäänud 2011. aastal saabunud bussid suunati 2012. aasta alguses Ida-Viru maakonnaliinide teenindamiseks.

2012. aasta lõpus Maanteeametile tarnitavad 58 bussi on kavas anda alates 2013. aastast kasutada Harjumaa avalike maakonnaliinide teenindamiseks.

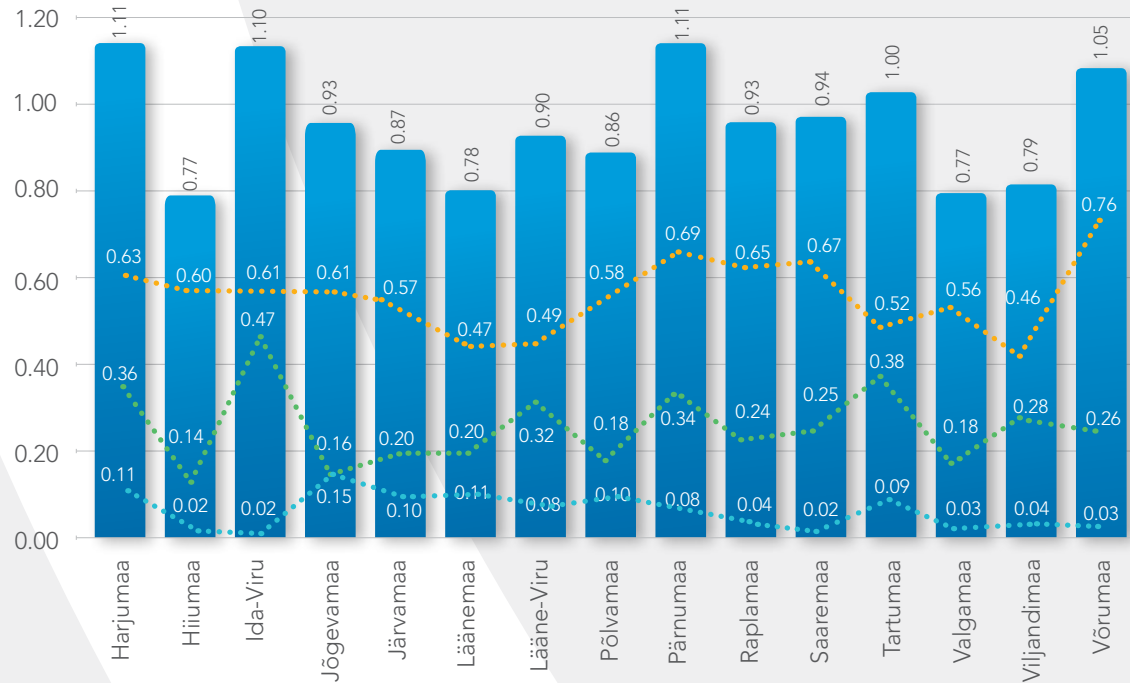
Kõik soetatud bussid on varustatud kliimaseadmetega ning seadmetega, mis hõlbustavad liikumispuudega inimeste ligipääsu. Maakonnaliini bussidel on mugavama sõidu tagamiseks istmete vahel mõnevõrra rohkem jalaruumi.

Hangitavatele bussidele tehniliste nõuete seadmisel pöörati suurt tähelepanu keskkonnasäästlikkuse, garantii, mugavuse ja lisavarustuse küsimustele, samuti sellele, et sõidukid sobiksid põhjamaa kliimas kasutamiseks. Iveco Irisbusi bussid vastavad eriti keskkonnasõbraliku sõiduki heitgaaside piirnõuetele, mis on kõrgem kui praegu Euroopas kohustuslik EURO 5 piirnorm. Bussiost sai teoks Eesti ja Hispaania vahel sõlmitud lepingu alusel elluviidava rohelise investeerimiskeemi kaudu, mille eesmärk on vähendada transpordisektoris õhku paisatavate kasvuhoonegaaside hulka. Sellega seoses lasub Maanteeametil kohustus hinnata busside kasutuselevõtu tulemusena saavutatavat negatiivse keskkonnamõju vähendamist. Kindlasti on uued bussid keskkonnasõbralikumad kui keskmised seni maakonnaliinidel kasutatud bussid. Lisaks saaks kahjulikku keskkonnamõju vähendada selle kaudu, kui mugavamad bussid meelitavad eraautosid eelistavaid inimesi kasutama senisest rohkem ühissõidukeid.

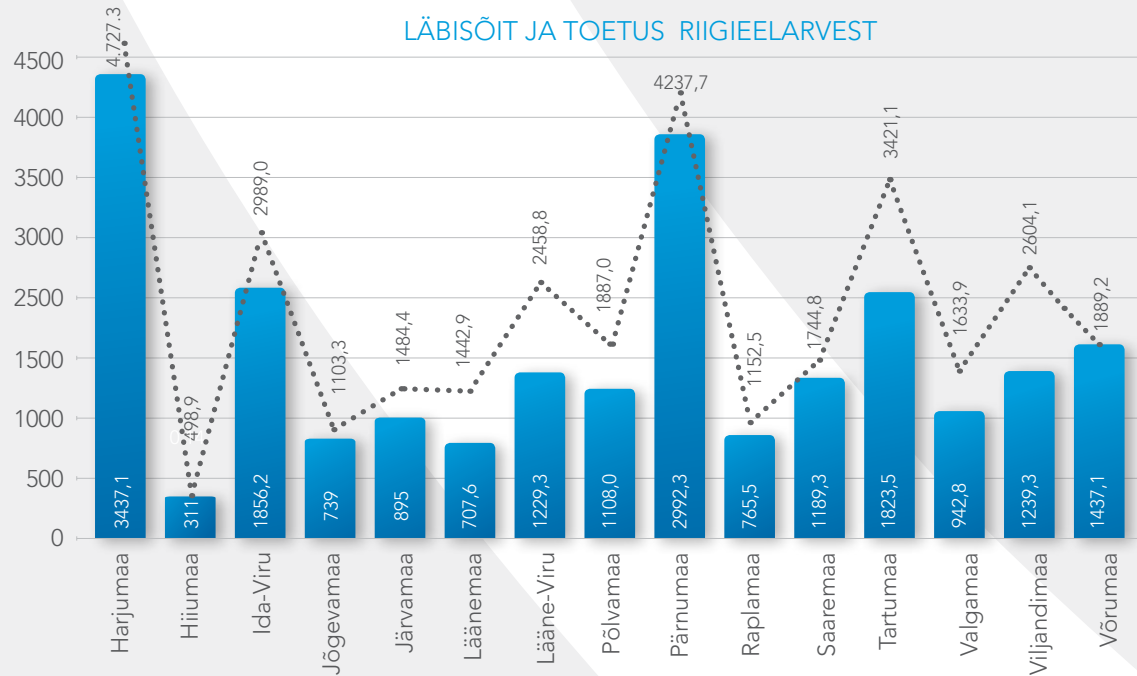
Avaliku liiniveo toetuse aruanne maantee kohta

VEDAJATE LIINIKILOMEETRI MAKSUMUS EURODES

- Maksumus
- Piletitulu
- Toetus riigieelarvest
- Toetus kohalikelt omavalitsustelt

LÄBISÖIT JA TOETUS RIIGIEELARVEST

- tuh eurot
- tuh lk

2011. AASTAL HAKKAS KEHTIMA UUS LIIKLUSSEADUS

31. detsembril 2010 jõustus liiklusseaduse ja sellega seonduvate seaduste muutmise seadus. Uus liiklusseadus koos muudatustega hakkas kehtima 2011. aasta 1. juulil.

2011. aasta jaanuariks valmis Maanteeametil infovihik liiklusseaduse uute, täiendatud ja muudetud reeglite kohta. Esmajoones käsitleti neid liiklusreegleid, mille teadmine ja mille järgi käitumine on väga oluline liiklusohutuse seisukohast. Infovihikus on reegleid nende paremaks mõistmiseks lühidalt kommenteeritud ning lisatud viited liiklusseaduse vastavatele paragrahvidele ja lõigetele.

Samuti tutvustas trükis valikut tähtsaimatest uutest liiklusmärkidest ja teemärgistest, millele on lisatud nende tähendus. Infovihik on teemapõhiselt liigendatud ja selle materjal on muudetud kergesti leitavaks nii autojuhi, sõitja, jalakäija kui ka kahe rattalise sõiduvahendi juhi jaoks. Eraldi on välja toodud sõiduki turvavarustuse kasutamise ja lapse autos sõidutamise reeglid.

2010. aastal avas Maanteeamet ka uue kodulehekülje (www.mnt.ee/liiklusseadus2011/), kus jagatakse teavet 2011. aastal jõustunud liiklusseaduse muudatuste kohta. Muudatusi tutvustatakse teemade kaupa, et liiklejalatel oleks võimalikult lihtne leida just neid puudutav teave. Koduleheküljele lisatakse jooksvalt ka Maanteeameti pressiteateid, mis käsitlevad seadusemuudatusi.

2011. aastal jätkas Maanteeamet varem alustatud liiklusseadusest teavitamist ja seda tutvustavate infomaterjalide koostamist.

Liiklusseaduse rakendumise eel ja ajal olid Maanteeameti kõige suuremad ülesanded seotud teavitamisega ehk oluline oli, et info muudatustest jõuaks inimesteni. Liiklusseaduse rakendumisel ei tekkinud probleeme, kuid tulevikus on vaja uurida, kuidas muudatused Eesti liiklust mõjutasid.

Liiklusseaduse muudatustest teavitamiseks avaldati materjale meedias, jagati infomaterjale liiklusregistri büroodes, koostati eraldi interneti koduleht, viidi läbi koolitusi jpm ning inimestele saadeti üle 500 000 personaalse meeldetuletuse. Lisaks valmistati ette hulk videomaterjale, mida avaldati nii

televisioonis kui ka maanteeameti kodulehel. Need materjalid on edaspidi abimaterjalideks autokoolidele.

Uus liiklusseadus tõi küll endaga kaasa rohkelt muutusi nii jalakäijate, jalgratturite kui ka autojuhtide jaoks, kuid üldised nõuded ja põhimõtted on ka uues seaduses samad. Suuremad muudatused tehti turvavarustuse kasutamise ning jalgratturite ja mopeedijuhtide liiklemise osas.

EESTI RAHVUSLIK LIIKLUSOHUTUSPROGRAMM 2003–2015

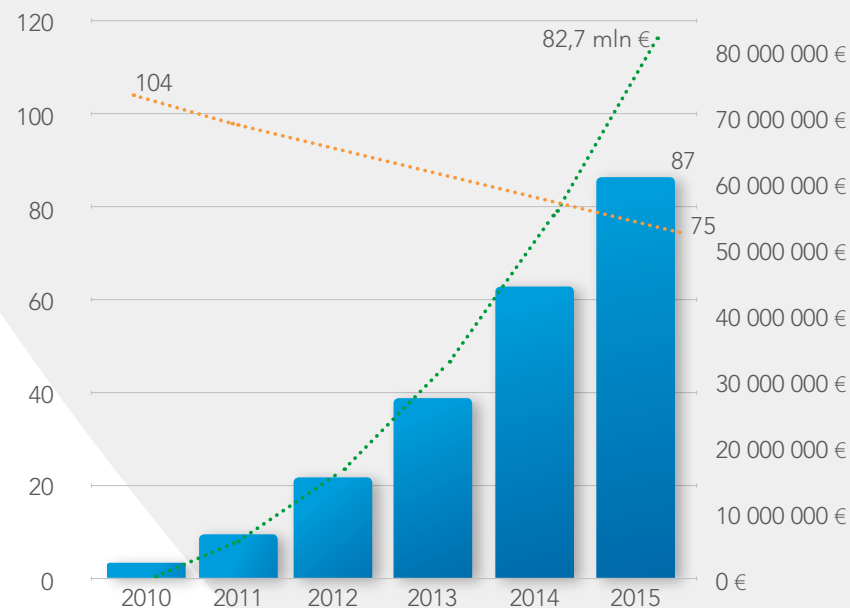
2011. aasta oli eriti märkimisväärne järgmise nelja aasta liiklusohutuspoliitika kujundamise seisukohalt. 2003. aastal Riigikogus heakskiidu saanud Eesti rahvuslik liiklusohutusprogramm näeb ette kolm nelja-aastast rakendusetappi, millest igaühe jaoks koostatakse üksikasjalik tegevuskava. Pärast teise etapi lõppu algatas liiklusohutusprogrammi talitus 2011. aasta kevadel järgmise, kolmanda etapi rakendusplaani väljatöötamise.

Selleks kutsuti kokku tööühm, kuhu kuulusid asjaomased eksperdid ministeeriumidest, ametitest, omavalitsuste liitudest ning teadus- ja haridusasutustest. Enne uute meetmete kavandamist tehti põhjalik liiklusohutuse olukorra analüüs ja hinnati eelmise perioodi rakendusplaani tulemuslikkust. Tehtud järelduste põhjal korrigeeriti liiklusohutusprogrammi strateegilise eesmärgi sihttasest, kuid see ei jäänud ainukeseks muudatuseks. Sarnaselt paljude väikeriikidega vaevab Eestit üks statistiline probleem. Nimelt muutub võimatuks anda liiklusohutusolukorrale adekvaatne hinnang ja kavandada parandusmeetmeid, lähtudes ainult liiklusõnnetustes hukkunute absoluutarvust. Mida väiksemaks muutub liiklussurmade absoluutarv, seda suuremaks kasvab iga üksiku liiklusõnnetuse tagajärgede tähtsus ning seetõttu kasvab liiklussurmade prognoosimise ebatäpsus. Iga üksiku aasta jooksul hukkunute arvu statistilise mõju kahandamiseks otsustati kasutada kolme aasta keskmist väärtust.

Täiendatud strateegiliseks eesmärgiks on vähendada liiklussurmade arvu võrreldes 2008.–2010. aasta liiklussurmade keskmise arvuga. Aastaks 2015 soovitakse saavutada olukord, kus liikluses ei huku üle 75 inimese ja vigastatute arv ei ületa 1500 inimest (2013.–2015. aasta keskmise väärtustena). Pingelisema eesmärgi sätestamisest oodatakse ka senisest paremat tulemust. 9. veebruaril 2012 võttis Vabariigi Valitsus oma korraldusega nr 65 vastu liiklusohutusprogrammi rakendusplaani aastateks 2012–2015. Selle tegevused on kavandatud põhimõttel, et kaetud oleksid kõik kolm transpordivaldkonda: liikleja, sõiduk ja liikluskeskkond. Liiklusõnnetuste analüüsi alusel on igas valdkonnas kindlaks määratud riskialad, mida käsitatakse kui alameesmärke, et täpsustada tegevuste suunatust. Eraldi on näidatud suure liiklusriskiga alad ehk fookusgrupid, millele on pühendatud rohkem tegevusi. Kokku on rakendusplaanis 7 valdkonda, 16 meetet ja 113 tegevust.

Rakendusplaani tegevuste tulemuslikkus ja samal ajal ka lõppeesmärgi täitmine sõltub suurel määral osapoolte huvitatusest, panustamisvalmidusest ja omavahelisest koostööst. Seega on liiklusohutusprogrammi talitusele kui rahvusliku liiklusohutusprogrammi koordineerijale kaalukaks ülesandeks luua nii riiklikul kui ka kohalikul tasemel liiklusohutuse korraldamise tõhus süsteem, mis tagaks kavandatu nõuetekohase elluviimise.

Rakendusplaani täitmine võimaldab eeloleva perioodi jooksul säästa ligikaudu 87 inimest. Ainuüksi selle arvelt saab vähendada ühiskonna kulutusi umbes 83 mln euro ulatuses. Sellele lisandub kulusääst, mis tuleneb liiklusõnnetustes raskelt vigastada saanud inimeste arvu kahanemisest (vt joonis).

Rahvusliku liiklusohutusprogrammi täiendatud tervikteksti ja uue rakendusplaani aastateks 2012–2015 saab tutvuda Maanteeameti koduleheküljel.

- Säästetud inimeste arv perioodi jooksul
- Hukkunute arvu prognoos (kolme aasta keskmine)
- Oodatud tulu säästetud inimeste arvelt

JUHTIMISÕIGUS JA EKSAMID

1. juulil 2011 hakkas kehtima uus liiklusseadus, mis tõi endaga kaasa muudatusi ka juhtimisõiguse ja eksamineerimise valdkonda.

Uue liiklusseadusega karmistati esmase juhiloa vahetamist seoses liiklusreeglite rikkumisega. Kui esmase juhiloa omanikul on liiklusnõuete rikkumise eest kehtiv karistus, siis saab ta oma esmase juhiloa vahetada juhiloa vastu pärast liiklusteooriaeksami sooritamist. Kui esmase juhiloa omanikul on aga mootorsõiduki juhtimisõigus karistuseks ära võetud, tunnustatakse tema juhtimisõigus ja talle väljastatud esmane juhiluba kehtetuks. Mootorsõiduki juhtimisõigust ja uut esmast juhiluba võib see inimene taotleda alles pärast järelkoolituse läbimist ning liiklusteooria- ja sõidueksami sooritamist.

Alates 1. juulist 2011 ei saa enam esmase juhiloa omamise aega pikendada. Esmane juhiluba kehtib kaks aastat ning selle aja jooksul tuleb loa omanikul läbida juhi lõppastme koolitus. Kui esmase juhiloa omanik ei ole ettenähtud aja vältel seda koolitust läbinud, ei väljastata talle enam uut esmast juhiluba,

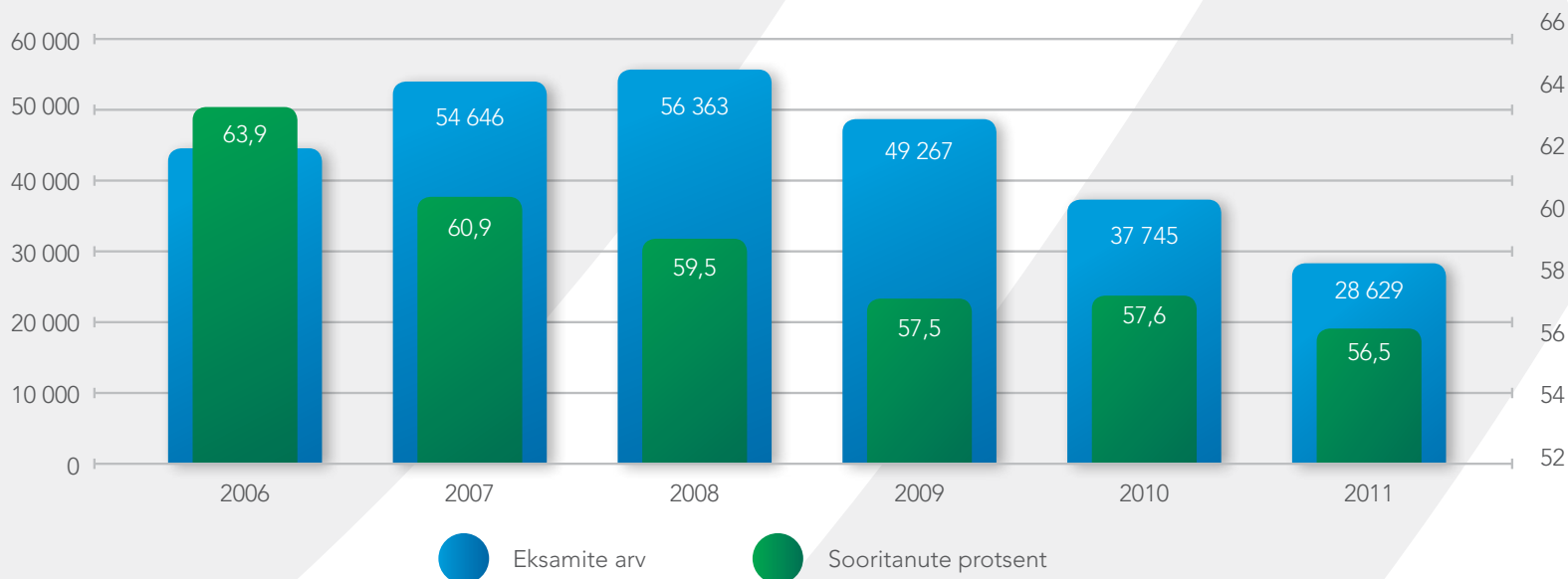
mis lubaks tal edasi liikluses osaleda, nagu oli tavaks senini.

Seadusemuudatusega on juhiloa vahetamise tähtaegu leebemaks muudetud. Kui juhiluba on kaotanud kehtivuse ja sellest on möödunud rohkem kui aasta, tuli vana liiklusseaduse kohaselt sooritada juhtimisõiguse taastamiseks liiklusteooria- ja sõidueksam. Alates 1. juulist 2011 on eksamid vaja sooritada alles siis, kui juhiloa kehtivuse lõpust on möödunud üle viie aasta.

2012. aastal toodi libedasõidu riskivältimise koolitus üle juhikoolituse algastmesse. Enne seda muudatust võis juhtuda, et esmase juhiloa saanud juhil ei olnud libedal teel sõitmise kogemust, sest vastav koolitus toimus juhikoolituse lõppastmes, st alles siis, kui inimesele oli juhtimisõigus juba antud ja ta võis liikluses osaleda. Sellel asjaolul võis olla halb mõju Eesti liiklusohutusele, sest geograafilise asendi tõttu muutuvad meil ilma- ja teeolud talvisel perioodil sagedasti. Ka noor juht peab oskama libeda teel ohutult liigelda.

Uue liiklusseaduse tutvustamiseks on Maanteeamet koostanud eraldi kodulehekülje, mis asub aadressil www.mnt.ee/liiklusseadus2011.

SÕIDUEKSAMITE ARV JA SOORITANUTE PROTSENT

TEOORIAEKSAMITE ARV LIIKLUSREGISTRI BÜROODES 2011. AASTAL KUUDE LÕIKES (B-kategooria eksamid)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Kokku
Haapsalu	27	43	52	53	58	104	0	55	27	38	32	22	511
Jõgeva	32	25	45	22	33	60	40	24	12	22	28	25	368
Jõhvi	94	71	110	99	117	180	216	123	130	73	92	61	1 366
Kuressaare	54	37	83	61	104	93	74	17	51	36	70	66	746
Kärdla	13	8	9	26	21	25	0	28	9	13	7	13	172
Narva	159	105	87	114	133	69	67	124	86	125	104	95	1 268
Paide	72	60	86	71	91	90	124	56	59	61	83	70	923
Põlva	40	49	36	45	71	0	64	45	20	30	33	32	465
Pärnu	117	103	143	138	115	108	138	119	120	93	106	108	1 408
Rakvere	80	89	118	94	118	93	141	124	82	79	74	78	1 170
Rapla	39	31	49	74	86	76	84	0	70	58	32	46	645
Saue	42	38	52	47	88	104	90	66	83	71	65	61	807
Tallinn	470	470	654	621	768	587	804	730	419	635	503	541	7 202
Tartu	195	200	244	257	281	312	379	236	177	204	233	264	2 982
Valga	33	40	64	31	74	77	75	50	36	25	33	37	575
Viljandi	58	45	86	57	72	77	83	91	70	46	62	58	805
Võru	46	51	55	53	77	69	96	74	53	50	52	50	726
Kokku	1 571	1 465	1 973	1 863	2 307	2 124	2 475	1 962	1 504	1 659	1 609	1 627	22 139

SÕIDUEKSAMITE ARV LIIKLUSREGISTRI BÜROODES 2011. AASTAL KUUDE LÕIKES (B-kategooria eksamid)

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	Kokku
Haapsalu	62	53	70	60	89	75	8	101	103	89	86	80	876
Jõgeva	27	40	42	32	32	44	37	35	40	35	35	36	435
Jõhvi	186	91	150	156	188	150	182	178	241	162	168	154	2 006
Kuressaare	72	40	75	59	70	107	102	38	66	94	89	82	894
Kärdla	23	16	19	20	26	35	0	25	28	18	9	10	229
Narva	171	205	185	236	192	132	211	196	242	213	193	185	2 361
Paide	115	88	119	115	139	110	138	169	228	144	142	99	1 606
Põlva	63	41	50	40	75	0	66	58	112	66	71	51	693
Pärnu	197	185	159	182	143	132	167	197	188	187	224	172	2 133
Rakvere	186	129	176	183	123	78	93	116	196	274	249	119	1 922
Rapla	122	113	130	85	119	117	116	0	137	139	126	80	1 284
Saue	0	0	0	0	0	0	0	4	0	0	0	0	4
Tallinn	1 088	696	933	978	949	580	613	815	939	1007	999	1044	10 641
Tartu	262	181	267	262	271	261	333	306	385	328	292	283	3 431
Valga	44	29	33	31	42	45	82	42	77	41	47	45	558
Viljandi	74	52	89	75	71	94	95	83	126	123	114	62	1 058
Võru	66	53	52	54	63	74	87	89	98	68	54	61	819
Kokku	2 758	2 012	2 549	2 568	2 592	2 034	2 330	2 452	3 206	2 988	2 898	2 563	30 950

ÜLEVAADE LIIKLUSOHUTUSE OLUKORRAST 2011. AASTAL

LIIKLUSÕNNETUSED

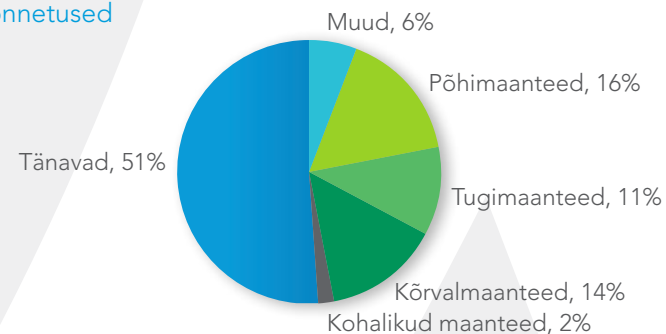
2011. aasta oli üheksas aasta, mil liiklusohutustöö korraldamise aluseks oli rahvuslik liiklusohutusprogramm. Kui enne programmiga alustamis 2002. aastal registreeriti Eestis liiklusõnnetustes 223 surmajuhtumit, siis 2011. aastal 101.

Olukorra muutumine ei ole olnud programmi rakendamise ajal stabiilne. 2003. aastal vähenes hukkunute arv ligikaudu veerandi võrra ja järgnenud paaril aastal suudeti saavutatud tase säilitada. Aastail 2006–2007 kasvas liiklussurmade arv taas 200 piirimaile ning mitu programmist tulenevat eesmärki jäid täitmata. Pööre paranemise suunas tuli 2008. aastal, mil liiklussurmade arv kahanes aastaga kolmandiku võrra. Kahel järgneval aastal liiklussurmade vähenemine jätkus, ent 2011. aastal kasvas hukkunute arv taas.

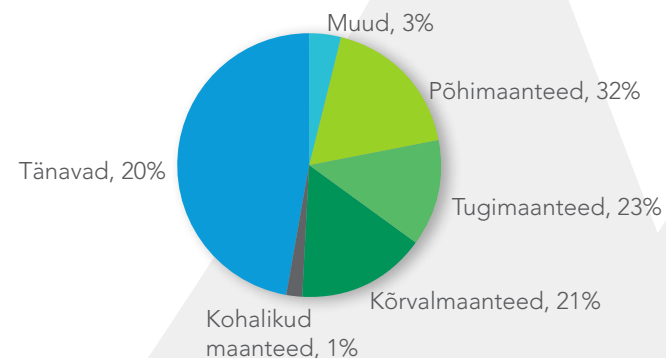
Kokku registreeriti 2011. aastal Eestis 1491 inimkannatanutega liiklusõnnetust (2010. aastal 1347), milles hukkus 101 ja vigastada sai 1876 inimest. Kui aastaid oli Eesti Euroopa Liidu riikide hulgas oma liiklusohutustaseme poolest koos Läti ja Leeduga viimaste hulgas, siis nüüdseks on Eesti oma positsiooni parandanud ning jõudnud Euroopa Liidu keskmisele tasemele.

TEEDEL JUHTUNUD LIIKLUSÕNNETUSED, NEIS HUKKUNUD JA VIGASTATUD

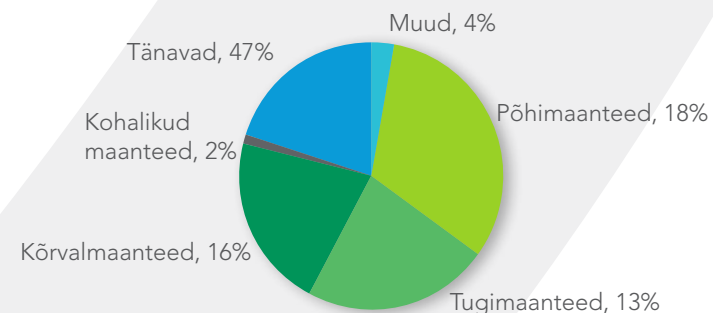
Liiklusõnnetused

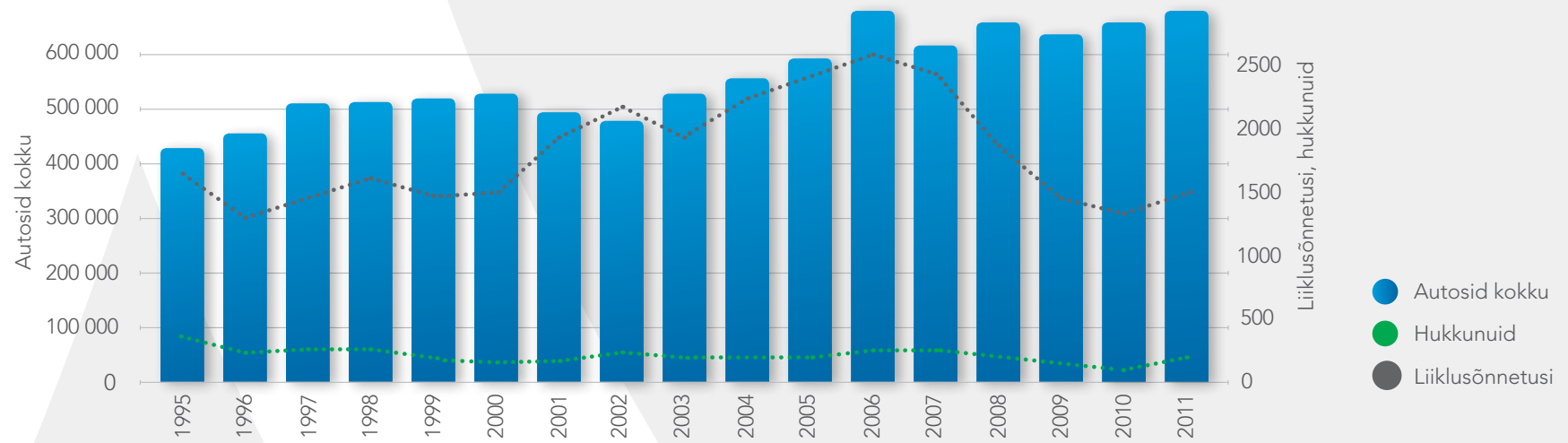
Hukkunud

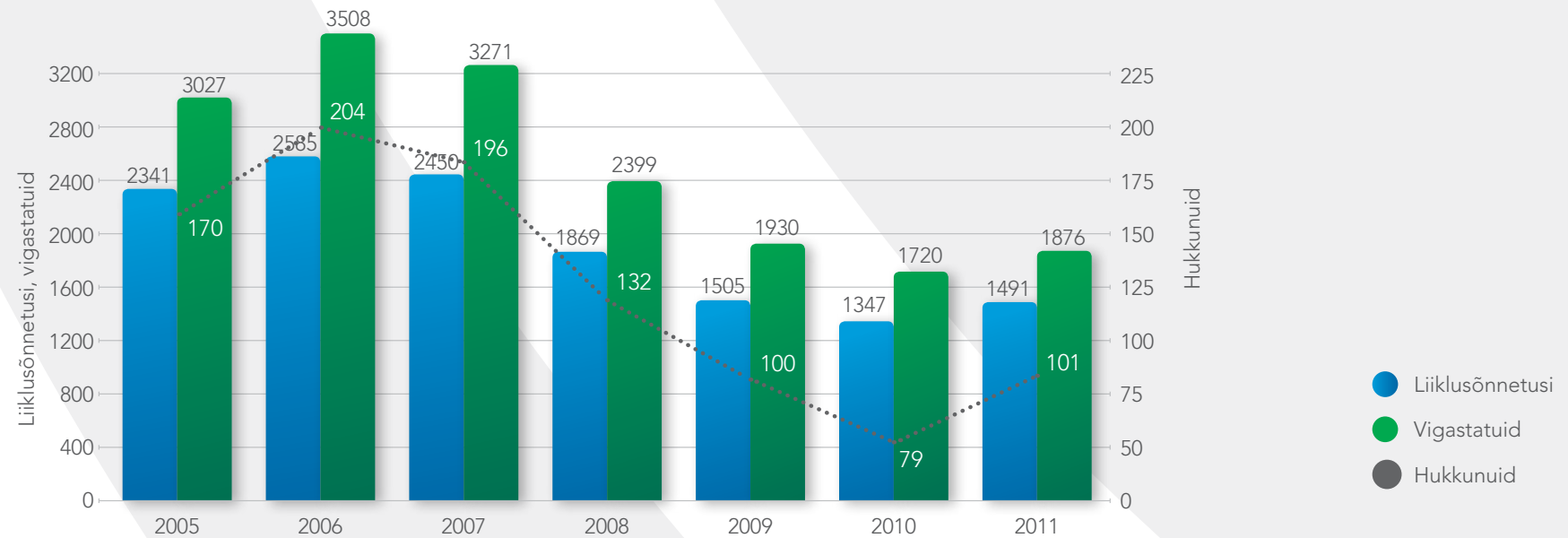
Vigastatud

SÕIDUKITE ARV, LIIKLUSÕNNETUSED JA HUKKUNUD 1995-2011

LIIKLUSÕNNETUSED AASTATEL 2005 - 2011

LIIKLUSÕNNETUSED SUHTARVUNA AASTATEL 2001 - 2011

	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Liiklusõnnetusi kokku	1888	2164	1931	2244	2341	2585	2450	1869	1505	1347	1491
2000=100%	100,0	114,6	102,3	118,9	124,0	136,9	129,8	99,0	79,7	71,3	79,0
Liiklusõnnetusi 10 000 auto kohta	38,3	44,5	36,9	39,9	40,0	39,6	40,3	29,2	23,9	21,1	22,4
Liiklusõnnetusi 100 000 elaniku kohta	138,7	159,6	142,9	166,5	174,1	192,6	182,7	139,4	112,3	100,1	109,3
Hukkunuid	199	223	164	170	170	204	196	132	100	79	101
2000=100%	100,0	112,1	82,4	85,4	85,4	102,5	98,5	66,3	50,3	39,7	50,8
Hukkunuid 10 000 auto kohta	4,0	4,6	3,1	3,0	2,9	3,1	3,2	2,1	1,6	1,2	1,5
Hukkunuid 100 000 elaniku kohta	14,6	16,4	12,1	12,6	12,6	15,2	14,6	9,8	7,5	5,8	7,4
Hukkunuid 100 õnnetuse kohta	10,5	10,3	8,5	7,6	7,3	7,9	8,0	7,1	6,7	5,8	6,8
Hukkunuid 100 vigastatu kohta	8,1	7,8	6,5	5,9	5,6	5,8	6,0	5,5	5,2	4,6	5,4
Vigastatuid	2443	2868	2539	2875	3028	3508	3271	2398	1931	1720	1876
2000=100%	100,0	117,4	103,9	117,7	123,9	143,6	133,9	98,2	79,0	70,4	76,8
Liiklusõnnetused joores mootorsõidukijuhtide osalusel	400	503	400	409	442	541	552	391	280	179	178
2000=100%	100,0	125,8	100,0	102,3	110,5	135,3	138,0	97,8	70,0	44,8	44,5

Märkused

1. Sõidukite arv 31. detsembri seisuga
2. Elanike arv Statistikaameti andmetel 31. detsembri seisuga

LIIKLUSÕNNETUSED, HUKKUNUD JA VIGASTATUD TEEDE JA ÕNNETUSLIIKIDE LÕIKES

	Liiklusõnnetusi					Hukkunuid					Vigastatuid				
	Kokku	sealhulgas				Kokku	sealhulgas				Kokku	sealhulgas			
		Riigi- maanteedel	Kohalikel maanteedel	Tänavatel	Mujal		Riigi- maanteedel	Kohalikel maanteedel	Tänavatel	Mujal		Riigi- maanteedel	Kohalikel maanteedel	Tänavatel	Mujal
KOKKU	1491	619	24	765	83	101	77	1	20	3	1876	874	39	878	85
sh valge ajal	1032	430	15	519	68	62	48	1	10	3	1293	616	20	588	69
pimedal ajal	459	189	9	246	15	39	29	0	10	0	583	258	19	290	16
Neist liikide lõikes															
Mootorsõiduki kokkupõrge liikuva mootorsõidukiga (v.a mopeed)	408	215	3	185	5	33	30	0	1	0	648	385	6	251	6
Mootorsõiduki kokkupõrge seisva sõidukiga	21	8	0	9	4	0	0	0	0	0	33	17	0	12	4
Kokkupõrge jalakäijaga	399	38	2	310	49	26	11	0	12	3	388	31	3	308	46
Ühesõidukiõnnetus	346	259	14	66	7	27	22	1	4	0	465	342	25	90	8
Jalgrattaõnnetus	174	53	0	115	6	12	10	0	2	0	170	46	0	117	7
Mopeediõnnetus	80	27	4	43	6	0	0	0	0	0	93	29	4	53	7
Muud liiki õnnetus	63	19	1	37	6	3	4	0	1	0	79	24	1	47	7

LIIKLUSÕNNETUSED LIIGITI

Põhiprobleemiks on kujunenud jalakäijate turvalisus: kui 2010. aastal kaotas liikluses elu 14 jalakäijat, siis 2011. aastal koguni 26. Aastaid oli surmaga lõppenud jalakäijaõnnetuste üks peamisi põhjuseid helkuri puudumine asulavälisel teel pimedal ajal liikudes. Pideva teavitustöö ja liiklusjärelvalve tulemusel ei ole pimedal ajal jalakäijatega juhtunud õnnetuste arv maapiirkondades enam kasvanud, küll aga on olukord vastupidine linnades ja asulates, kus jalakäijaõnnetused hakkasid saganema juba 2010. aastal.

2011. aastal sai Tallinnas, Tartus, Pärnus, Narvas ja Kohtla-Järvel surma rohkem jalakäijaid kui mujal Eestis kokku. Muret tekitab avariide saganemine eeskätt seoses laste ja noortega, nagu ka see, et asulasisestel teedel on senisest rohkem õnnetusi pimedal ajal ning varasemast märkimisväärselt sagedamini sattuvad jalakäijad õnnetusse fooriga reguleeritud ristmikel ja ülekäiguradadel. Seevastu pensioniikka jõudnud jalakäijate turvalisus on veidi paranenud, eriti maapiirkondades.

Teisest poolaastast alates saganenud jalgrattaõnnetused kahandasid jalgratturite liiklusturvalisuse 2011. aasta lõpuks 2007. aasta tasemele: 174 õnnetuses hukkus 12 ja vigastada sai 166 jalgratturit. Endiselt on suuremas ohus 10–13aastased ratturid, ent väga kiirelt on kasvanud ka õnnetusse sattunud 35aastaste ja vanemate ratturite arv, seda nii linnas kui ka asulatest väljas. Tähelepanuväärne on asjaolu, et sagedamini juhtub õnnetusi pensioniealiste jalgratturitega suuremates linnades, eeskätt Tallinnas.

Vaatamata jalgrattaõnnetuste koguarvu kasvule ei ole suurenenud ülekäiguradadel ja ristmikel juhtunud õnnetuste osatähtsus. 2011. aastal asulateedel registreeritud jalgrattaõnnetustest juhtus 13% (2010. aastal 18%) ülekäiguradadel ja 47% (2010. aastal 54%) ristmikel. Maapiirkondades saganevad juhtumid, kus õnnetusse sattunud jalgrattur on ebakaines olekus. Noorim õnnetuses kannatada saanud jalgrattur oli 3aastane ja vanim 86aastane.

Muutusi on ka ühesõidukiõnnetuste statistikas: 2011. aastal registreeriti neid 346, mis on viiendiku võrra rohkem kui eelnenud aastal. Neis õnnetustes hukkus 27 ja sai vigastada 465 inimest (2010. aastal hukkus 16 ja viga sai 403 inimest). Kuigi uue liiklusseaduse kohaselt loetakse ka mopeed

mootorsõidukiks, ei ole siinses analüüsis mopeediõnnetusi kaasatud mootorsõidukitega juhtunud muude õnnetuste hulka.

Ühesõidukiõnnetused on olnud alati väga tihedalt seotud juhi alkoholijoo- bega. 2010. aasta erakordselt väikese ühesõidukiõnnetuste ja neis hukkunute näitaja taga oligi esmajoonelises joobes juhtide tuntav vähenemine meie liikluses. Joobes juhtide osatähtsus ühesõidukiõnnetustes vähenes 2011. aastal veelgi: kui 2009. aastal juhtus nende osalusel 42% ühesõidukiõnnetustest ja 2010. aastal 35%, siis 2011. aastal 30%. Teisalt kasvas nende juhtide arv, kes ei tulnud toime sõiduki valitsemisega kaine peaga. 75–80% ühesõidukiõnnetustest registreeritakse endiselt asulavälistel teedel.

Ainsa suurema õnnetuseliigina, mille puhul olukord 2011. aastal ei halvenenud, saab välja tuua mootorsõidukite omavahelised kokkupõrked: 407 õnnetust ja 33 hukkunut on üsna sarnane 2010. aastaga (424 õnnetust, 33 hukkunut). 2011. aastal hukkunutest 16 said surma riigi põhimaanteedel liigeldes. Eriti traagilisteks kujunesid aasta esimene ja viimane kvartal, mil tavalisest raskemad tee- ja ilmaolud nõudsid nendes õnnetustes 22 autosõitja elu.

Teiseks probleemiks maanteedel on juhtide erinevad ja kohati väärad arusaamad sujuvast ja ohutust liiklemisest. Sõidukijuhid pole harjunud sõitma ühtses kolonnis, hoidma piisavat pikivahet ega hoiduma riskantsetest möödasõitudest – eriti kohtades, kus selleks tuleb kasutada vastassuunavööndit.

Turvavöö kinnitamine autosõidu ajaks, sealhulgas kõrvalistujana, on TNS Emori küsitlusuuringu tulemustele tuginedes vastajate endi hinnangul muutunud rutiinseks tegevuseks. Üheksa inimest kümnest kinnitab väidetavalt alati turvavöö, kui sõitma läheb. Sõidu- või pakiautos sõites hukkus 2011. aastal liiklusõnnetustes kokku 56 ja sai vigastada 1006 inimest, kellest vähemalt 10% oli jätnud turvavöö kinnitamata.

ÕNNETUSED MAANTEEDEL

Kuigi Eesti tähtsaimad põhimaanteed moodustavad alla 3% kogu teedevõrgust, registreeriti neil ligikaudu kuuendik kõigist inimkannatanutega liiklusõnnetustest ja neil sai surma kolmandik liiklusõnnetuste ohvritest.

Kokku juhtus 2011. aastal maanteedel 240 liiklusõnnetust (2010. aastal 225), milles hukkus 33 inimest (37). Seega on põhimaanteed avariiõhtlikkus võrreldes 2010. aastaga kasvanud veidi üle 7%, ent hukkunute arv on samal ajal vähenenud.

Kui keskmiselt registreeriti 2011. aastal riigi põhimaanteedel iga 10 miljoni autokilomeetri kohta üks inimkannatanuga liiklusõnnetus ja 0,14 hukkunut, siis Tallinna-Tartu-Luhamaa maanteel Võru maakonnas olid need näitajad vastavalt 2,7 ja 8. Pärnu-Rakvere maanteel Lääne-Viru maakonnas oli õnnetuste näitaja küll 2,3, kuid hukkunuid seal ei registreeritud.

Aastaga on avariiõhtlikkus kasvanud esmajoones Tallinna-Tartu-Luhamaa maanteel Harju ja Jõgeva maakonnas, samuti Tallinna ringteel. Olukorra paranemist on näha aga Tallinna-Pärnu-lkla maanteel kogu ulatuses ning kõigil Tartu maakonda jäävatel põhimaanteedel löikudel.

Rohkem kui koht mõjutab liiklusõnnetuse juhtumist liikleja ise – tema oskused, võimed ja tervises seisund. 101st aasta jooksul liikluses hukkunust 48 ehk peaaegu iga teine sai liikluses surma otseselt enda eksimuse või hooletuse tagajärjel, sest ta kas rikkus liiklusreegleid või sõitis teadlikult alkoholijoobes juhi autos.

LIIKLUSÕNNETUSED SUHTARVUNA AASTATEL 2001 - 2011

Maakonnad, linnad	Liiklusõnnetusi			Hukkunuid			Vigastatuid		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Linnad, kokku	583	579	669	14	8	22	659	657	761
<i>sealhulgas</i>									
Tallinn	363	371	442	11	6	12	414	425	517
Tartu	145	118	119	2	0	4	160	130	133
Pärnu	38	55	62	0	1	2	45	64	61
Kohtla-Järve	12	12	14	1	1	2	13	12	17
Narva	25	23	32	0	0	2	27	26	33
Maakonnad, kokku	922	768	822	86	71	79	1272	1063	1115
<i>sealhulgas</i>									
Harjumaa	177	136	163	14	16	16	256	182	206
Hiiumaa	12	7	13	1	1	4	15	6	16
Ida-Virumaa	62	60	56	10	9	10	75	80	72
Jõgevamaa	42	40	51	3	10	6	57	43	67
Järvamaa	65	47	54	9	7	5	106	66	67
Läänemaa	35	20	26	2	2	0	43	27	35
Lääne-Virumaa	83	77	74	14	4	3	110	97	96
Põlvamaa	40	41	35	3	2	3	63	63	56
Pärnumaa	81	58	63	8	2	4	98	98	80
Raplamaa	46	45	27	3	4	6	69	58	44
Saaremaa	54	27	36	2	0	3	80	34	50
Tartumaa	93	81	73	7	6	5	117	105	110
Valgamaa	34	31	35	4	4	3	50	46	60
Viljandimaa	51	50	59	1	2	6	76	84	84
Võrumaa	47	48	57	5	2	5	57	74	72
KOKKU:	1505	1347	1491	100	79	101	1931	1720	1876
Võrdlus eelmise aastaga (%)	-19,5	-10,5	10,7	-24,2	-21,0	27,8	-19,5	-10,9	9,1

JOOBES JUHID

Märkimisväärselt ei ole muutunud ka alkoholi joores mootorsõidukijuhtide osalusel juhtunud õnnetuste arv. Mõnevõrra vähem registreeriti õnnetusi alaealiste joores juhtidega, samavõrd rohkem aga 20–40aastaste joores roolikeerajatega. Siiski juhtus Tallinnas ja Jõgeva maakonnas võrreldes 2010. aastaga joores juhtidega õnnetusi ligikaudu kolmandiku võrra rohkem. Olukorra tuntavat paranemist oli märgata Põlva ja Lääne maakonnas.

Kokku registreeriti 2011. aastal alkoholi joores mootorsõidukijuhi (ka mopeedijuhi) osalusel 180 liiklusõnnetust (2010. aastal 179), milles hukkus 14 (16) ja sai vigastada 257 (255) inimest. Noorim õnnetuse põhjustanud joores juht oli 14aastane. Kokku oli alaealisi joores mootorsõidukijuhtide hulgas 6.

Kui lisada joores mootorsõidukijuhtidele joores kergliiklejad, on otseselt või kaudselt alkoholiga seotud õnnetustes hukkunute arv kokku 15. Neist 8 sõiduautojuhti, üks jalakäija ja üks jalgrattur põhjustasid ebakaines olekus oma surma ise, 3 hukkunut istus joores juhi sõidukis ning üks jalgrattur ja üks jalakäija jäid ette joores juhi sõidukile.

JOOBES MOOTORSÕIDUKIJUHTIDE OSALUSEL TOIMUNUD LIIKLUSÕNNETUSTE OSATÄHTSUS 2001-2011
(% kõigist inimkannatanutega liiklusõnnetustest)

LIIKLUSKASVATUS

MAAST MADALAST JA JÄRJEPIDEVALT

Õppimine algab siis, kui maailm oma ukseid lahti teeb. Teadmisi ja kogemusi mahub inimesse ilmatu palju. Loomuomaselt on inimesed head ning nende teadmised õigest ja valest käitumisest on üldiselt ühesed. Millegipärast on käitumine teadmistega kohati vastuolus. Õnneks annab käitumist olenemata vanusest mõjutada.

Sotsiaalse käitumise kujundamisel ja mõjutamisel on tähtsaks märksõnaks järjepidevus – just see on määrav ka liikluskäitumise ja -kasvatuse puhul. Seetõttu on paljusid tegevusi vaja aastast aastasse jätkata. Näiteks jaotab Maanteeamet koostöös politseiga juba alates 1997. aastast iga õppeaasta alguses esimesse klassi minejatele liiklusaabitsaid. Samuti juhitakse igal aastal erinevate meedia- ja muude kanalite kaudu elanike tähelepanu turvavöö, helkuri ja kiivri vajalikkusele, aga ka joobes juhtimise tagajärgedele ja ohutu kiiruse valikule.

JÄTKUTEGEVUSTEST MAANTEEMATI REGIOONIDES

Põhja regiooni 2011. aasta üks suuremaid projekte oli 1.–4. klassidele suunatud konkurs „Meie oma liiklusraamat“, milles osales ligikaudu 900 õpilast. Veel korraldati koostöös Energiakeskusega 7. klassi õpilastele liikluse ja füüsika teemaline projekt „Liiklusest nii ja teisiti“, milles osales 950 õpilast. Projektide käigus valminud tööde põhjal koostati juba tavaks saanud laste liikluskalender ka 2012. aastaks. Kalender on kasutusel igas Eesti koolieelses lasteasutuses ja esimeses klassis.

Laste tööde ja joonistustega kujundatud liikluskalender 2012

Koostööprojektidena toimusid lastele ja õpilastele üritused Mini SOS, „Siiasinna läbi linna“, Haabersti Liiklusäss, Vigurivänt, „Teeme head!“ ning KEAT-laagrid Murastes ja Raplas. Jätkuvalt korraldati õpetajatele lasterühmaga ohutu liiklemise reguleerijakoolitusi ja liiklusõpetuse meetoodilisi koolitusi. Koostöös Põhja Prefektuuriga koolitati ka ajateenijaid ja gümnasiste. Helkurikoolitusi korraldati neljandate klasside õpilastele 54, mis tähendab, et hõlmati veerand sellesse vanuserühma kuuluvatest maapiirkondade ja -asulate õpilastest.

Tihendati koostööd autokoolidega, näiteks korraldati kaks liiklusohutuse teabepäeva, mida hakatakse suure huvi tõttu korraldama regulaarselt. Näitust „Liikluskasvatusest läbi aegade“ eksponeeriti 2011. aastal Raplas, kus sellega kaasnesid temaatilised üritused nii lastele kui ka eakatele liiklejatele. Seejuures pöörati senisest suuremat tähelepanu just eakatele. Peale tavaks saanud eakatega seotud ohutuspäevade korraldamise osales Maanteeamet liiklusohutusstendiga ka Tallinna senioride päeval ja eakate festivalil.

Liiklusohutuskampaaniaid tutvustati linnade ja valdade päeval, Terve Elu Kompassil, rattalaadal, Teeviidal ning messil „Laps ja pere“. Nendele üritustele lisaks oli pöörleva auto stend väljas paljudel kohalike omavalitsuste üritustel.

Maanteeameti põhja regiooni liikluskasvatuse osakond osaleb nii Harju kui ka Rapla maakonna traumaennetustöös ja töörühmas „Turvaline Tallinn“.

Maanteeameti ida regioon jätkas juba 2010. aastal edukaks osutunud projektide ja koolitustega. Rakendamist leidis „Vigulelementide projekt“. See on lõuna regioonist saadud idee, mille eesmärk on tõhustada üldhariduskoolide jalgrattakoolitusi, andes lastele võimaluse valmistada vigursõiduõppeks vajalikud rajaelemendid tööõpetuse tundides ise.

Mitmesugustest liikluskasvatuse koostööprojektidest võttis osa 18 lasteasutust. Esimest korda koolitati kohalike omavalitsuste ametnikke ja autokoolide õpetajaid. Ida-Virumaa koolide ja lasteaedade huvi liikluskasvatuse vastu on aastaga suurenenud. Koostöösse kaasati ka noortetubade juhid.

Taas koolitati lasteasutuste õpetajaid jalgratturi ettevalmistamise, helkuri kandmise ja liikluskasvatuse õppemetoodika rakendamise alal. Sihtrühmapõhiseid koolitusi korraldati ka eakatele ja gümnaasiumiõpilastele.

Senistele headele koostööpartneritele Ida Prefektuurile, Ida-Eesti Päästkeskusele, Lääne-Viru Maavalitsusele, Kaitseliidu Viru malevale ja Eesti Punasele Ristile lisandusid liikluskasvatuse valdkonnas tehnöölevaatuspunktid. Koostööprojektidest väärivad esiletoomist Lääne-Virumaa ohutusseminar „Vigastuste statistika Lääne-Virumaal“, ohutuse perepäev „Kodu kaitseks“ ja isadepäeva ajal toimunud ohutuspäeva üritus ligi 10 000 osalejaga, samuti eakate liiklusohutuskooritusused päeva- ja sotsiaalkeskustes. Koostööprojekt KEAT laienes Lääne-Virumaalt ja Järvamaalt edasi Ida-Virumaale. Helkurikooritusel „Must nukk“ osales 1235 õpilast.

2011. aastal rajati regiooni toel kolm liikumisväljakut: Narva lasteaeda ja Vinni asulasse. Traditsiooniliselt toimusid liiklusviktoriin ja jalgrattavõistlus Vigurivänt. Maanteeameti lääne regioon jätkas eelmistel aastatel edukalt väljatöötatud ja järjepidevaid liikluskasvatuse tegevusi kõikides vanuse- ja sihtrühmades.

Erilist tähelepanu väärrib see, et lääne regioon on praegu ainuke, kus juba kaks maakonda kuulub Safe Community võrgustikku. Viimati, 3. novembril 2011, pärjas see rahvusvaheline võrgustik turvalise paikkonna tiitliga Viljandi maakonna, mõni aasta varem oli tiitli saanud Läänemaa. Aastatega on kokku kutsutud toimiv koostöövõrgustik. Olla võrgustiku liige ei ole mitte eesmärk omaette. Turvalise paikkonna staatus tähendab eeskätt kohustust elanike ees täita antud lubadus – tagada turvalisus. Turvalisus on ühtlasi hea visiitkaart ja mainekujundusvahend.

Maanteeameti lõuna regioon korraldas koostöös TÕRU õppekeskusega autokooride õpetajatele andragoogika koorituse, et parandada mootorsõidukijuhtide õppe kvaliteeti. Kooritust toetas Euroopa Sotsiaalfond, see kestis 120 tundi ja sellest võttis osa 22 mootorsõidukijuhi õpetajat. Koorituse lõputöedena valmisid autokooride näidisõppekavad ja -tunnid, projektid ning metoodiline abimaterjal.

Septembrist kuni aasta lõpuni osalesid Lõuna-Eesti lasteaiaid ja koorid uues projektis „Õppevahend liiklusvanker“. Selle käigus valmistati kümnes kooris kümnele lasteaiale liikluskasvatuse jaoks liiklusväljak, mis koosneb liiklusmärkidest, valgusfoorist, sebrast, klotsidest jm vahenditest. Selle õppevahendi abil saab mitmekesisistada ja rikastada liikluskasvatuse teemade käsitlemist lastaias, sh jalgrattasõidu oskuse kujundamist. Projekt aitab kaasa ka koori ja lasteaia koostööle liikluskasvatuse valdkonnas. Kooril on võimalik

projektis osalemisega mitmekesisistada tööõpetuse õppeaine andmist ning saada heategevusliku projekti kogemus, sest projektis töötavad noored vabatahtlikena.

Õppimine toimub nii õppevahendi valmistamise kui ka selle kasutamise kaudu

28. septembril peeti lõuna regioonis järjekorras teine liikluskasvatuse sügiskonverents „Ohutu liiklus seob põlvkondi“. Üritusel keskenduti noorte ja eakate liikluskäitumisele. Osaleti töötubades, tutvuti uuendustega turvavarustuses ja vaadati ligikaudu 20 organisatsiooni liiklusteemalisi väljapanekuid. Konverentsil osales 107 inimest sellistest asutustest nagu Maanteeamet, kohalikud omavalitsused, haridusasutused ja muud institutsioonid.

Kolmandat aastat järjest tunnustas Maanteeameti lõuna regiooni märkimisväärselt liikluskasvatuse panustanud Lõuna-Eesti inimesi ja organisatsioone. Tunnustuse osaliseks said viis õpetajat, kaks kohalikku omavalitsust, kolm liiklusohutussündmust ja neli koostööpartnerit.

INTERNETIPÕHINE TELLIMISKESKUS

Põhitegevuse kiiremaks, lihtsamaks ja mugavamaks toimimiseks on vaja korralikke abisüsteeme. Nii valmis infospetsialistide kaasabil õppeaasta alguseks, septembriks, Maanteeameti liikluskasvatuse õppe- ja jaotusmaterjalide tellimiskeskus. Tellijal piisab keskuse kodulehekülje (<http://tk.mnt.ee/>) avamisest oma arvutiekraanil, vajalike toodete väljavalimisest ja oma kontaktandmete lisamisest, et tellimus Maanteeameti jões. Materjalid komplekteeritakse ja saadetakse välja. Süsteemi käivitamisele järgnenud nelja kuu jooksul oli seda võimalust kasutanud juba 258 tellijat. Suurem osa neist olid koolieelsed lasteasutused, koolid, autokoolid ja noortekeskused, kellele pakutavad materjalid just suunatud ongi.

UUED ÕPPEMATERJALID

- Kogupere teemavihik „Kõik liiklevad“. See 26leheküljeline vihik sisaldab peamisi liiklusolukordi ja -teemasid ning annab võimaluse materjali mitmeti kasutada.
- Infoteatmik laste ohutu sõidutamise kohta autos. Põhiosa tiraažist jaotati sündmusmajade kaudu.
- Õppefilm „Kaspar“. See 17minutiline tõestisündinud loo põhjal valminud õppefilm räägib joores olekus sõiduki juhtimise ohtlikkusest.
- Jalgratturite koolitamist ja munakiivri katse tegemist kirjeldavad õppefilmid. Need on kättesaadavad Maanteeameti kodulehekülje jalgratturite koolitamise rubriigist.

- Seoses liiklusseaduse muudatustega jaotati erinevate kanalite kaudu liiklejatele 134 500 (neist 109 500 eesti- ja 25 000 venekeelset) vihikut „Liiklusohutuse seisukohast olulisemad liiklusreeglitiku muudatused ja täiendused 01.07.2011 jõustavas liiklusseaduses“. Seaduse tutvustamiseks internetis lõi Maanteeamet portaali <http://www.mnt.ee/liiklusseadus2011/>, mis on külastajatele jätkuvalt avatud.
- Esimest korda oli Eesti Televisiooni eetris õpetuslik-meelelahutuslik saatesari „Tänavaristlejad“. Sarjas tutvustatakse vaatajatele uue liiklusseadusega kaasnenud muudatusi liiklusreeglites.

Tanel Leok
liiklusohutuskampaania „Tegijat tunned kiivrist“ võtetel

LIIKLUSOHUTUSKAMPAANIAD

Liiklusohutuse osakonna üheks oluliseks töösuunaks on aastaid olnud ohutuskampaaniate korraldamine nii, et need avaldaksid mõju liiklejate hoiakute ja käitumise soodsas suunas kujunemisele. Ka 2011. aasta ei olnud selles küsimuses erandiks. Aasta esimese teemana korraldati kampaania turvavöö ja lapse turvavarustuse kasutamise suurendamiseks.

Suvekuud töid, nagu ikka, kaasa kaks liiklusohutuskampaaniat. Esimene keskendus joobeseisundis sõidukijuhtimise ärahoidmisele ja teine asulavälistel teedel lubatud suurimast sõidukiirusest kinnipidamisele.

Järgnes sügiskampaania jalakäijatele, et suurendada liiklusohutust asulates. Selle korraldamise aeg langeb traditsiooniliselt kokku õppeaasta algusega. Sügistalvine helkurikampaania oli taas pühendatud oma lähedaste meelepidamisele ja võimalusele kinkida helkureid arvuti juurest lahkumata.

Helkur.ee veebikeskkond tegutses 2011. aastal kolmandat ja viimast hooaega. Kolme aasta jooksul saadeti portaali kaudu teele üle 15 000 helkuri. Projekti kenaks lõpetuseks oli Eesti presidendi Toomas Hendrik Ilvese toetus ja tunnustus kõikidele inimestele, kes on helkur.ee keskkonna kaudu helkuri saatnud, samuti neile, kes on leidnud oma postkastist kolme hooaja jooksul helkuri ja seda kandma hakanud.

Aasta lõpukuudel anti raadiojaamades eetrisse sõnum, mis tuletas meelde talvistele oludele vastava ohutu sõidukiiruse valiku tähtsust ning suunas sõidukijuhte arvestama talviste liiklusoludega.

Uue teemana korraldati jalgratturikiivri kandmise vajalikkust rõhutav kampaania. Et 2011. aasta juulist alates on alla 16aastastele jalgratturitele kiivri kandmine kohustuslik, alustas Maanteeamet 25. aprillil selle uue nõude teadvustamiseks ja kiivri kasutamise suurendamiseks ulatuslikku kampaaniat. Meediakampaania „Tegijat tunned kiivrist“ oli suunatud eeskätt noortele. Põhisihtrühmast lähtuvalt oli kampaaniasse kaasatud arvamusiidrid, kelle ülesandeks oli noortele näidata, et kiiver ei ole „nõme“ ega kole, vaid see võib olla isikupärase disainiga moodne ese. Sõnumit aitas sihtrühmale tutvustada maailma tippu kuuluv motokrossisõitja Tanel Leok, kes osales kampaanias heategevuslikus korras. Vabal ajal jalgrattasõitu armastava Leoki eeskuju koos kampaanias pakutud võimalusega oma kiiver internetis ise disainida suurendas märkimisväärselt noorte liiklejate emotsionaalse kaasatuse määra. Kokku kujundas kõigest ühe kuu jooksul endale ainulaadse jalgrattakiivri 9343 noort ning kiivrite hindamiseks anti kampaaniaportaalis kokku 84 633 häält.

TÄHTSÜNDMUSED

JAANUAR

3. jaanuaril avas Maanteeamet uuendatud kodulehe.

6. jaanuaril pälvis Maanteemuuseumi Teeaeg aasta tootearendaja auhinna.

2010. aasta tootearendajaks sai Eesti Maanteemuuseum ja kollektiivi juht Mairo Rääsk projekti „Teeaeg“ eest.

VEEBRUAR

Veebruaris alustas Maanteeamet liiklusseadust tutvustavaid infovihikuid jagamist.

MÄRTS

4. märtsil allkirjastati Kroodi eritasandilise ristmiku ehituse I etapi leping.

8. märtsil kinnitas Euroopa Komisjon Aruvalla-Kose teelõigu rahastamise otsuse.

14. märtsil Algas kampaania „Kinnita tagaistmel turvavöö. Alati!“

16. märtsil teatas Maanteeamet Pärnu ümbersõidu ehitajale lepingute lõpetamisest.

APRILL

15. aprillil allkirjastati Aruvalla-Kose maanteelõigu projekteerimis- ja ehitusleping.

15. aprillil toimus pressibriifing „2011. aasta suuremad teetööd riigimaanteedel“.

25. aprillil algas liiklusohutuskampaania 'Tegijat tunned kiivrist' jalgratturikiivri kandmise suurendamiseks ja kiivri kandmise nõudest teavitamiseks, mis puudutab alla 16-aastaseid jalgrattureid.

26. aprillil valiti Maanteemuuseumi välialad Eesti Maastikuarhitektuuri Aasta Teoks 2010.

MAI

9. mail allkirjastati Haljala eritasandilise liiklussõlme projekteerimis- ja ehitusleping.

31. mail sõlmiti saastekvoodi ühikute abil tehtav bussiostu leping.

JUUNI

6. juuni – algas liiklusohutuskampaania 'Sõida kaine peaga!' joobeseisundis sõidukijuhtimisest hoidumiseks.

17. juunil avati maanteemuuseumi näitus „186“, mis tutvustab 19 infotahvli kaudu Tallinna-Tartu maantee ajalugu.

20. juunil sai Saaremaa rannamaantee lõpuks valmis -- täies pikkuses tolmuvara katte.

JUULI

1. juulil hakkas kehtima uus liiklusseadus, mis ühendas Eesti teeliiklust reguleeriva Liiklusseaduse ja Liikluseeskirja sätted.
4. juuli – algas liiklusohutuskampaania 'Sinu lähedaste elud pole katsetamiseks' piirkiiruse ületamisest hoidumiseks asulavälisel teel.
5. juulil avas Maanteeamet sõiduki registriandmete lihtpäringu.

AUGUST

15. augustil avati liikluseks Liiapeksi-Loobu remonditud teelõik.
  29. august – algas liiklusohutuskampaania ohutu sõidukiiruse valikuks asulas ning ülekaigurajal jalakäijate ohutuse suurendamiseks 'Liiklusrahu 2011'.
- Maanteeamet kontrollis suvel sõidukite tehnilist seisukorda Eesti väikesaartel. Näiteks kontrolliti sõidukeid Ruhnus, Abruikal ja Vilsandil.

SEPTEMBER

1. september - tööle rakendus Maanteeameti liikluskasvatuse õppe- ja jaotusmaterjalide veebipõhine tellimiskeskus.
2. septembril sõlmiti leping Pärnu ümbersõidu lõpuniehitamiseks.
7. septembril sõlmiti Luige eritasandilise ristmiku ehitusleping.
14. septembril pälvis maanteemuuseumi Teeaeg Ettevõtluse Auhind 2011 konkursil „Turismi uuendaja“ tiitli.
28. septembril sõlmiti Jõhvi liiklussõlme ehitusleping.

OKTOOBER

12. oktoobril toimus pressibriifing Liiklushommik.
17. oktoobril avati piiriülese koostöö raames valminud maanteelõigud Karksi-Nuia ja Valmiera vahel.
21. oktoobril toimus 2011. aasta teetöid kokkuvõttev pressibriifing.
30. oktoobril avati Papiniidu pikendus liiklusele.
31. oktoober – algas liiklusohutuskampaania jalakäijahelkuri kasutamise suurendamiseks 'Sinu helkur võib päästa elu!'

NOVEMBER

9. novembril sõlmis Maanteeamet lepingu 10 kiiruskaamera paigaldamiseks Tallinna-Narva maanteele.
24. novembrist muutis vastvalminud Kaarepere viadukt raudteest ülesõitmise senisest ohutumaks.
25. novembril toimus Eesti Maanteemuuseumis teedeajaloo teemaline konverents, millega tähistati ühtlasi ka Maanteeameti 93. sünnipäeva.

DETSEMBER

14. detsembril anti vedajale üle kümme esimest saastekvootide eest soetatud bussi.

Märkmed

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Maanteeamet
Pärnu mnt 463a, Tallinn 10916
Tel +372 611 9300 | Faks +372 611 9360
E-post: info@mnt.ee
www.mnt.ee